



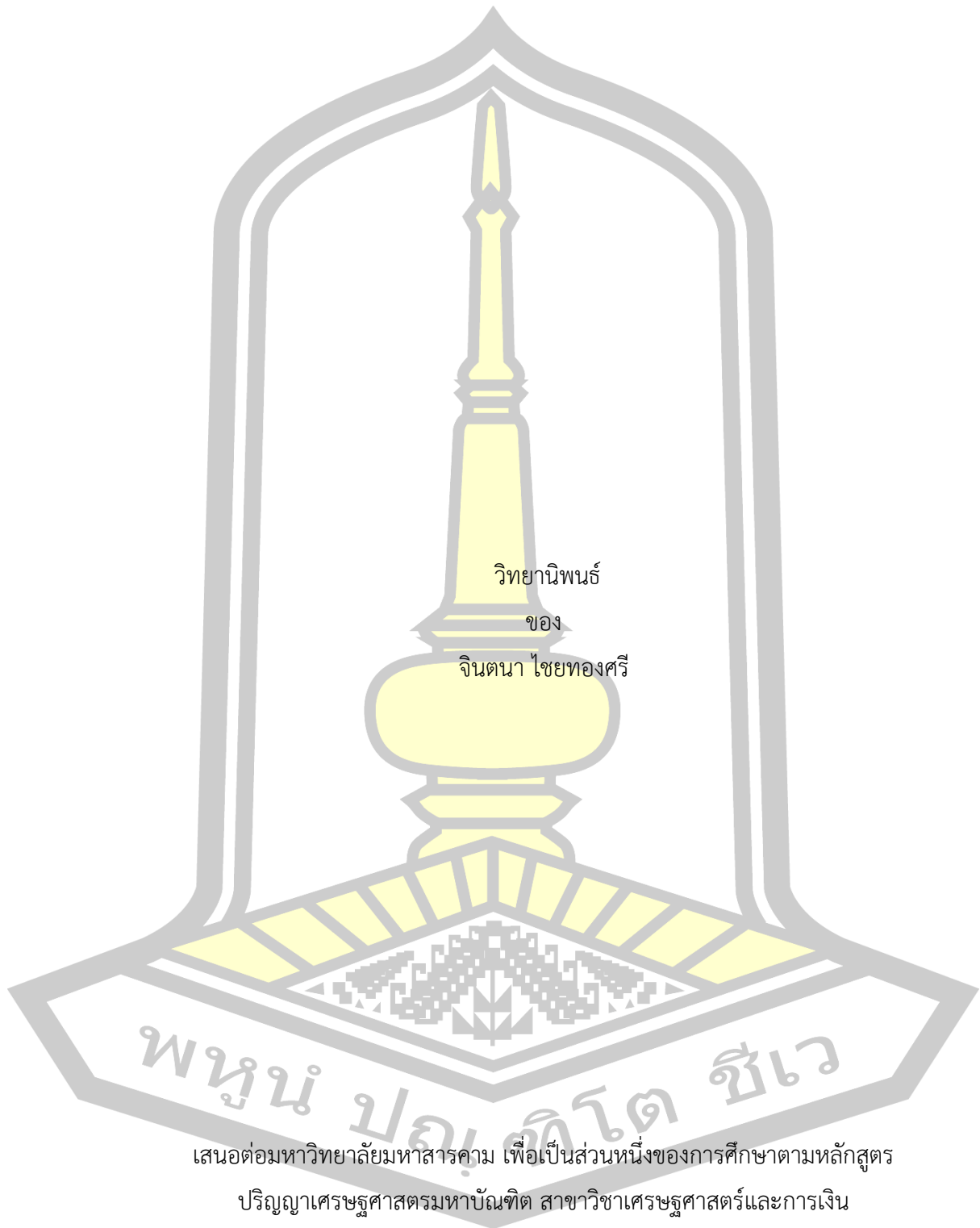
การศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

วิทยานิพนธ์
ของ
จินตนา ไชยทองศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงิน
พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

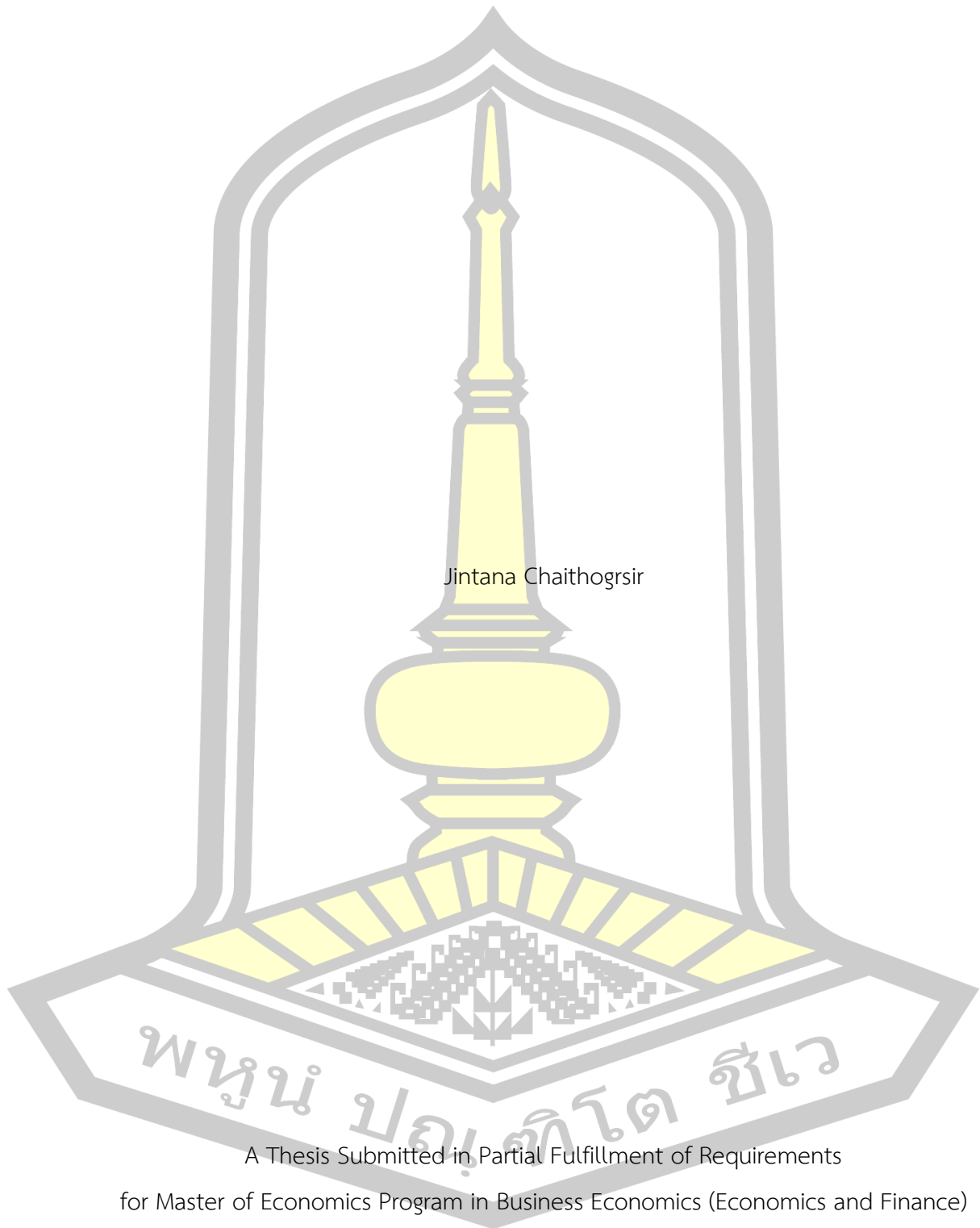


เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงิน

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Study on impacts of Covid19 pandemic on international tourism



Jintana Chaithogrsir

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Economics Program in Business Economics (Economics and Finance)

May 2023

Copyright of Mahasarakham University



คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวจินตนา ไชยทองศรี
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงิน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. เอกฉัตร สิริสรคานันต์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ดร. คมกริช วงศ์แข)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผศ. ดร. อุทิศ พงศ์จิรวัดนา)

กรรมการ

(ผศ. ดร. เกสินี หมั่นไธสง)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. ธเนศ วัฒนกุล)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงิน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(ดร. ชลธิชา ธรรมวิญญู)

คณบดีคณะการบัญชีและการจัดการ

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พหุ มหาลัย ชีเว

ชื่อเรื่อง	การศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ		
ผู้วิจัย	จินตนา ไชยทองศรี		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. คมกริช วงศ์แห ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ พงศ์จิรวัดมา		
ปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์และการเงิน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

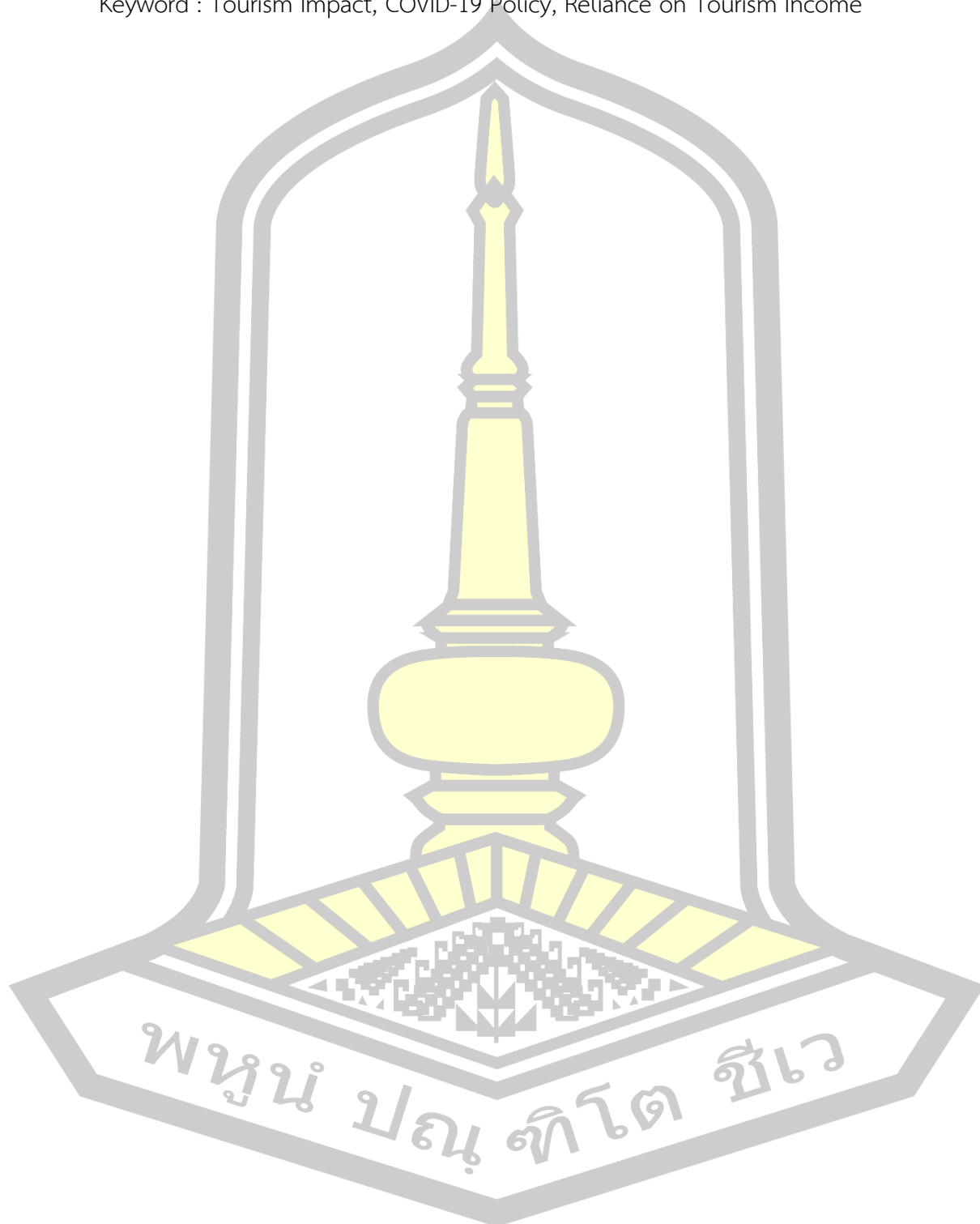
งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด-19 ต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ แบ่งเป็น 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวด้วยสมการถดถอยกำลังสองน้อยที่สุด 2) เพื่อจัดกลุ่มประเทศตามผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวด้วยวิธีระดับและแนวโน้ม (Level and Trend Method) และ 3) เพื่อประมาณค่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกลุ่มประเทศด้วยแบบจำลองถดถอยแบบหลายทางเลือก (Multinomial Logit Model) ใช้ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศของปี 2019 และ 2020 จำนวน 91 ประเทศ โดยใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวได้แก่ ดัชนีการลือคดาวน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวได้แก่ ดัชนีการลือคดาวน และค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข การจัดกลุ่มประเทศตามผลกระทบของโควิด-19 เป็น 4 กลุ่มได้แก่กลุ่มประเทศนิ่ง (Still, Q1) กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong, Q2) กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile, Q3) และกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive, Q4) ผลการศึกษาจากการใช้จำนวนนักท่องเที่ยวในการแบ่งกลุ่มได้จำนวนประเทศในแต่ละกลุ่มเท่ากับ 24 11 48 และ 8 ประเทศตามลำดับ การจัดกลุ่มโดยใช้รายได้จากการท่องเที่ยวมีจำนวนประเทศในแต่ละกลุ่มเท่ากับ 38 6 40 และ 7 ประเทศ ตามลำดับ ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกลุ่มด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวในทุกแบบจำลอง ได้แก่ ดัชนีการลือคดาวน แต่ดัชนีดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญในแบบจำลองใดเลยหากการจัดกลุ่มนั้นจัดกลุ่มด้วยรายได้จากการท่องเที่ยว ผลการศึกษาที่หลากหลายจากการศึกษาในครั้งนี้จะนำไปสู่แนวทางในการป้องกันและลดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวหากเกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันในอนาคต

TITLE	Study on impacts of Covid19 pandemic on international tourism		
AUTHOR	Jintana Chaithogsir		
ADVISORS	Komkrit Wongkhae , Ph.D. Assistant Professor Utis Bhongchirawattana , Ph.D.		
DEGREE	Master of Economics Program in Business Economics	MAJOR	Economics and Finance
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

This research aimed to examine the impact of the COVID-19 pandemic on international tourist and tourism revenue as following purposes: 1) To study factors affecting changes in tourists and tourism revenue using ordinary least square regression model 2) To determine groups of country according to its impacts on tourist and tourism income using level and trend method 3) To analyze factors influencing grouping of tourist and tourism revenue using multinomial logit model. Major data adopted in this study are changes in number of tourist and tourism revenue between 2019 and 2020 of 91 countries using secondary data. The results revealed that factors significantly determine variation of number of tourists was lockdown index. Factors that affect changes in tourism income are lockdown index and public health expenditure. Using quadrant analysis to divide groups of country into 4 groups which are still (Q1) strong (Q2) volatile (Q3) and massive (Q4), the number of countries consist in each group are 24 11 48 and 8 countries respectively for number of tourist and 38 6 40 and 7 countries respectively for tourism income. Lockdown index determine groups of countries in every logit of number of tourist model but do not affect in any logit of tourism income model. Various of findings from this study lead to fruitful measures that alleviate negative impacts to tourism industry incase of similar shock occur in the future

Keyword : Tourism Impact, COVID-19 Policy, Reliance on Tourism Income



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาและช่วยเหลืออย่างสูงจากและการเสียสละเวลาอันมีค่าจาก อาจารย์ดร.คมกริช วงศ์แข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทิศ พงศ์จิรวัฒนนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และควบคุมคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยตระหนักถึง ความตั้งใจจริง และความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ รวมถึงขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะบัญชีและการจัดการที่มอบวิชาความรู้ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาก่อให้เกิดแนวความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อยู่ไม่น้อย

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา รวมทั้งผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ ที่ให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาอันมีค่าให้ข้อมูลและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นคุณค่าและเป็นประโยชน์ในอนาคต จึงขอมอบส่วนดี ทั้งหมดนี้ให้แก่เหล่าคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และขอมอบความกตัญญูกตเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา และผู้มี พระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

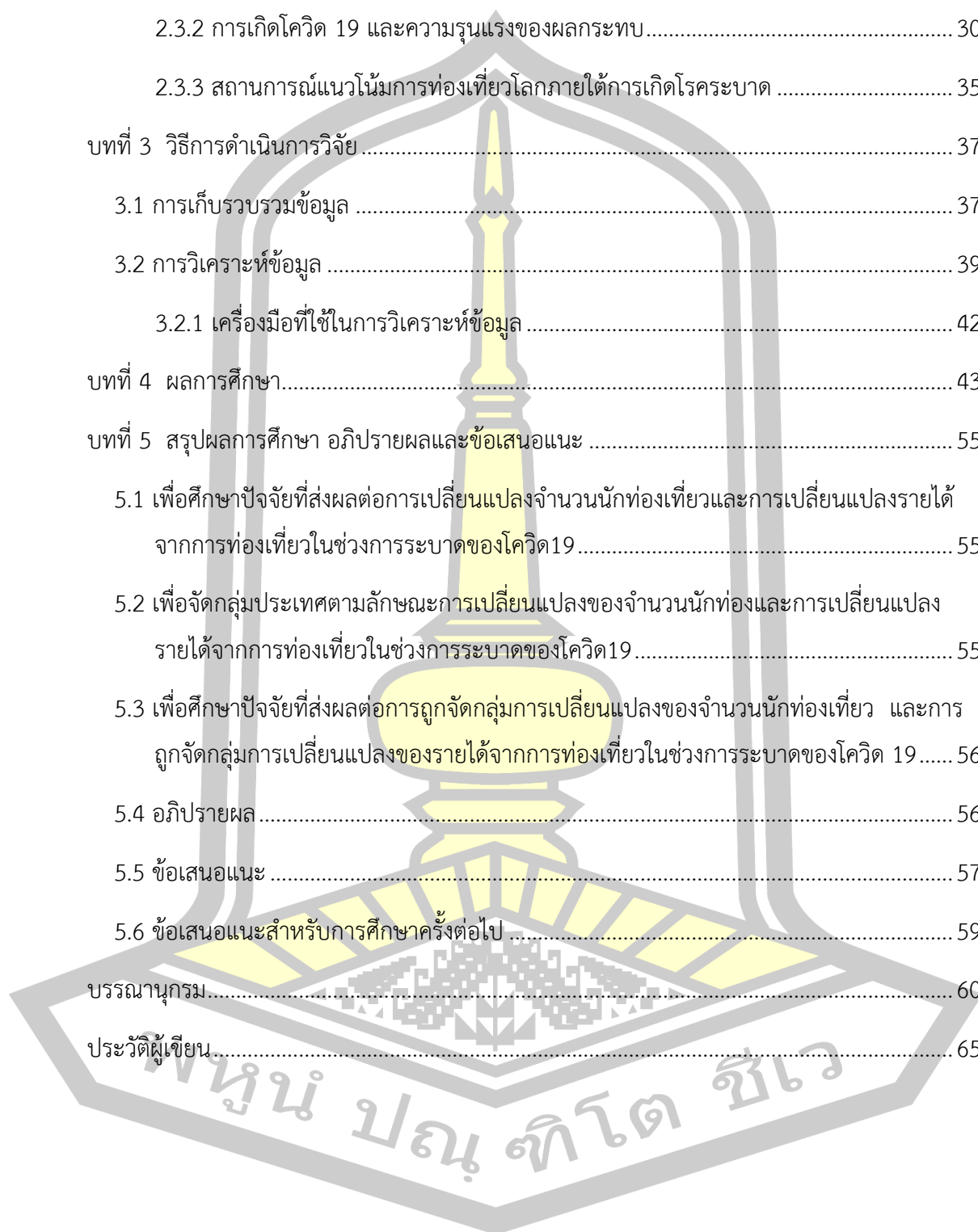
จินตนา ไชยทองศรี

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	8
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	8
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	9
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1.1 แนวคิดอุปสงค์การท่องเที่ยว.....	11
2.1.2 แนวคิดการตัดสินใจท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์ไม่แน่นอน.....	13
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของโควิด-19.....	15
2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของโควิด-19 ต่อการท่องเที่ยว.....	20
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	28

2.3.1	ความเป็นมาและผลกระทบทางเศรษฐกิจของโรคระบาดในอดีต	28
2.3.2	การเกิดโควิด 19 และความรุนแรงของผลกระทบ.....	30
2.3.3	สถานการณ์แนวโน้มการท่องเที่ยวโลกภายใต้การเกิดโรคระบาด	35
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	37
3.1	การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.2	การวิเคราะห์ข้อมูล	39
3.2.1	เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4	ผลการศึกษา.....	43
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	55
5.1	เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19.....	55
5.2	เพื่อจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19.....	55
5.3	เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19.....	56
5.4	อภิปรายผล	56
5.5	ข้อเสนอแนะ	57
5.6	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป	59
บรรณานุกรม.....		60
ประวัติผู้เขียน.....		65



สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ประเทศ 25 อันดับแรกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี 2019(% ของ GDP)	2
ตารางที่ 2 การคาดการณ์การสูญเสียงานของ T&T ในปี 2020	6
ตารางที่ 3 การคาดการณ์การสูญเสีย GDP โดยรวมของ T&T ในปี 2020	6
ตารางที่ 4 รายชื่อประเทศตามภูมิภาคทางภูมิศาสตร์	38
ตารางที่ 5 ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity)	43
ตารางที่ 6 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19	44
ตารางที่ 7 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19	45
ตารางที่ 8 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว	47
ตารางที่ 9 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว	48
ตารางที่ 10 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว	49
ตารางที่ 11 ความสามารถในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว	52
ตารางที่ 12 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว	52
ตารางที่ 13 ความสามารถในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว	54

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 การจ้างงานด้านการท่องเที่ยวปี 2019.....	2
รูปที่ 2 อัตราการเสียชีวิตในกลุ่มประเทศอาเซียนในช่วงการระบาดใหญ่ของ COVID-19	4
รูปที่ 3 ผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายใหม่ของโลก	31
รูปที่ 4 ผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายใหม่แบ่งตามภูมิภาค.....	32
รูปที่ 5 ผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 รายใหม่ต่อประชากร 1 ล้านคน.....	32
รูปที่ 6 ผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 รายใหม่ต่อประชากร 1 ล้านคน แบ่งตามภูมิภาค	33
รูปที่ 7 จตุภาคค่าระดับและแนวโน้ม (Level and Trend Quadrant).....	40
รูปที่ 8 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว.....	46
รูปที่ 9 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว	48



บทที่ 1

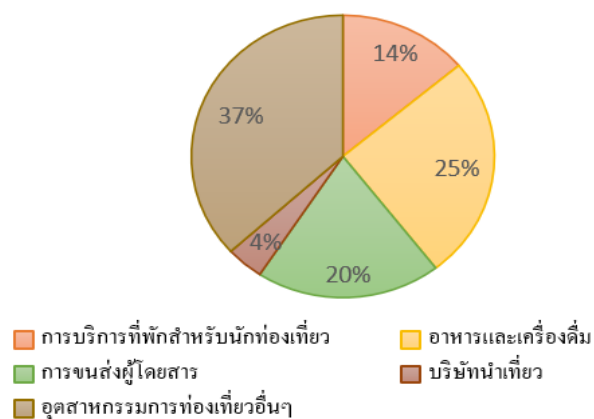
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เพื่อพักผ่อนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับตนเอง เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างในต่างประเทศ เพื่อสำรวจโอกาสในการทำงานใหม่ ๆ และเพื่อทำข้อตกลงด้านธุรกิจที่สำคัญ การเดินทางในการท่องเที่ยวระหว่างประเทศซึ่งเกิดการจับจ่ายใช้สอย และเพิ่มมูลค่าให้กับสถานที่นั้น การท่องเที่ยวระหว่างประเทศจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของเศรษฐกิจในหลายประเทศ ซึ่งการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้ประโยชน์โดยตรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ และส่งผลต่อภาคการบริการ รวมถึงที่พัก ร้านอาหาร การขนส่ง บริษัทนำเที่ยว และอื่น ๆ และในทางอ้อม เช่น ในภาคอุตสาหกรรมและการค้าที่ได้รับประโยชน์จากนักท่องเที่ยว นอกจากนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังทำให้เกิดการจ้างงานต่อคนในพื้นที่ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 1996) เป็นการกระจายรายได้ไปยังครัวเรือน ทำให้แต่ละภาคส่วนของเศรษฐกิจมีการพึ่งพากันและเกิดการเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วน ซึ่งภาคการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจในทุกประเทศ

จากข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ในปี 2019 มีผู้จ้างงานมากกว่า 84 ล้านคนทั่วโลกในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าในด้านการบริการที่พักรักษาสำหรับนักท่องเที่ยว 14 % บริการอาหารและเครื่องดื่ม เช่น บาร์และร้านอาหาร 25% การขนส่งผู้โดยสาร 20% บริษัทนำเที่ยว 4% และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ 37% รูปที่ 1 แสดงให้เห็นว่าประชากรส่วนใหญ่ในภาคการท่องเที่ยว 37% เป็นลูกจ้างใน หมวดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ บริการการท่องเที่ยวออนไลน์และบริการดิจิทัลอื่น ๆ สำหรับนักท่องเที่ยว (องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO), 2019)

พหุ ประ โท ชีวะ



รูปที่ 1 การจ้างงานด้านการท่องเที่ยวปี 2019
ที่มา: องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO)

โดยรวมแล้วการท่องเที่ยวเป็นองค์ประกอบสำคัญของเศรษฐกิจหลายประเทศ แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบางประเทศโดยเฉพาะ จากตารางที่ 1 ข้อมูลจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) : แสดงประเทศ 25 อันดับแรกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็น % ของ GDP

ตารางที่ 1 ประเทศ 25 อันดับแรกต่อรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี 2019(% ของ GDP)

ลำดับ	ประเทศ	รายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี 2019(% ของ GDP)
1	Macao	75.03%
2	Aruba	63.55%
3	Maldives	57.61%
4	Ant.& Barb.	53.18%
5	Saint Lucia	47.86%
6	Grenada	46.98%
7	Seychelles	39.48%
8	Vanuatu	35.53%
9	Bahamas	29.26%
10	St. Vincent& ...	28.47%
11	Cape Verde	26.44%

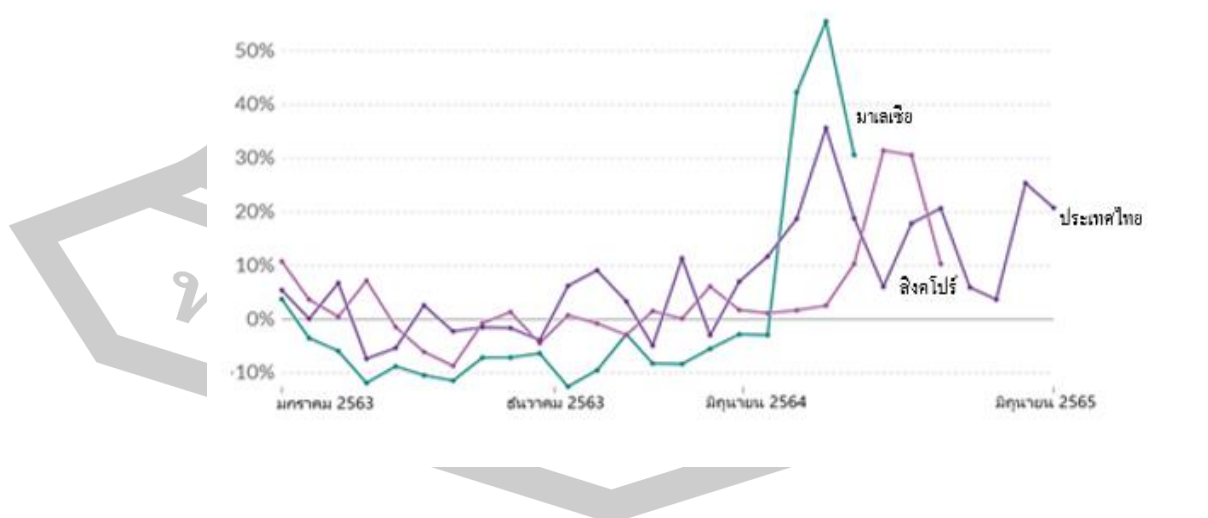
ลำดับ	ประเทศ	รายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี 2019(% ของ GDP)
12	Fiji	24.55%
13	Samoa	23.41%
14	Montenegro	22.24%
15	Dominica	20.16%
16	Georgia	19.99%
17	Cambodia	19.66%
18	Croatia	18.23%
19	S.T.& Principe	17.44%
20	Lebanon	15.73%
21	Mauritius	15.24%
22	Albania	15.21%
23	Jordan	14.48%
24	Cyprus	13.51%
25	Thailand	12.12%

ที่มา: องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO)

สำหรับประเทศที่แสดงในตารางที่ 1 อันดับที่ 1 Macao มีรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 75.03% อันดับที่ 2 Aruba มีรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 63.55% ของ GDP และ อันดับที่ 3 Maldives มีรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 57.61% ของ GDP ส่วนประเทศไทยอยู่อันดับที่ 25 ซึ่งมีรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 12.12% ของ GDP จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า มีหลายประเทศที่รายได้ส่วนใหญ่ของประเทศส่วนใหญ่มาจากการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวจึงถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อเกิดภัยคุกคามต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศเหล่านี้อ่อนไหวต่อความผันผวนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน การท่องเที่ยวระหว่างประเทศจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจในหลายประเทศ และรวมถึงการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีการกระจายรายได้ให้กับผู้ประกอบการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นแหล่งของสกุลเงินต่างประเทศและ

ช่วยลดการขาดดุลการชำระเงินของประเทศ ความสำคัญของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศคือการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ที่มีการแพร่ระบาดจากเมืองอู่ฮั่นประเทศจีน ซึ่งเป็นการพบเชื้อไวรัสเป็นครั้งแรก เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2019 และได้เกิดการระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ได้สร้างความวิตกกังวลต่อรัฐบาลในหลายประเทศ และการแพร่ระบาดของไวรัสเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้มีผู้ติดเชื้อไวรัสทั่วโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การระบาดใหญ่ของโควิด-19 เป็นหนึ่งในเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก และสถิติอย่างไม่เป็นทางการมีผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 จำนวน 6.3 ล้านคนตั้งแต่เริ่มการระบาดใหญ่ในเดือนมกราคม 2020 (Our World in Data, 2022) และมีผู้เชี่ยวชาญหลายคนได้คัดค้านเกี่ยวกับวิธีการนับจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมด โดยได้ชี้ให้เห็นว่ามีความแตกต่างระหว่างการเสียชีวิตด้วยไวรัสกับเสียชีวิตเนื่องจากไวรัส และมีนักวิจัยคนอื่น ๆ มีความคิดที่แตกต่างของจำนวนผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 ทั้งหมดอาจถูกประเมินต่ำเนื่องจากอาจไม่ได้รับรายงานทั้งหมด ตัวอย่างเช่น คนที่เสียชีวิตที่บ้านโดยไม่ได้ตรวจหาเชื้อโควิด อาจไม่ถูกบันทึกว่าเป็นการเสียชีวิตจากเชื้อโควิดในสถิติ (Ioannidis, 2021) ซึ่งการระบาดใหญ่ของโควิด-19 ได้ก่อให้เกิดภาระต่อระบบสาธารณสุขของประเทศ และมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงเดือนแรกของการแพร่ระบาดมีจำนวนผู้เสียชีวิตจำนวนมาก รูปที่ 2 แสดงตัวอย่าง อัตราการเสียชีวิตในช่วงการระบาดใหญ่ของ Covid-19 สำหรับ 3 ประเทศในอาเซียน ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ซึ่งมีพรมแดนที่ติดกันซึ่งการแพร่ระบาดมีความแตกต่างกันทั่วโลก



รูปที่ 2 อัตราการเสียชีวิตในกลุ่มประเทศอาเซียนในช่วงการระบาดใหญ่ของ COVID-19

ที่มา: www.mortality.org

ในช่วงการระบาดของโควิด 19 ทำให้ในหลายประเทศมีมาตรการเพื่อควบคุมโรคระบาด มีข้อจำกัดในการเดินทางเข้าออกประเทศที่เข้มงวด เพื่อเป็นการตอบสนองต่อการระบาดของ COVID-19 หลายประเทศในโลกปิดพรมแดน อีกหลายประเทศมีข้อจำกัดในการเดินทางของประชาชนในประเทศไม่ เป็นไปอย่างเสรี เช่นมีการ ล็อกดาวน์ จำกัดขอบเขตในการเดินทาง การตรวจหาเชื้อโควิด 19 การกักกันโรค และการได้รับวัคซีน ซึ่งเป็นมาตรการที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เนื่องจากไม่เคยมีการดำเนินการมาก่อนทำให้ถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก การปิดพรมแดนของประเทศอาจไม่ได้ผล หากไวรัสได้แพร่ระบาดภายในประเทศแล้ว โดยมีการพิสูจน์ที่แสดงให้เห็นว่าการล็อกดาวน์ ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการลดอัตราการเสียชีวิตจากโควิด 19 (Herby et al., 2022)

ซึ่งในเดือนธันวาคม 2020 เกือบทุกประเทศในโลกได้ออกกฎหมายห้ามเดินทางหรือจำกัดการเดินทางเข้าหรือออกจากต่างประเทศ มีนโยบายได้แก่การปิดชายแดนทั้งหมดในบางประเทศ เช่น ออสเตรเลีย เมียนมาร์ ญี่ปุ่น ซาอุดีอาระเบีย ฮังการี เบลารุส แคนาดาฯ นโยบายการห้ามการเดินทาง เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย จีน อิตาลี อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฯ นโยบายการกักกัน เช่น ไทย ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ ยูเครน ปากีสถาน เปรู ฯ และนโยบายการคัดกรอง เช่น ตุรกี อียิปต์ อัฟกานิสถาน เซอร์เบีย เม็กซิโก บาร์ซิล ปารากวัย ฯ

จากข้อมูลเกี่ยวกับข้อจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศอันเนื่องมาจากโควิด 19 ตั้งแต่เดือนมกราคม 2020 จนถึงปัจจุบัน (Oxford COVID-19,2020) อัปเดตล่าสุด 1 มิถุนายน 2022 ซึ่งจะเห็นว่านโยบายเหล่านี้ อาจส่งผลต่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ ภายในภูมิภาคอาเซียน และประเทศต่าง ๆ ได้มีการดำเนินนโยบายต่าง ๆ เพื่อลดการแพร่กระจายของไวรัส (Arnakim & Kibtiah, 2021) ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยใช้ข้อจำกัดแม้ว่าจะมีผู้ป่วยโควิดค่อนข้างต่ำและควบคุมการแพร่ระบาดได้ ส่วนในด้านสิงคโปร์ใช้มาตรการที่เข้มงวดมาก แต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งการแพร่กระจายได้ในช่วงการเริ่มระบาด ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งความหนาแน่นของประชากร ต้องคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศเมื่อวิเคราะห์ผลกระทบของนโยบาย และการระบาดของโควิด 19 ได้สร้างความเสียหายให้กับหลายประเทศทั่วโลกเศรษฐกิจหลายประเทศเกิดการสูญเสีย โดยเฉพาะประเทศที่พึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยว จากข้อมูล World Travel & Tourism Council (WTTC) งานด้านการเดินทางและการท่องเที่ยวมากกว่า 197 ล้านตำแหน่งจะหายไปเนื่องจากการจำกัดการเดินทางที่ยืดเยื้อภายใต้สถานการณ์การระบาดของโควิด 19 การจำกัดการเดินทางอาจทำให้มีงานมากกว่า 197 ล้านตำแหน่งได้รับผลกระทบและก่อให้เกิดการสูญเสียมากกว่า 5.5 ล้านล้านดอลลาร์ ต่อ GDP การเดินทางและการท่องเที่ยวทั่วโลกนอกจากสายการบินแล้ว ระบบนิเวศการเดินทางทั้งหมดจะได้รับผลกระทบด้วยและรวมถึง SME หลายล้านราย โรงแรม ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว และอื่น ๆ ทั้งหมดจะได้รับผลกระทบแบบโดมิโนทางเศรษฐกิจของการจำกัดการเดินทางที่ยืดเยื้อ ตามรายงานผลกระทบทางเศรษฐกิจปี 2020 ของ WTTC ในระหว่างปี 2019 การเดินทางและ

การท่องเที่ยวสนับสนุนหนึ่งใน 10 งาน จากทั้งหมด 330 ล้านตำแหน่ง มีส่วนสนับสนุน 10.3% ต่อ GDP ทั่วโลก และสร้างงานใหม่หนึ่งในสี่ของงานทั้งหมด

ตารางที่ 2 การคาดการณ์การสูญเสียงานของ T&T ในปี 2020

การคาดการณ์การสูญเสียงานทั้งหมดของ T&T ในปี 2020,แบ่งตามภูมิภาค,(หน่วยหนึ่งล้าน)			
Job losses	Upside	Baseline	Downside
Asia Pacific	-59.7	-69.3	-111.5
Europe	-14.2	-18.4	-29.5
EU	-8.8	-11.4	-18.3
Africa	-7.6	-10.9	-17.4
Americas	-14.0	-19.2	-30.7
North America	-8.1	-11.4	-18.2
Latin America	-4.7	-6.1	-10.4
Caribbean	-1.2	-1.6	-2.0
Middle East	-2.7	-3.4	-4.9
World	-98.2	-121.1	-197.5

ที่มา: World Travel & Tourism Council (WTTC)

ตารางที่ 3 การคาดการณ์การสูญเสีย GDP โดยรวมของ T&T ในปี 2020

การคาดการณ์การสูญเสีย GDP โดยรวมของ T&T ในปี 2020,แบ่งตามภูมิภาค,(หน่วย US\$BN)			
Job losses	Upside	Baseline	Downside
Asia Pacific	-980	-1,137	-1,888
Europe	-771	-1,000	-1,608
EU	-568	-739	-1,187
Africa	-53	-75	-120
Americas	-781	-1,098	-1,750
North America	-673	-955	-1,520
Latin America	-84	-109	-185
Caribbean	-27	-34	-44
Middle East	-99	-125	-179

การคาดการณ์การสูญเสีย GDP โดยรวมของ T&T ในปี 2020,แบ่งตามภูมิภาค,(หน่วย US\$BN)			
Job losses	Upside	Baseline	Downside
World	-2,686	-3,435	-5,543

ที่มา: World Travel & Tourism Council (WTTC)

จากการระบาดของโควิด 19 ที่ส่งผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจของโลก แต่ในการระบาดนั้นยังส่งผลต่อการรับรู้ความเสี่ยงในการเดินทางของนักท่องเที่ยว การระบาดใหญ่ได้กำหนดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในสังคม การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม ในมาตรการที่ดำเนินการโดยรัฐบาล ส่งผลต่อการรับรู้ความเสี่ยงในการเดินทางและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว (Lopes et al., 2021) ในระหว่างวิกฤตการณ์และหลังวิกฤตการณ์การระบาดใหญ่ของโควิด-19 ซึ่งเป็นช่วงของความไม่แน่นอนและความเสี่ยงในการเดินทาง จากการศึกษาของ (Golets et al. (2021) การรับรู้ความรุนแรงของโควิด 19, การรับรู้ความน่าจะเป็นของการติดเชื้อ, และระยะเวลาที่คาดว่าจะเกิดการระบาดใหญ่นั้นเป็นตัวทำนายที่สำคัญของความตั้งใจในการเดินทางและ (Gao et al., 2022)พบว่า วิกฤตสุขภาพมีผลกระทบเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ อัตราการเสียชีวิตเพิ่มขึ้นส่งผลให้การท่องเที่ยวลดลง และ จำนวนผู้ป่วยสะสม ยังลดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา รวมถึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงและรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนาลดลง

ดังนั้นการศึกษาการแพร่ระบาดของโควิด 19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จึงมีความสำคัญที่จะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งเพื่อป้องกันการสูญเสียทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและสามารถวางแผนเพื่อที่จะรับมือกับภาวะการเกิดโรคระบาดในอนาคตที่อาจจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เนื่องจากการเกิดโรคระบาดทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลให้เศรษฐกิจของโลกชะงักงัน และการระบาดของโควิด 19 ทำให้หลายประเทศไม่สามารถสร้างเม็ดเงินจากการท่องเที่ยวได้ตามเป้าหมายและผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (GDP) ลดลง ส่งผลให้หลายประเทศขาดดุลการชำระเงิน รวมทั้ง การลงทุนระหว่างประเทศลดลง ดังนั้นการศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด 19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศจึงมีความสำคัญที่ต้องทำการศึกษาเพื่อนำแนวทางการแก้ไขปัญหาไปใช้ในอนาคตเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเนื่องจากโลกยังคงฟื้นตัวจากความสูญเสียครั้งใหญ่ที่รัฐบาลตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ที่เกิดขึ้นกับเศรษฐกิจ โดยเฉพาะประเทศที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายดังกล่าวมากที่สุดคือประเทศที่พึ่งพาการท่องเที่ยว

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19

1.2.2 เพื่อจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 โดยใช้วิธีค่าระดับและแนวโน้ม (Level and trend method)

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

1.3.2 ได้ทราบถึงกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

1.3.3 ได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 รายได้ประชาชาติต่อหัว (GDP per capita) จำนวนนักท่องเที่ยวก่อนเกิดการระบาด (Tourist) ช่วงเวลาที่เกิดการระบาด (Period) จำนวนผู้ป่วยสะสม (Accumulate infection) ค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข (Public health expense) ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ (Lock down) การพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยว (Tourism dependency) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาด

1.4.2 รายได้ประชาชาติต่อหัว (GDP per capita) จำนวนนักท่องเที่ยวก่อนเกิดการระบาด (Tourist) ช่วงเวลาที่เกิดการระบาด (Period) จำนวนผู้ป่วยสะสม (Accumulate infection) ค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข (Public health expense) ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ (Lock down) การพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยว (Tourism dependency) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาด

1.4.3 รายได้ประชาชาติต่อหัว (GDP per capita) จำนวนนักท่องเที่ยวก่อนเกิดการระบาด (Tourist) ช่วงเวลาที่เกิดการระบาด (Period) จำนวนผู้ป่วยสะสม (Accumulate infection)

ค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข (Public health expense) ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ (Lock down) การพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยว (Tourism dependency) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาด

1.5 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร ประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด 19 จำนวน 91 ประเทศ โดยใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross sectional data) ที่มีข้อมูลจาก 91 ประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยว (Number of tourists) รายได้จากการท่องเที่ยว (Tourism revenues) สืบค้นข้อมูลจาก World Travel & Tourism Council (WTTC) และ The World Bank ส่วน รายได้ประชาชาติต่อหัว (GDP per capita) ค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข (Public health expense) สืบค้นข้อมูลจาก The World Bank และข้อมูล ช่วงเวลาที่เกิดการระบาด (Period) จำนวนผู้ป่วยสะสม (Accumulate infection) ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ (Lock down) สืบค้นข้อมูลจาก Our World in Data (WHO) ขอบเขตทางด้านเนื้อหา ศึกษาการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 ในระหว่างปี 2019 และ 2020 ใช้วิธีระดับและแนวโน้ม (level and trend quadrant method) ร่วมกับ วิธีการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) รวมทั้งแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial logit model)

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

วิธีระดับและแนวโน้ม (Level and trend method) การจัดกลุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งค่าเริ่มต้น (Level) และค่าแนวโน้มซึ่งวัดจากเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา (Trend) ด้วยค่าเฉลี่ย

กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวน้อยภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงมาก

กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวน้อยภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงน้อย

กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวมากภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงน้อย

กลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวมากภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงมาก

ช่วงเวลาที่เกิดการระบาด (Period) การศึกษาในครั้งนี้ใช้ช่วงของการระบาดคือระยะเวลาของการระบาดจากวันแรกที่พบผู้ติดเชื้อ 2019-2020

ค่าใช้จ่ายทางด้านสาธารณสุข (Public health expense) จำนวนเงินที่รัฐบาลใช้จ่ายเพื่อสุขภาพของประชากร ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขควรกำหนดเป็นต่อหัว (per capita) ต้องทราบว่า มีผู้คนอาศัยอยู่ที่คนในประเทศนั้นจึงจะทราบค่าใช้จ่ายของรัฐบาลสำหรับแต่ละคน ฉะนั้นจะไม่สามารถใช้ตัวแปรนี้เพื่อเปรียบเทียบประเทศต่าง ๆ ได้

ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ (Lock down) การกำหนดนโยบายที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการดกกิจกรรมทางสังคมที่มีการวัดเป็นดัชนีความเข้มงวด (Stringency index) รวบรวมโดย Our World in Data (WHO) ได้แก่ การปิดโรงเรียนและสถานศึกษา การปิดกิจการ/สถานที่ทำงาน การห้ามจัดงานเทศกาลและอีเวนต์ การห้ามชุมนุมหรือรวมตัว การปิดระบบเดินทางสาธารณะ การงดออกจากบ้าน การระงับการเดินทางทั้งในจังหวัด และข้ามจังหวัด และการควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณวัดจากคะแนน 0 ถึง 100 จากน้อยไปมาก คะแนนที่สูงขึ้นหมายถึงการตอบสนองที่เข้มงวดกว่า (เช่น 100 = การตอบกลับที่เข้มงวดที่สุด)

การพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยว (Tourism dependency) การพึ่งพาการท่องเที่ยววัดจากสัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อรายได้ประชาชาติทั้งหมด

จำนวนผู้ป่วยสะสม (Accumulate infection) การศึกษาครั้งนี้ใช้จำนวนผู้ป่วยสะสมถึงเดือนธันวาคม 2020



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดอุปสงค์การท่องเที่ยว

อุปสงค์การท่องเที่ยว (Tourism Demand) หมายถึง การมีอำนาจซื้อสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยว หรือการบริโภคผลิตภัณฑ์ในสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้ไปในจุดหมายปลายทางของตนเอง โดยนักท่องเที่ยวต้องมีอำนาจซื้อและมีความเต็มใจที่จะจ่ายสินค้าและบริการที่กำหนดในช่วงเวลานั้น ๆ ดังนั้นปริมาณสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นหรือลดลง ย่อมหมายถึงการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยว (ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2007)

อุปสงค์การท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดรายได้ต่อทุกภาคส่วน เป็นการกระจายสินค้าและบริการต่อภาคการท่องเที่ยวและเป็นการกระจายรายได้ไปยังส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะในผู้ประกอบการรายย่อยเช่นธุรกิจนอชมุขน ร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหาร โรงแรม บริษัทนำเที่ยว และในภาคการบริการการในด้านการขนส่งต่าง ๆ ได้แก่ ทางอากาศ ทางบก และทางเรือ ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนและเกิดการกระจายรายได้ไปสู่ภาคครัวเรือน ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและเพื่ออนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวขึ้น ๆ ทำให้เกิดความพร้อมต่อการบริการในด้านต่างสถานที่ท่องเที่ยวจึงทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัวมากขึ้น ซึ่งอุปสงค์การท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้ (อรวรรณ ตันดิรัจฉธรรมและคมกริช วงศ์แข, 2016)

1) อุปสงค์การท่องเที่ยวที่แท้จริง (Actual Demand) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการในการท่องเที่ยว และมีความต้องการท่องเที่ยว มีความพร้อมที่จะจ่ายให้กับการบริการในกิจกรรมการท่องเที่ยวของตน ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความสามารถซื้อสินค้าและบริการในการท่องเที่ยว และมีความพร้อมในการเดินทางในการท่องเที่ยว

2) อุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ (Potencial Demand) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยว แต่ไม่สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้เนื่องจากมีข้อจำกัดต่าง ๆ ด้านการเดินทาง เช่น การมีวันหยุด การมีข้อจำกัดในด้านค่าใช้จ่าย การจัดการเรื่องการเดินทางอาจต้องอาศัยธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งความต้องการนี้สามารถโน้มน้าวให้เป็นอุปสงค์ที่แท้จริงได้ โดยอาศัยด้านการบริการต่าง ๆ ที่เข้ามาจัดการให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การให้บริการของธุรกิจนำเที่ยวเข้ามาจัดสรรเพื่อตอบสนองต่อการท่องเที่ยวเป็นการให้บริการในเชิงธุรกิจที่ให้บริการต่อนักท่องเที่ยว

3) อุปสงค์การท่องเที่ยวที่อาจเกิดขึ้นได้ (Deferred Demand) หมายถึง ความต้องการการท่องเที่ยวที่มนุษย์มีอยู่ในจิตใจ อาจต้องอาศัยการเข้าถึงข้อมูลจากแหล่งจากข้อมูลต่าง ๆ เช่น จากการใช้โฆษณา การขายตรง หรือโปรโมชั่นแพ็คเกจการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจ สามารถทำให้เกิดความต้องการในการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถกลายเป็นอุปสงค์ที่แท้จริงได้ หรืออุปสงค์ที่มีศักยภาพ และช่วยกระตุ้นให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวได้

เนื่องจากการท่องเที่ยวมีความสามารถกระจายรายได้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นภาคการท่องเที่ยวจึงกระตุ้นภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวถือเป็นมูลค่าทางอ้อมสำหรับเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อประเมินภาคการท่องเที่ยวในระบบเศรษฐกิจของประเทศสามารถประเมินตัวชี้วัดเศรษฐกิจมหภาคบางตัวได้ ตัวอย่างเช่น กิจกรรมของการท่องเที่ยวต่อ GDP ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสินค้าและบริการในการท่องเที่ยว อัตราการจ้างงาน และผู้บริโภคใช้เงินส่วนหนึ่งเพื่อซื้อสินค้าจากรธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งในทำนองเดียวกัน บริษัทต่าง ๆ ผลิตสินค้าและบริการและได้รับรายได้เพื่อเพิ่มการลงทุน และการลงทุนเหล่านี้ทำให้เกิดการบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวและการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและดึงดูดผู้บริโภคมามากขึ้นทำให้เกิดวัฏจักรขึ้น และในทางกลับกันหากขาดการลงทุนผู้บริโภคจะชอบสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ และเศรษฐกิจในท้องถิ่นจะได้รับผลกระทบ และอุปสงค์รวมถูกกำหนดเป็นผลรวมของสินค้าและบริการของประเทศที่จำเป็นในระบบเศรษฐกิจที่กำหนดในปีใดปีหนึ่ง โดยทั่วไปความต้องการของผู้บริโภคจะสะท้อนให้เห็นถึงการซื้อที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะกระตุ้นการผลิตสินค้ามากขึ้นและสร้างรายได้ให้กับธุรกิจ

อุปสงค์ด้านการท่องเที่ยวยังหมายถึงปริมาณผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวแต่ละรายการทั่วโลก หากอุปสงค์รวมด้านการท่องเที่ยวแข็งแกร่ง ระบบเศรษฐกิจทั้งหมดก็จะได้รับประโยชน์จากอุปสงค์ดังกล่าว การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยว โดยการดูแนวโน้มของนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มอุปสงค์การท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับหลายตัวแปร ตัวแปรเหล่านี้บางส่วนสามารถรวมอยู่ในแบบจำลองทางเศรษฐมิติของอุปสงค์การท่องเที่ยวแบบรวม ตัวแปรเหล่านี้รวมถึงราคาของอสังหาริมทรัพย์ รายได้ต่อหัว ฤดูกาล แฟชั่น แรงจูงใจ ลักษณะท้องถิ่น และการโฆษณา

ในการวัดอุปสงค์การท่องเที่ยวในประเทศสามารถวัดจากจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศที่พำนักหรือภูมิลำเนาได้ ในทางกลับกัน อุปสงค์จากนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศหมายถึงการเดินทางของชาวต่างชาติที่เดินทางมาภายในพรมแดนของประเทศเนื่องจากเหตุผลด้านการท่องเที่ยวหรือวันหยุด และช่วยเพิ่มดุลการชำระเงินของสินค้า บริการ และเงินทุนระหว่างประเทศและส่วนอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น และสามารถใช้อุปสงค์การท่องเที่ยวแบบรวมเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวของประเทศ และสามารถพิจารณาต่อการท่องเที่ยวซึ่งประกอบด้วยสินค้าและบริการทั้งหมดและทรัพยากรทั้งหมดที่มีส่วนทำให้พื้นที่บางแห่งน่าดึงดูด โดยการดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น ระบบที่พักประกอบด้วยโรงแรม หมู่บ้านท่องเที่ยว ที่ตั้งแคมป์ ที่พัก

แบบบริการตนเอง และอื่น ๆ รวมถึงธุรกิจการเดินทางในการการท่องเที่ยวที่เป็นส่วนสำคัญของการท่องเที่ยวและเป็นตัวแทนในด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วยธุรกิจการขนส่งต่าง ๆ ได้แก่ ทางอากาศ ทางบก และทางเรือ

ซึ่งบริษัทท่องเที่ยวเป็นหน่วยงานที่เล็กที่สุดในหน่วยงานที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยว บริษัท เป็นสินทรัพย์ที่ซับซ้อนซึ่งจัดโดยบุคคลเพื่อดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ ในกรณีนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และบริษัทเป็นองค์กรทางเศรษฐกิจที่ดำเนินกระบวนการจัดหาและผลิตสินค้าหรือบริการเพื่อแลกเปลี่ยนกับภายนอกเพื่อรับรายได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่แตกต่างกันโดยมีหน้าที่และวัตถุประสงค์ของตนเองที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดโดยผู้ประกอบการ ซึ่งจำแนกได้ตามวัตถุประสงค์ ขนาด และลักษณะทรัพย์สิน จากลักษณะเฉพาะเหล่านี้ บริษัทบางแห่งหรืออุตสาหกรรมหนึ่ง ๆ จะมีแนวโน้มมากหรือน้อยที่จะปรับเปลี่ยนธุรกิจของตนในกรณีที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งบริษัทขนาดใหญ่จะมีโอกาสรอดจากวิกฤตมากขึ้นเช่น ในประเทศไทยบริษัทท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กที่มีครอบครัวเป็นเจ้าของ ธุรกิจขนาดเล็กมีทรัพยากรทางการเงินน้อยกว่ารายบุคคล แม้ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ก็ตาม โดยทั่วไปแล้วบริษัทจะต้องมีข้อปฏิบัติต่างๆและรักษาสภาพแวดล้อมของบริษัท ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ต้องมีสภาพแวดล้อมของบริษัททั้งทางกายภาพและทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทางการเมือง กฎหมาย วัฒนธรรม สังคมและเศรษฐกิจ สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคและธุรกิจ

ดังนั้น ในกรณีของอุปสงค์การท่องเที่ยวในช่วงการระบาดใหญ่ของ Covid-19 กฎหมายทางการเมืองเป็นตัวกำหนดในการกำหนดพฤติกรรมทางสังคมด้วย กฎหมายและข้อบังคับที่แตกต่างกันหลายประการ ในทางกลับกัน เหตุผลทางวัฒนธรรมอาจมีบทบาทสำคัญในการกำหนดต่อการตอบสนองของผู้คน และการรับรู้ของผู้คนเกี่ยวกับวิกฤตเศรษฐกิจซึ่งเกิดจากการโรคระบาด จะกำหนดพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค ซึ่งรวมถึงความเต็มใจที่จะจ่ายค่าเดินทาง องค์ประกอบเหล่านี้และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องจะกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวโดยรวมในประเทศ จากการศึกษาของ (Allan, 2022) การลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวในประเทศและจำนวนนักท่องเที่ยวจากข้อจำกัดของโควิด-19 นำไปสู่การลดลงของกิจกรรมทางเศรษฐกิจโดยรวม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลง ความต้องการแรงงานลดลง รายได้ของครัวเรือนลดลงและการออมเพิ่มขึ้น

2.1.2 แนวคิดการตัดสินใจท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์ไม่แน่นอน

การตัดสินใจท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์ไม่แน่นอนเป็นความเสี่ยงในการตัดสินใจในการเดินทางและการเลือกจุดหมายปลายทางซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการตัดสินใจในการเดินทาง โดยเฉพาะการเลือกจุดหมายปลายทางต่อการท่องเที่ยว (Quintal & Lee, 2010) สิ่งสำคัญในการเลือกจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยว

มีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนคือ นักท่องเที่ยวไม่สามารถคาดการณ์สถานการณ์การณที่ปลายทางก่อนที่จะเดินทาง จึงต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ เช่น สื่อ เพื่อนฝูง และสมาชิกในครอบครัว หรือองค์กรท่องเที่ยว ในกรณีที่มีการรับรู้สถานการณ์ที่ไม่เป็นตามที่คาดการณ์หรือเป็นสถานการณ์พึงปรารถนาของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะปรับเปลี่ยนแผนการเดินทางของตน (Decrop, 2010)

ในขณะที่ความไม่แน่นอนของสถานที่ท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจก่อนจะเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางเนื่องจากมีความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นได้เสมอเช่น ความปลอดภัย ความแปรปรวนของสภาพอากาศ การเกิดโรคระบาด ภัยธรรมชาติ และการเกิดการขัดข้องของระบบขนส่ง ซึ่งเป็นความเสี่ยงต่อการเดินทางในการท่องเที่ยว เช่นกรณีของศึกษาของ (Floyd et al., 2004) ผลของการโจมตีของผู้ก่อการร้ายเมื่อวันที่ 11 กันยายน โจมตีตึกแฝดเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในนครนิวยอร์ก แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงการเดินทางระหว่างประเทศหากระดับความเสี่ยงที่รับรู้สูงเกินไป และจากการวิจัยเพิ่มเติมเผยให้เห็นความเสี่ยงในระดับสูงหรือความเสี่ยงที่รับรู้นำไปสู่การเปลี่ยนสถานที่ท่องเที่ยวแต่ไม่ใช้การยกเลิกแผนการเดินทางระหว่างประเทศทั้งหมด (Ruttanavisanon, 2022) มีการศึกษาจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความเสี่ยงและทางเลือกของจุดหมายปลายทางโดยมุ่งเน้นไปที่ประเภทความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงหรือแหล่งที่มาของความเสี่ยงที่ปลายทางเช่นภัยธรรมชาติ (Park, 2010) ซึ่งความแตกต่างในการรับรู้อิทธิพลของภัยธรรมชาติ ในหลายประเทศที่มีความไม่แน่นอนและการเกิดภัยธรรมชาติบ่อย หรือบางประเทศเคยเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดความสูญเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงการเกิดการสูญเสียของจำนวนประชากรเป็นอย่างมาก ยกตัวอย่างเช่น การเกิดสึนามิ แผ่นดินไหว หรือภูเขาไฟระเบิด และเป็นความเสี่ยงในการเดินทางระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึง อาชญากรรม ความรุนแรง การก่อการร้าย

ในการรับรู้ความเสี่ยงของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโควิด-19 จากการศึกษาของ การรับรู้ถึงความเสี่ยงและความกังวลด้านความปลอดภัยเป็นตัวทำนายความตั้งใจในการเดินทางและ อัตราการติดเชื้อ COVID-19 ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความเสี่ยงและความตั้งใจในการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 (Savadori et al., 2023) และรายได้ของครัวเรือนยังส่งผลเสียต่อการเดินทางในการท่องเที่ยว ครัวเรือนที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มที่จะชะลอการเดินทางระหว่างประเทศน้อยกว่าครัวเรือนที่มีรายได้น้อย รายได้ที่สูงขึ้นนั้นสัมพันธ์กับประสบการณ์การเดินทางที่มากขึ้นและความมั่นใจที่มากขึ้นในการจัดการกับความเสี่ยงในการเดินทาง นอกจากนี้ รายได้ที่สูงขึ้นอาจบ่งบอกถึงความสามารถในการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูงขึ้น (Williams et al., 2022)

ผลการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการศึกษาเชื่อมโยงกับการวิจัยที่เฉพาะเจาะจงและมักถูกจำกัดโดยในกรณีศึกษาหรือจำกัดโดยกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มนักท่องเที่ยวเฉพาะเจาะจง

ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเลือกจุดหมายปลายทาง เช่น นักท่องเที่ยวที่มีความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านสุขภาพหรือความกังวลต่อการเลือกจุดหมายปลายทาง เช่น นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังภูมิภาคที่ได้รับผลกระทบจากการกักการร้ายการมุ่งเน้นไปที่กลุ่มนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะจึงเป็นปัญหาเนื่องจากการวิจัยในอดีตแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ความเสี่ยงได้รับอิทธิพลจากตัวแปรทางสังคมและประชากร เช่น อายุ (Hajibaba et al., 2015)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของโควิด-19

König and Winkler (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “COVID-19 and Economic Growth: Does Good Government Performance Pay Off?” การระบาดใหญ่ของโควิด 19 นำไปสู่การแก้ไขประมาณการการเติบโตของ GDP ปี 2020 ครั้งใหญ่ การศึกษานี้วิเคราะห์คุณภาพของนโยบายของรัฐบาลในการจัดการด้านสุขภาพของวิกฤตการณ์มีอิทธิพลต่อความแตกต่างข้ามประเทศในผลกระทบทางเศรษฐกิจของการระบาด ตามที่คาดการณ์โดย OECD, IMF และธนาคารโลก วัดคุณภาพนโยบายโดยดัชนี Economist Intelligence Unit ที่เพิ่งเผยแพร่และดัชนีความยากจนของ COVID-19 ซึ่งรวมความเข้มงวดของมาตรการการเว้นระยะห่างที่รัฐบาลกำหนดไว้กับอัตราการเสียชีวิตจากโควิด-19 นอกจากนี้ ยังควบคุมการรั่วไหลระหว่างประเทศที่เกิดจากการเปิดกว้างทางการค้าและการส่งออกสู่การท่องเที่ยว ผลการศึกษาสำหรับข้อมูลจำเพาะส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าผลงานของรัฐบาลที่ดีนั้นให้ผลตอบแทน เนื่องจากแต่ละประเทศมีการแก้ไขการคาดการณ์การเติบโตที่รุนแรงน้อยกว่าเฉพาะบางกรณีเท่านั้น ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าผลกระทบทั่วโลกของการระบาดใหญ่อาจรุนแรงมาจนการดำเนินการของรัฐบาลแต่ละประเทศไม่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของการแก้ไขการเติบโตข้ามประเทศ มีหลักฐานกว้างๆ ที่สนับสนุนมุมมองที่ว่าประเทศใดประเทศหนึ่งมีต่อเศรษฐกิจโลกมีอิทธิพลต่อแนวโน้มการเติบโตเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ

Miyawaki et al. (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Association between Participation in Government Subsidy Program for Domestic Travel and Symptoms Indicative of COVID-19 Infection” วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในเงินอุดหนุนของรัฐบาลสำหรับการเดินทางภายในประเทศในญี่ปุ่นกับอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ COVID-19 โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจทางอินเทอร์เน็ตที่ดำเนินการระหว่างวันที่ 25 สิงหาคมถึง 30 กันยายน 2020 ในญี่ปุ่นได้ตรวจสอบผู้ที่ใช้เงินอุดหนุนมีโอกาสเกิดอาการที่บ่งบอกถึงการติดเชื้อ COVID-19 สูงขึ้นหรือไม่ โดยการมีส่วนร่วมในโครงการเงินอุดหนุนของรัฐบาลสำหรับการเดินทางภายในประเทศ ผลการศึกษาหลักและมาตรการ 5 อาการที่บ่งบอกถึงการติดเชื้อ COVID-19 (ไข้สูง เจ็บคอ ไอ ปวดศีรษะ กลิ่น และ รสผิดปกติ) ภายในหนึ่งเดือนที่ผ่านมาของ

การสำรวจ จากผู้ตอบแบบสอบถาม 25,482 คน (ผู้หญิง 50.3% [12,809] อายุเฉลี่ย [SD], 48.4 [17.4] ปี), 3,289 (12.9%) เข้าร่วมในโครงการเงินช่วยเหลือในขณะที่ทำการสำรวจ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการเงินอุดหนุนมีใช้สูงสูงขึ้น (อัตราที่ปรับแล้ว 4.8% สำหรับผู้เข้าร่วม เทียบกับ 3.7% สำหรับผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วม โดยผู้เข้าร่วม เจ็บคอ (19.8%), ไอ (19.1), ปวดศีรษะ (29.1%) และความผิดปกติของกลิ่นและรส (2.6%) เปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วม สรุป ผู้เข้าร่วมเงินอุดหนุนจากรัฐบาลสำหรับการเดินทางภายในประเทศพบว่ามีโอกาสที่บ่งบอกถึงการติดเชื้อ COVID-19 สูงขึ้น

Brzyska and Szamrej-Baran (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Covid-19 Economic Vulnerability Index: EU Evidence” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกลุ่มความเปราะบางของเศรษฐกิจต่อผลกระทบของการระบาดใหญ่โควิด 19 ในสหภาพยุโรป ประเทศต่าง ๆ 27 ประเทศของสมาชิกสหภาพยุโรป ในการศึกษาใช้วิธีการทางสถิติแบบพหุตัวแปร ซึ่งรวมถึงการจัดกลุ่มแบบรวมกลุ่มและวิธีการประเมินแบบ multi-attribute methods ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบของการระบาดใหญ่ การวิจัยแสดงให้เห็นว่าประเทศในสหภาพยุโรปมีความเปราะบางทางเศรษฐกิจในระดับต่างๆ ต่อผลกระทบของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ประเทศทางตอนใต้ของยุโรป (สเปน โครเอเชีย กรีซ และอิตาลี) ซึ่งภาคการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในองค์ประกอบของ GDP นั้นมีความเปราะบางที่สุด เยอรมนีและประเทศในแถบสแกนดิเนเวียได้รับการพิสูจน์ว่าอ่อนไหวน้อยที่สุดต่อผลกระทบด้านลบของโรคระบาดใหญ่ CEVI สามารถเป็นส่วนสำคัญของระบบสนับสนุนการตัดสินใจได้ ช่วยให้สามารถระบุประเทศที่แสดงความอ่อนแอต่อผลกระทบทางเศรษฐกิจของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 และอาจช่วยสนับสนุนประเทศที่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด ยิ่งระบุถึงบางพื้นที่ในเศรษฐกิจของประเทศที่ทำให้มีความเสี่ยงมากขึ้น CEVI ร่วมกับเครื่องมืออื่น ๆ สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์มากในการปรับปรุงเศรษฐกิจ

Politis et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Mapping travel behavior changes during the COVID-19 lock-down: a socioeconomic analysis in Greece การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการต่อพฤติกรรมการเดินทางของพลเมืองกรีกและในการตรวจสอบว่ากลุ่มสังคมใดได้รับสิทธิพิเศษหรือได้รับความเดือดร้อนโดยเปรียบเทียบน้อยกว่าหรือไม่เพิ่มเติมจากมาตรการล็อกดาวน์ ด้วยเหตุนี้ จึงมีการสำรวจแบบสอบถามออนไลน์แบบไดนามิกเกี่ยวกับลักษณะการเคลื่อนที่ออกแบบและแจกจ่ายให้กับพลเมืองกรีกในช่วงล็อกดาวน์ ซึ่งมีผลตอบกลับที่ถูกต้อง 1,259 รายการข้อมูลที่ได้รับได้รับการวิเคราะห์ผ่านการทดสอบทางสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน เพื่อระบุความคล่องตัวรูปแบบและความสัมพันธ์กับลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการ นอกจากนี้ Generalized Linear Model (GLM) ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตรวจสอบอิทธิพลที่อาจเกิดขึ้นจากลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมต่อความถี่ในการเดินทางก่อนและระหว่างช่วงล็อกดาวน์ผลลัพธ์ ผลการศึกษาพบว่าความถี่

การเดินทางลดลงอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากการล็อกดาวน์ นอกจากนี้แบบจำลองของผลการศึกษาที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างเพศ รายได้

Violato et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Impact of the stringency of lockdown measures on covid-19: A theoretical model of a pandemic การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบของมาตรการล็อกดาวน์ต่อการแพร่กระจายของโควิด-19 และทดสอบแบบจำลองเชิงทฤษฎีของการระบาดใหญ่ของโควิด-19 โดยใช้แบบจำลองสมการโครงสร้างวิธีการศึกษา ตัวแปรล็อกดาวน์ ข้อมูลประชากร อัตราการเสียชีวิต อัตราการติดเชื้อ และสุขภาพ เป็นข้อมูลจากจาก 8 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย เบลเยียม ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สเปน และสหราชอาณาจักร ชุดข้อมูล owid-covid-data.csv ข้อมูลการแพร่กระจายของการติดเชื้อและการเสียชีวิตถูกจัดเป็นการเติบโตแบบลอจิสติกส์และวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มีการสำรวจโครงสร้างโดยรวมของข้อมูลโควิด-19 ผลการศึกษาพบว่าการถดถอยพหุคูณบ่งชี้ว่าเวลาจากการล็อกดาวน์มีผลกระทบเล็กน้อยแต่มีนัยสำคัญ ($\beta = 0.112, p < 0.01$) จำนวนผู้ป่วยต่อหนึ่งล้านราย ดัชนีความเข้มงวดสร้างผลกระทบที่สำคัญที่สุดสำหรับอัตราการเสียชีวิตและการติดเชื้อ ($\beta = 0.588, \beta = 0.702, \beta = 0.518, \beta = 0.681; p < 0.01$) การวิเคราะห์เชิงสำรวจและการยืนยันส่งผลให้เกิดตัวแปรแฝงที่มีความหมายและเชื่อมโยงกัน: 1) อัตราการเสียชีวิต 2) การแพร่กระจายของการติดเชื้อ 3) ความเสี่ยงต่อสุขภาพ และ 4) ความเปราะบางด้านสุขภาพ (Comparative Fit Index = 0.91; Standardized Root Mean Square Residual = 0.08)

Magano et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Psychological Factors Explaining Perceived Impact of COVID-19 on Travel” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการรับรู้ผลกระทบของ COVID-19 ต่อการเดินทาง การศึกษาแบบภาคตัดขวางโดยใช้ตัวอย่าง (N = 1122) จากประชากรทั่วไปโดยประเมินการรับรู้ผลกระทบของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 การเดินทาง ความวิตกกังวล ความกลัว ความหวาดกลัว การรับรู้ความเสี่ยงและความเครียด ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (65.6%) ไม่ได้เรียนมหาวิทยาลัย และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน อายุเฉลี่ยประมาณ 30 ปี (M = 31.91, SD = 13.76, Min = 18, Max = 81) การรับรู้ผลกระทบของ COVID-19 ต่อการเดินทางนั้นสัมพันธ์กับตัวแปรทางจิตวิทยาทั้งหมด ส่วนใหญ่ในแง่ของความกลัวทางอารมณ์ของ COVID-19 ร่วมกับการรับรู้ความเสี่ยงของ COVID-19 ความหวาดกลัวทางสังคมเนื่องจาก COVID-19 และความเครียดจาก COVID-19 ตัวแปรเหล่านี้อธิบาย 20% ของผลกระทบที่รับรู้ของ COVID-19 ต่อการเดินทาง ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของ COVID-19 กับความเครียดและการรับรู้ถึงผลกระทบของการระบาดใหญ่ที่มีต่อการเดินทางนั้นถูกควบคุมโดยความเสี่ยงจากการรับรู้ทางอารมณ์ของ COVID-19 ความกลัวและการรับรู้ถึงความเสี่ยงนี้อธิบายผลกระทบของ COVID-19 ต่อการเดินทางในช่วงเวลาที่มี

การระบาดใหญ่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผลกระทบทางจิตวิทยาของความกลัวและความวิตกกังวลที่เกิดจากการระบาดใหญ่นั้นจำเป็นต้องได้รับการจัดการเป็นลำดับความสำคัญด้านสาธารณสุข

Wang et al. (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “The Effect of Governmental Health Measures on Public Behaviour During the COVID-19 Pandemic Outbreak” การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การศึกษานี้ใช้วิธีการ hybrid large-scale data วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมสาธารณะ (ความกังวลเรื่องโรคระบาด การป้องกันตนเอง และแนวโน้มการเคลื่อนไหว) โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานต่างๆ ในขณะเดียวกัน ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในเชิงคุณภาพเพื่อกำหนดมาตรการด้านสุขภาพของสามประเทศที่มีการระบาดของโรครุนแรงในระยะเริ่มต้นจากทวีปต่างๆ ได้แก่ จีน อิตาลี และสหรัฐอเมริกา จากการศึกษามาตรการของรัฐบาลไม่ได้ชักชวนให้ประชาชนเปลี่ยนพฤติกรรมทันทีในช่วงการระบาดของ COVID-19 ในทางกลับกัน พฤติกรรมสาธารณะดำเนินไปในกฎสามเฟส ซึ่งมักพบเห็นได้ในการระบาดของโรครุนแรง กล่าวคือ wait-and-see phase, the surge phase and the slow-release phase (2) ความเข้มงวดของข้อจำกัดในการเคลื่อนย้ายของทั้งสามประเทศสามารถจัดลำดับได้ดังนี้ จังหวัดหูเป่ย์ในประเทศจีน (ด้วยคะแนนเฉลี่ย 8.5 จาก 10) ลอมบาร์เดียในอิตาลี (7.125) และรัฐนิวยอร์กในสหรัฐอเมริกา (5.375). การจำกัดการเคลื่อนไหวอย่างเข้มงวดมีแนวโน้มที่จะทำให้จำนวนประชากรไหลออกจากพื้นที่แพร่ระบาดในระยะสั้นมากกว่า ในขณะที่ผลกระทบของการจำกัดการเคลื่อนไหวมียุทธศาสตร์เชิงบวกกับความเข้มงวดของนโยบายในระยะยาว

Magano et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Psychological Factors Explaining Perceived Impact of COVID-19 on Travel” การศึกษาแบบภาคตัดขวางมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการรับรู้ผลกระทบของ COVID-19 ต่อการเดินทางโดยใช้ตัวอย่าง (N = 1122) จากประชากรทั่วไปที่มีเครื่องมือประเมินการรับรู้ผลกระทบของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ต่อการเดินทาง ความวิตกกังวล ความกลัว ความหวาดกลัว การรับรู้ความเสี่ยง และความเครียดถูกนำมาใช้ ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (65.6%) ไม่ได้เรียนมหาวิทยาลัย และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน อายุเฉลี่ยประมาณ 30 ปี (M = 31.91, SD = 13.76, Min = 18, Max = 81) การรับรู้ผลกระทบของ COVID-19 ต่อการเดินทางนั้นสัมพันธ์กับตัวแปรทางจิตวิทยาทั้งหมด ส่วนใหญ่ในแง่ของความกลัวทางอารมณ์ของ COVID-19 ร่วมกับการรับรู้ความเสี่ยงของ COVID-19 ความหวาดกลัวทางสังคมเนื่องจาก COVID-19 และความเครียดจาก COVID-19 ตัวแปรเหล่านี้อธิบาย 20% ของผลกระทบที่รับรู้ของ COVID-19 ต่อความแปรปรวนการเดินทาง ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของ COVID-19 กับความเครียดและการรับรู้ถึงผลกระทบของการระบาดใหญ่ที่มีต่อการเดินทางนั้นถูกควบคุมโดยความเสี่ยงจากการรับรู้ทางอารมณ์ของ COVID-19 ความกลัวและการรับรู้ถึงความเสี่ยงนี้อธิบายผลกระทบของ COVID-19

ต่อการเดินทางในช่วงเวลาที่มีการระบาดใหญ่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผลกระทบทางจิตวิทยาของความกลัวและความวิตกกังวลที่เกิดจากการระบาดใหญ่นั้นจำเป็นต้องได้รับการจัดการเป็นลำดับความสำคัญด้านสาธารณสุข

Rochon (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Measuring the Impact of Epidemic Outbreaks on Financial” การศึกษานี้วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการระบาดของโรคระบาดต่อผลลัพธ์ทางการเงิน ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในโลก และเพื่อเน้นย้ำกระบวนการตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ ในการวัดผลกระทบของการระบาดของโรคระบาดต่อผลลัพธ์ทางการเงินในตัวอย่างของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้ Hodrick & Prescott (1997), Stock & Watson (1999) และ Hamilton (2018) กับข้อมูลตั้งแต่ปี 1995 ถึง 2019 (185 ประเทศ) ผลการศึกษาระบุว่าค่าใช้จ่ายโดยตรงทั้งหมด (ที่ลงทะเบียน) ของการระบาดของโรคระบาดระหว่างปี 1980 ถึง 2019 ในระดับโลกอยู่ที่ -95 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวลดลง และนักท่องเที่ยวลดลง 56 ล้านคน ค่าเสียโอกาสทั้งหมด (ที่อาจเกิดขึ้น) ของวิกฤตโรคระบาดตั้งแต่ปี 1980 ถึง 2019 วัดโดยตัวกรอง HP ด้านเดียวทั่วโลก เท่ากับ -83 ล้านคนที่มาเยือนและ -126 การใช้จ่ายนักท่องเที่ยว 7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการประมาณการจากด้านเดียว (HP) (2009) และตัวกรองของแฮมิลตัน (2018) ต้นทุนค่าเสียโอกาสมีบทบาทสำคัญในการจัดการความต้องการด้านการท่องเที่ยว ในกรณีที่มีนโยบายในทางปฏิบัติ กระบวนการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ในช่วงเวลาของ COVID-19 นั้นต้องการโมเดลการเติบโตที่ยืดหยุ่นและเป็นนวัตกรรมใหม่ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาคในระยะยาว มาตรการการแพร่ระบาดที่มีประสิทธิภาพ และเงินอุดหนุนจากรัฐ

Sun et al. (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Restrictive and stimulative impacts of COVID-19 policies on activity trends: A case study of Kyoto” การศึกษานี้ใช้การถดถอย ARIMA errors (RegARIMA) เพื่อหาจำนวนผลกระทบของการแทรกแซงที่ไม่ใช่ยาหลายรายการ กรณีผู้ติดเชื้อใหม่รายวัน ผลกระทบตามฤดูกาล และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับแนวโน้มกิจกรรมตลอดระยะเวลาของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ในญี่ปุ่น การอภิปรายมุ่งเน้นไปที่ชุดนโยบายที่เป็นข้อขัดแย้งสองชุดที่กำหนดโดยรัฐบาลญี่ปุ่นซึ่งมีเป้าหมายเพื่อยับยั้งการระบาดใหญ่และเพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ผลกระทบดังกล่าวทำได้โดยการขอให้อยู่ที่บ้านและประกาศ "สถานการณ์ฉุกเฉิน" ในการต่อสู้กับคลื่นแรกของกรณีติดเชื้อ หลังจากสังเกตจำนวนผู้ป่วยที่ลดลง แคมเปญ Go-to-travel และ Go-to-eat ได้เปิดตัวในเดือนกรกฎาคม 2020 เพื่อสนับสนุนการเดินทางเพื่อพักผ่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจ เพื่อให้เข้าใจผลกระทบของนโยบายได้ดีขึ้น โดยใช้ "Google trends" ซึ่งวัดว่านโยบายเหล่านี้มีการค้นหาทางออนไลน์มากน้อย กรณีศึกษาดำเนินการในเกียวโต เมืองที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว แบบจำลอง RegARIMA ที่เสนอจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับแบบจำลองการถดถอยเชิงเส้นและอนุกรมเวลา ประสิทธิภาพที่เหนือกว่าในการวัดผลกระทบของการแทรกแซง

และการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตได้รับการยืนยันโดยใช้ดัชนีกิจกรรมและการเคลื่อนไหวทั้งหมด สิบสองรายการเป็นตัวแปรตาม Google และ Apple เผยแพร่ดัชนีเก็บรายการ และสามดัชนีได้มาจากเซ็นเซอร์แพ็คเกจ Wi-Fi ในพื้นที่ ผลกระทบจากการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินจะลดน้อยลงในการดำเนินการครั้งที่สอง

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของโควิด-19 ต่อการท่องเที่ยว

นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์ (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปรับตัวทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤตโควิด 19 เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่าการปรับตัวด้านการท่องเที่ยวของไทย ควรมีการปรับตัวใน 5 ด้าน คือ 1) การปรับตัวด้านการ เพิ่มศักยภาพท่องเที่ยวชุมชน ยกกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชนให้เกิดความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวมากขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับชุมชน 2) การปรับตัวด้านการฟื้นฟูเศรษฐกิจในการท่องเที่ยว 3) การปรับตัวด้านธุรกิจท่องเที่ยว ใช้หลักการ 9Ps เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย 4) การปรับตัวด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสมัยใหม่ และ 5) การปรับตัวด้านการรับมือและสื่อสารภาวะวิกฤติส่งผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวที่ต้องมีการปรับตัว มีการพัฒนาช่องทางระบบการสื่อสารด้านความเสี่ยงการ ควบคุมโรค และสร้างความรู้ให้ประชาชนให้รู้สึกปลอดภัยในการท่องเที่ยว

Farzanegan et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง International Tourism and Outbreak of Coronavirus (COVID-19): A Cross-Country Analysis มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศกับกรณี COVID-19 และการเสียชีวิต ทำการศึกษา 90 ประเทศ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยข้ามประเทศและพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการท่องเที่ยวระหว่างประเทศและการสะสมของผู้ติดเชื้อ COVID-19 และผู้เสียชีวิตภายในวันที่ 30 เมษายน 2020 การวิเคราะห์การถดถอยแสดงให้เห็นว่าประเทศที่สัมผัสกับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงมีแนวโน้มมากกว่าต่อกรณีและการเสียชีวิตจากการระบาดของโรคโควิด-19 ความสัมพันธ์นี้ยังคงแข็งแกร่งแม้ว่าจะควบคุมปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ ของการระบาดของ COVID-19 และหุ่นจำลองในภูมิภาคแล้วก็ตาม จากการประมาณการ ระดับการท่องเที่ยวขาเข้าและขาออกที่สูงขึ้น 1% สัมพันธ์กับระดับผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 ที่สูงขึ้น 1.2% และ 1.4% ตามลำดับ ซึ่งควบคุมปัจจัยอื่น ๆ ได้

Golets et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “COVID-19 pandemic and tourism: The impact of health risk perception and intolerance of uncertainty on travel intentions” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบบทบาทของการรับรู้ความเสี่ยงต่อสุขภาพและความไม่แน่นอนของการเดินทางในปี 2020 และ 2021 โดยใช้แบบสำรวจออนไลน์กับผู้เข้าร่วมชาว

บราซิล 1,150 คนตั้งแต่เดือนเมษายนถึงพฤษภาคม 2020 ผลการศึกษาระบุว่า การรับรู้ความรุนแรงของ COVID-19, การรับรู้ความน่าจะเป็นของการติดเชื้อ, และระยะเวลาที่คาดว่าจะเกิดการระบาดใหญ่นั้นเป็นตัวทำนายที่สำคัญของความตั้งใจในการเดินทางสำหรับทั้งสองปี เอกสารนี้มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับลักษณะของนักท่องเที่ยวที่ทนต่อวิกฤต และให้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการฟื้นตัวของจุดหมายปลายทาง

Khalid et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Does the size of the tourism sector influence the economic policy response to the COVID-19 pandemic? การระบาดใหญ่ของโควิด-19 ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลกชะลอ โดยเฉพาผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยว การนำมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศมาใช้เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของการระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วโลกส่วนใหญ่หยุดนิ่ง รัฐบาลได้นำเสนอมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจหลายรูปแบบที่ออกแบบมาเพื่อบรรเทาผลกระทบด้านลบของการแพร่ระบาด ซึ่งรวมถึงผลกระทบต่อการเดินทางและการท่องเที่ยว บทความนี้มีวัตถุประสงค์ตรวจสอบขนาดของภาคการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อการตอบสนองนโยบายเศรษฐกิจต่อการแพร่ระบาดของโควิด 19 หรือไม่ โดยใช้ข้อมูลจาก 136 ประเทศ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ายิ่งภาคการท่องเที่ยวมีขนาดใหญ่ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่รัฐบาลทั่วโลกนำเสนอก็จะยิ่งใหญ่ขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่าขนาดของภาคการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตอบสนองต่อนโยบายการเงินและการคลังต่อการระบาดใหญ่

Jeon and Yang (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “The Impact of the COVID-19 Pandemic on Tourists' WTP: Using the Contingent Valuation Method” มีวัตถุประสงค์ประเมินความเต็มใจที่จะจ่าย (WTP) ของนักท่องเที่ยวสำหรับสถานที่ท่องเที่ยวหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในระหว่างการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ที่ยืดเยื้อ โดยวิธีการประเมินทางเลือกสองทาง โดยขึ้นอยู่กับจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันสองประเภท การสำรวจได้ดำเนินการในหมู่นักท่องเที่ยวในประเทศเกาหลีใต้ซึ่งได้ไปเยือนสถานที่ต่าง ๆ ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมาทำการถดถอยโลจิสติกด้วยตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพ 1283 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า WTP ของนักท่องเที่ยวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภท และปัจจัยที่มีผลต่อ WTP แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีทัศนคติด้านการท่องเที่ยวสูงและความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวมี WTP ที่สูงขึ้น นักท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงสูงต่อโรคติดต่อแสดง WTP น้อยกว่า

Volgger et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Recovery of domestic tourism during the COVID-19 pandemic: An experimental comparison of interventions” มีวัตถุประสงค์ คือใช้การรับรู้ความเสี่ยงเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของมาตรการที่จุดหมายปลายทาง สามารถทำได้เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวในประเทศมาท่องเที่ยว ในระหว่างหรือในทันที

หลังเกิดวิกฤติด้านสาธารณสุข จากการศึกษาได้ทำการทดลองแบบสุ่มที่ซับซ้อนกับชาวออสเตรเลีย 666 คนที่ทดสอบผลกระทบเชิงสาเหตุต่อความตั้งใจในการเดินทาง ปัจจัยต่าง ๆ ได้จากทฤษฎีและการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมและนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ผลการศึกษาพบว่า การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติและจำนวนผู้ป่วยโควิดที่เพิ่มขึ้น ทำให้ความตั้งใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวในประเทศลดลงในช่วงการระบาดของ COVID-19 ผลกระทบเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเดินทางสามารถเข้าถึงได้จากจากการโฆษณา ส่วนลด และนโยบายการที่มีการยกเลิกที่ยืดหยุ่น

Dube (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ Implications of COVID-19 induced lockdown on the South African tourism industry and prospects for recovery” มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลกระทบและกลยุทธ์การเปิดใหม่ที่อาจเกิดขึ้นซึ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถนำมาใช้ในแอฟริกาใต้ การศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์เอกสารที่สำคัญของรายงานการสำรวจจากกระทรวงการท่องเที่ยวแห่งชาติของแอฟริกาใต้ Stats SA, Google Mobility และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่เชื่อถือได้ ผลการศึกษาสรุไปได้ว่าการระบาดใหญ่ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อภาคส่วนต่าง ๆ ของเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และการหยุดชะงักของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างกะทันหันหั่นคุกคามความพยายามในการอนุรักษ์ และความเป็นไปได้ทางธุรกิจของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวหลายแห่ง จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภูมิภาค ลดการจัดเก็บภาษีและการท่องเที่ยว โดยได้รับการสนับสนุนจากโปรโตคอลด้านสุขภาพ เพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมฟื้นตัวและทำให้การเดินทางน่าดึงดูดและน่าดึงดูดอีกครั้ง

Meng et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ The Effects of COVID-19 Risk Perception on Travel Intention: Evidence From Chinese Travelers” บทความนี้มีวัตถุประสงค์ประเมินความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเสี่ยง ความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยง และความตั้งใจในการเดินทางของนักเดินทางเพื่อพักผ่อนชาวจีนในช่วงการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ในกรอบของทฤษฎีการติดต่อทางสังคมและการสื่อสารความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง 1,209 คนผ่านแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์เส้นทาง ใช้มาโครกระบวนการของ Hayes เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของอายุ เพศ และการศึกษาระหว่างการรับรู้ความเสี่ยง สื่อและการสื่อสารระหว่างบุคคล และความรู้ด้านความเสี่ยงพบว่า ผู้เดินทางมีความกังวลเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองมากกว่าความรุนแรง การรับรู้ความเสี่ยงของนักเดินทางคาดการณ์กระบวนการค้นหาข้อมูลของนักท่องเที่ยว กระบวนการนี้ช่วยให้นักเดินทางรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความตั้งใจเดินทางของตน ผู้เดินทางให้ความสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคล (การติดต่อ) มากขึ้นในการตัดสินใจเดินทาง ปัจจัยทางประชากรศาสตร์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทาง

พบว่า นักเดินทางหญิงมีความยืดหยุ่นในความเสี่ยงมากกว่าผู้ชาย นักเดินทางวัยหนุ่มสาวแสวงหาข้อมูลที่นักท่องเที่ยวต่ำและสูงอายุที่มีความเสี่ยงสูง

Politis et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Mapping travel behavior changes during the COVID-19 lock-down: a socioeconomic analysis in Greece” บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการเดินทางของชาวกรีก และในการตรวจสอบว่ากลุ่มทางสังคมใด ๆ ที่มีสิทธิพิเศษน้อยกว่าหรือได้รับความเดือดร้อนมากขึ้นจากการล็อกดาวน์ ด้วยเหตุนี้ แบบสอบถามออนไลน์แบบไดนามิกเกี่ยวกับคุณลักษณะของการเคลื่อนไหวจึงได้รับการออกแบบและแจกจ่ายให้กับพลเมืองชาวกรีกในช่วงล็อกดาวน์ ซึ่งส่งผลให้มีการตอบกลับที่ถูกต้อง 1,259 ครั้ง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้รับการวิเคราะห์โดยการทดสอบทางสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน เพื่อระบุรูปแบบการเคลื่อนไหวและความสัมพันธ์กับลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมบางอย่าง นอกจากนี้ แบบจำลองเชิงเส้นตรงทั่วไป (GLM) ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตรวจสอบอิทธิพลที่อาจเกิดขึ้นของลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมต่อความถี่การเดินทางก่อนและระหว่างช่วงล็อกดาวน์ ผลการศึกษาพบว่า ความถี่การเดินทางลดลงเนื่องจากการล็อกดาวน์ นอกจากนี้ ผลลัพธ์ของแบบจำลองยังระบุถึงความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างเพศ รายได้ และความถี่การเดินทางในช่วงล็อกดาวน์

อรทัย ครุฑเวโส, 2021 ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยแนวคิดการตลาดบริการจากมุมมองของ Gen Y การท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวเชิงใหม่ในช่วงวิกฤตการณ์โรคระบาดโควิด-19 งานวิจัยนี้ใช้วิธีการเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามสำรวจนักท่องเที่ยว Gen Y จำนวน 400 คน ที่เกิดระหว่างปี 1980-1997 (อายุระหว่าง 23 ถึง 40 ปี) ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า 1) มูลค่าการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว Gen Y ในยุค COVID-19 เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก 2) มีความกังวลเพิ่มขึ้นในเรื่องความปลอดภัยด้านสุขอนามัยและปัญหาด้านมูลค่าเงินภายใต้ภาวะเศรษฐกิจถดถอยในยุคโควิด-19 3) สุขภาพกายเป็นปัจจัยสำคัญต่อความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยว Gen Y ที่เปลี่ยนไป และ 4) โซเชียลมีเดียเป็นระบบสื่อสารหลักในหมู่นักท่องเที่ยว Gen Y งานวิจัยนี้แนะนำกลยุทธ์การตลาด 7Ps เช่น 1) สินค้า: เน้นมาตรฐานสุขาภิบาล SHA 2) ราคา: พิจารณาความสามารถในการจ่ายในยุค COVID-19 และ 3) สถานที่: บริการไร้สัมผัส

Golets et al. (2021) “COVID-19 pandemic and tourism: The impact of health risk perception and intolerance of uncertainty on travel intentions” การศึกษานี้ทำความเข้าใจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในระหว่างและหลังวิกฤตการณ์การท่องเที่ยวที่สำคัญเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้จุดหมายปลายทางฟื้นตัว การระบาดใหญ่ของโควิด-19 ซึ่งเป็นช่วงของ

ความไม่แน่นอนและความเสี่ยง ทำให้เกี่ยวข้องกับการประเมินปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเดินทาง มีการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในช่วงวิกฤตสุขภาพ การศึกษานี้ดำเนินการในช่วงเริ่มต้นของการระบาดใหญ่ในบราซิล และมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบบทบาทของการรับรู้ความเสี่ยงต่อสุขภาพและการไม่ยอมรับความไม่แน่นอนของความตั้งใจในการเดินทางในปี 2020 และ 2021 ใช้แบบสำรวจออนไลน์กับผู้เข้าร่วมชาวบราซิล 1,150 คนตั้งแต่เดือนเมษายนถึงพฤษภาคม 2020 ผลการวิจัยของระบุว่า การรับรู้ความรุนแรงของ COVID-19, การรับรู้ความน่าจะเป็นของการติดเชื้อ, และระยะเวลาที่คาดว่าจะเกิดการระบาดใหญ่นั้นเป็นตัวทำนายที่สำคัญของความตั้งใจในการเดินทางสำหรับทั้งสองปี

Škare et al. (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Impact of COVID-19 on the travel and tourism industry” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อวัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้วิธี Panel structural vector auto-regression (PSVAR) (Pedroni, 2013) กับข้อมูลตั้งแต่ปี 1995 ถึง 2019 ใน 185 ประเทศ และ System dynamic modeling (real-time data parameters connected to COVID-19) ประเมินผลกระทบของวิกฤตโรคระบาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วโลก วิกฤตการแพร่ระบาดในอดีตส่วนใหญ่และ ความตื่นตระหนกทำให้ภาคการท่องเที่ยวในประเทศได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเมื่อเกิด Shocks perished ในประเทศ (ไม่มีกรณีติดเชื้อ) ผู้โดยสารขาเข้าจะฟื้นขึ้นมาทันที การระบาดใหญ่ของ COVID-19 นั้นแตกต่างกัน และการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วโลก จะใช้เวลามากกว่าระยะเวลาการฟื้นตัวเฉลี่ยประมาณ 10 เดือน การสนับสนุนนโยบายภาครัฐและเอกชนจะต้องประสานงานเพื่อสร้างขีดความสามารถและความยั่งยืน ในการดำเนินงานของภาคการท่องเที่ยวการเดินทางในช่วงปี 2020-2021 โควิด-19 พิสูจน์ให้เห็นว่าการระบาดของโรคระบาดใหญ่ส่งผลกระทบร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมการเดินทางและการท่องเที่ยวมากกว่าการศึกษาครั้งก่อน ๆ ระบุผู้จัดการการท่องเที่ยวต้องประเมินผลกระทบของโรคระบาดที่มีต่อธุรกิจอย่างรอบคอบ และพัฒนาวิธีการจัดการความเสี่ยงใหม่ ๆ เพื่อรับมือกับวิกฤต นอกจากนี้ ในช่วงปี 2020-2021 จะต้องประสานการสนับสนุนนโยบายภาครัฐและเอกชนเพื่อรักษาระดับการดำเนินงานก่อนเกิด COVID-19 ของภาคการท่องเที่ยวและการเดินทาง

ชัยพร ศุภนิมิตวิเศษกุลและ ชวลีย์ ณ ถลาง (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนประสมการตลาดการท่องเที่ยวภายใต้โควิด 19 โดยใช้เกณฑ์ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าเยี่ยมชม 5 อันดับแรกของประเทศไทย ได้แก่ 1) กรุงเทพมหานคร 2) จังหวัดกาญจนบุรี 3) จังหวัดนครราชสีมา 3) จังหวัดชลบุรี และ 5) จังหวัดเชียงใหม่ 400 คน วิธีที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t ค่า F และค่า LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดการท่องเที่ยว ภายใต้วิกฤตการณ์ COVID-19

พบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดการท่องเที่ยว ภายใต้วิกฤตการณ์ COVID-19 มีมิติโดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการตามลำดับความคิดเห็น พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปความร่วมมือทางธุรกิจในระดับสูงสุด ตามลำดับ และ 2) นักท่องเที่ยว เพศ วัย และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อส่วนประสมการตลาดการท่องเที่ยวภายใต้วิกฤตโควิด 19 ในด้านราคาสินค้า ผ่านการจัดจำหน่ายช่องทางการส่งเสริมการตลาด บุคลากร กระบวนการ ความร่วมมือทางธุรกิจ การบูรณาการผลิตภัณฑ์ และลักษณะทางกายภาพแตกต่างกัน และนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะการเดินทาง วัตถุประสงค์ในการเดินทาง และราคาต่อเที่ยวต่างกัน

Gao et al. (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Does Health Crises Effect Tourism: Role of Financial Inclusion for Green Financial Development” การท่องเที่ยวได้รับผลกระทบจากวิกฤตทุกประเภทไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ แม้ว่าการศึกษจำนวนมากได้ศึกษาในวิกฤตการณ์การท่องเที่ยวแล้ว แต่ส่วนใหญ่เน้นที่จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าและออก จากการขาดข้อมูลนี้ความแตกต่างในการปรับตัวของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เกิดจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ เมื่อกล่าวถึงการท่องเที่ยวเข้า วิกฤตการเงินและสุขภาพอาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลการท่องเที่ยวของประเทศและพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้มาเยือน บทความนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือเพื่อวิเคราะห์การท่องเที่ยวเข้าและวิกฤตที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพสามารถส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศและพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว วิธีการศึกษาใช้แบบจำลองเศรษฐมิติแบบแปรผัน (Instrumental variable econometric model) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของวิกฤตสุขภาพต่อการท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่าวิกฤตสุขภาพมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ อัตราการเสียชีวิต และจำนวนผู้ติดเชื้อ ยังลดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา จากผลการศึกษาพบว่าความอ่อนไหวของนักท่องเที่ยวต่อวิกฤตการณ์แตกต่างกันไปตามตลอดระยะสั้นและระยะยาว แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนทางการเงินมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมากต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในจีนในและด้านต่างๆ หลังจากวิกฤตด้านสุขภาพ

Kumar et al. (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Leveraging AI for advanced analytics to forecast altered tourism industry parameters: A COVID-19 motivated study” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเยือนและรายได้จากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับอินเดีย และเพื่อกำหนดแบบจำลองเพื่อคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตโดยพิจารณาจากพารามิเตอร์ของโควิด 19 การฉีดวัคซีน และดัชนีความเข้มงวด Stringency index (Government travelling guidelines) ในการศึกษา ได้พัฒนา

แบบจำลองปัญญาประดิษฐ์ (Random forest, linear regression) โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบกลุ่ม เรียงซ้อนสำหรับการพัฒนาแบบจำลองพื้นฐานและแบบจำลองเมตา (Meta models) สำหรับ การศึกษา COVID-19 และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แบบจำลองของโมเดลการ ซ้อน (Stacking model) ประกอบด้วยโมเดลพื้นฐานตั้งแต่สองโมเดลขึ้นไป ซึ่งมักเรียกว่าโมเดลระดับ -0 และ Ameta -model ที่รวมการทำนายของแบบจำลองพื้นฐาน และถูกเรียกว่าแบบจำลอง ระดับ-1 (Smyth & Wolpert, 1999) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสูญเสียที่คาดการณ์ไว้จำเป็นต้อง มีการดำเนินการอย่างรวดเร็วในการพัฒนาแนวทางปฏิบัติใหม่เพื่อรักษาและเสริมความยืดหยุ่นของ การท่องเที่ยวด้วย

Ren et al. (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Impact of the COVID-19 pandemic on travel behavior: A case study of domestic inbound travelers in Jeju, Korea วัตถุประสงค์ แรกของการศึกษานี้คือเพื่อประเมินผลกระทบโดยตรงของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ต่อการ เปลี่ยนแปลงการเดินทางของนักท่องเที่ยวในประเทศที่ปลายทาง วัตถุประสงค์ที่สองของการศึกษานี้ คือเพื่อประเมินผลกระทบเชิงพลวัตของการแพร่ระบาดต่อพฤติกรรมการเดินทางเกี่ยวกับผลกระทบ แบบใหม่เล็กของการแพร่กระจายของโรคและความผันแปรที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่าง ๆ ของการ ระบาด (เช่น การระบาดระลอกแรก ระยะคงที่ และระยะที่สอง) วัตถุประสงค์ที่สามของการศึกษานี้ คือเพื่อประเมินผลกระทบที่แตกต่างกันของการแพร่ระบาดต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวหลายแง่มุมใน จุดหมายปลายทาง และการศึกษานี้วิเคราะห์ชุดข้อมูลขนาดใหญ่ที่รวบรวมกิจกรรมการเดินทางของ นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีใต้ในประเทศในจังหวัดเชจู ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2020 แบบจำลองการ ถดถอยถูกนำมาใช้เพื่อวัดผลกระทบแบบไดนามิกของตัวชี้วัด COVID-19 ในระดับท้องถิ่นและ ระดับชาติที่มีต่อ พฤติกรรมการเดินทาง ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเข้าได้รับ ผลกระทบร่วมกันจากความรุนแรงของการระบาดทั้งในระดับท้องถิ่นและระยะไกล จำนวนผู้ป่วยราย ใหม่รายวัน ในเชจูมีผลกระทบอย่างมากต่อการลดกิจกรรมการเดินทางมากกว่าผู้ป่วยรายใหม่รายวัน ของ COVID-19 ในระดับประเทศ ผลกระทบของการแพร่ระบาดไม่ได้ลดลงเมื่อเวลาผ่านไป แต่สร้าง ผลกระทบที่แตกต่างกันในการเดินทางโดยมีวัตถุประสงค์การเดินทางที่แตกต่างกัน จากการศึกษา พบว่าผลกระทบของ COVID-19 ยังคงมีอยู่ต่อพฤติกรรมการเดินทางและความแปรปรวนของ นักเดินทาง การตอบสนองในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีการรับรู้ความเสี่ยงต่อสุขภาพในระดับต่าง ๆ

Ahmad et al. (2023) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Assessing the COVID-19 pandemic impact on tourism arrivals: The role of innovation to reshape the future work for

sustainable development บทความนี้จะสำรวจผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด 19 ต่อจำนวนนักท่องเที่ยวขาเข้า และผลกระทบของการท่องเที่ยวและผลกระทบจากการระบาดใหญ่ต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของฝรั่งเศส วัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้คือเพื่อตรวจสอบผลกระทบของการแพร่ระบาดต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาถึง จุดประสงค์ที่สองคือการประเมินผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของฝรั่งเศส วิธีการศึกษาผู้เขียนใช้โมเดล Autoregressive distribution lag (ADL) ตามข้อมูลย้อนหลัง 25 ปี ผลการศึกษาผลกระทบทันทีของการรับรู้เกี่ยวกับโรคระบาดต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาถึงนั้นไม่รุนแรงนัก อย่างไรก็ตาม ในระยะยาว ผลกระทบดังกล่าวกลายเป็นเชิงลบอย่างมาก ซึ่งเผยให้เห็นว่าการรับรู้ถึงโรคระบาดที่เพิ่มขึ้นทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาถึงฝรั่งเศสลดลง

จากการทบทวนวรรณกรรมเนื่องจากการระบาดใหญ่ของโควิด 19 เป็นเหตุการณ์ที่กระตุ้นความสนใจของโลก จากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการท่องเที่ยวและการรับรู้ความเสี่ยงในการเดินทางในช่วงการระบาดของโควิด 19 มีปัจจัยที่ส่งผลได้แก่ นโยบายล็อกดาวน์ประเทศ มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางและยังสร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจทำให้เกิดวิกฤติทางการเงินเนื่องจากประชาชนมีรายได้ลดลง ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว รวมถึงความเสี่ยงในด้านสุขภาพในการท่องเที่ยว และอัตราการเสียชีวิตและจำนวนผู้ติดเชื้อยังลดการท่องเที่ยวในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนาทำให้นักท่องเที่ยวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และรวมถึงระยะเวลาของการระบาด ความเข้มงวดของรัฐบาลแต่ละประเทศที่แตกต่างกันก็มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวและมีผลกระทบต่ออุปทานในการท่องเที่ยว อาจส่งผลต่อประเทศที่มีการพึ่งพารายได้จากท่องเที่ยวเพียงได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ลดลงจากการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การลดลงของนักท่องเที่ยวทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยและรายใหญ่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก ได้แก่ ภาคการขนส่ง การเดินทางทางอากาศ ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจร้านอาหารและบริการ

นักวิชาการหลายคนให้ความสนใจกับการระบาดของโควิด 19 งานวิจัยบางชิ้นเน้นไปที่การประเมินผลกระทบด้านนโยบายต่อการท่องเที่ยวและเอกสารอื่น ๆ มุ่งเน้นไปที่การประเมินผลกระทบของฤดูกาลต่อแนวโน้มการท่องเที่ยวและการติดเชื้อโควิด-19 ผู้เขียนหลายคนใช้การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ งานวิจัยนี้จึงเป็นงานวิจัยชิ้นแรกเกี่ยวกับผลกระทบของโควิด 19 ต่อการท่องเที่ยวโดยใช้วิธีระดับและแนวโน้ม (Level and trend quadrant method) ร่วมกับวิธีการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least

Square: OLS) รวมทั้งแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial logit model)

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ความเป็นมาและผลกระทบทางเศรษฐกิจของโรคระบาดในอดีต

ในช่วงหลายศตวรรษที่ผ่านมาโรคระบาดมีบทบาทสำคัญในประวัติศาสตร์ของมนุษย์ ในด้านสาธารณสุข ประชากร สังคม และเศรษฐกิจ เป็นสิ่งสำคัญที่เกิดการเรียนรู้จากอดีตรวมถึง การต่อสู้กับโรคระบาดมานานหลายศตวรรษ มนุษย์จึงเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อจัดการกับ โรคระบาดในปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งโรคระบาดมักเป็นจุดแบ่งของประวัติศาสตร์ มีความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างก่อนและหลังเกิดโรคระบาด ซึ่งรวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อสังคมรวม ไปถึงทางการเมือง อาจรวมไปถึงสถาบันศาสนาและวัฒนธรรมไปจนถึงการใช้ชีวิตประจำวัน และมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยตรง

เมื่อประมาณ 11,000 ปีก่อน มนุษย์เกิดการล่าสัตว์และโดยมนุษย์เริ่มมีการรวมกลุ่ม กันไปสู่วิถีชีวิตที่อยู่เป็นหลักแหล่งเกิดการทำการเกษตรและฟาร์ม การอยู่ร่วมกันกับสัตว์เลี้ยงทำให้เกิดการแพร่กระจายของโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน และรวมถึงความหนาแน่นของประชากรในเมือง ประกอบกับการสุขาภิบาลที่ไม่ดี ทำให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค รวมถึงการเปิดเส้นทางการค้า ที่สำคัญตั้งแต่สมัยโรมันการเปิดเส้นทางการค้าได้สร้างความรุ่งเรืองของเศรษฐกิจ และเป็นแหล่ง แพร่กระจายของโรคระบาดในยุโรปตั้งแต่ปี ค.ศ. 541 ได้เกิดกาฬโรคแห่งจัสติเนียน (Plague of Justinian) เกิดขึ้นในดินแดนของจักรวรรดิไบแซนไทน์ และแพร่กระจายไปยังยุโรปทำให้มีผู้เสียชีวิต โดยประมาณ 25 ถึง 100 ล้านคน (Victory tale, 2021) โรคระบาดครั้งนี้มีการระบาดหนักใน กรุงเยน ตามประวัติศาสตร์การแพร่ระบาดมีเออีโอเปียหรืออียิปต์เป็นศูนย์กลางและแพร่กระจายไป ทางเหนือโดยผ่านทางอาหาร โดยเฉพาะข้าวสาลี ซึ่งมาจากแอฟริกาเหนือ ผลกระทบของโรคระบาด ร้ายแรงมากทำให้เกิดความสูญเสียของประชากรที่เกิดจากโรคระบาด ทำให้เกิดความอ่อนแอของ อำนาจรัฐและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนจากเศรษฐกิจในเมืองเป็นเศรษฐกิจในชนบท

ซึ่งอีกหนึ่งโรคระบาดใหญ่ที่ร้ายแรงคือ กาฬโรค หรืออีกชื่อคือ (Black Death) กาฬโรคมีต้นกำเนิดในเอเชียในศตวรรษที่ 14 เนื่องจากแบคทีเรีย *Yersinia pestis* ซึ่งพบในหมัดหนู โรคนี้แพร่กระจายไปตามเส้นทางสายไหมและไปถึงยุโรปโดยเรือของพ่อค้าชาวจีนที่เล่นเรือในทะเล เมดิเตอร์เรเนียน โรคระบาดนี้ทำให้เส้นทางการค้าระหว่างเอเชียและยุโรปลดลงและเกิดการชะงักลง เนื่องจากภาวะโรคระบาดทำให้ประชากรส่วนใหญ่ประสบปัญหาทำให้เกิดความยากจน การระบาด ใหญ่ของโรคกาฬโรคยังส่งผลเสียทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เกิดความสูญเสียความสำคัญองเส้นทางการค้าของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ซึ่งการระบาดใหญ่เริ่มต้นขึ้นในประเทศจีนในปี ค.ศ. 1920 มีการ

แพร่กระจายโรคระบาดไปยังทวีปเพื่อนบ้านทั้งหมด ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นการระบาดของกาฬโรคและกาฬโรคในปอด สายพันธุ์นี้จำกัดเฉพาะในแมนจูเรียและมองโกเลีย และโรคระบาดมาถึงรัสเซีย ใน ค.ศ. 1877-1889 ในพื้นที่ชนบทใกล้ภูเขาอูราลและทะเลแคสเปียน การระบาดใหญ่ไปจนถึงยุโรปทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาของ Nico Voigtländer มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส และ Hans-Joachim Voth มหาวิทยาลัยซูริก (Voigtländer, 2013) มีรายงานว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดใหญ่ไม่ได้เลวร้ายเสมอไปโดยในระยะยาวโรคระบาดดังกล่าวทำให้พื้นที่บางส่วนของยุโรปมีการปรับราคาสูงขึ้น และการขยายตัวของเมืองและการพัฒนาของ เศรษฐกิจเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม แต่ผลในเชิงบวกของการระบาดใหญ่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อทุกประเทศที่ได้รับผลกระทบในระดับเดียว ซึ่งโรคระบาดที่เกิดขึ้นแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศและมีผลที่ตามมาที่แตกต่างกันต่อเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ และยังมีโรคระบาดที่สำคัญอื่นๆ เกิดขึ้นเกี่ยวกับโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS-CoV-1) ในปี ค.ศ. 2003 และกลุ่มอาการทางเดินหายใจ (MERS) ในปี ค.ศ. 2013 โรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) เป็นโรคทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสซึ่งมีสาเหตุจากเบต้าโคโรนาไวรัสเรียกว่า ไวรัสโคโรนาที่เกี่ยวข้องกับโรคซาร์ส (SARS-CoV) ปัจจุบันเรียกว่า SARS-CoV-1 เป็นโรคปอดบวมที่ผิดปกติซึ่งตรวจพบครั้งแรกในภาคตะวันออกของจีนในช่วงฤดูหนาวปี ค.ศ. 2002-2003 อาการต่าง ๆ ได้แก่ มีไข้ หนาวสั่น และปวดเมื่อยตามร่างกาย ซึ่งมักพัฒนาไปสู่โรคปอดบวม มาตรการกักกันและกักกันด้านสาธารณสุขแบบดั้งเดิมทำให้การระบาดสิ้นสุดลง และไม่มีรายงานกรณีการติดต่อของ SARS-CoV-1 ที่ใดในโลกตั้งแต่ปี ค.ศ.2004

การระบาดของโรคซาร์ส CoV-1 เป็นการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ในปี ค.ศ.1918-1919 ซึ่งมีผู้เสียชีวิตมากถึง 50 ล้านคนทั่วโลก องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้ดำเนินการในทันทีในการป้องกันโรคซาร์ส และสั่งให้รับมือกับการระบาดและรับมือทั่วโลก โรคนี้ได้ระบาดไปยังกว่า 12 ประเทศในอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ยุโรป และเอเชีย ก่อนที่โรคซาร์สจะระบาดทั่วโลก ซึ่งในปี ค.ศ. 2003 มีรายงานเกี่ยวกับผู้ป่วยมากกว่า 8,000 ราย รวมถึงผู้เสียชีวิต 774 ราย และการระบาดใหญ่ครั้งนี้ทำให้เศรษฐกิจโลกเสียหายหลายพันล้านเหรียญ และการเกิดโรคทางเดินหายใจในตะวันออกกลาง (MERS) เป็นไวรัสโคโรนาชนิดเบต้าที่เชื่อกันว่ามีการแพร่ระบาดจากสัตว์สู่คนในปี ค.ศ. 2012 โดยเชื่อกันว่าผู้ติดรายแรกเกิดขึ้นในจอร์แดนในเดือนเมษายน ค.ศ. 2012 ครั้งที่สองที่มีการระบาดใหญ่เกิดขึ้นในสาธารณรัฐเกาหลีในปี ค.ศ. 2015 ซึ่งเกี่ยวข้องกับ นักเดินทางจากคาบสมุทรอาหรับ จนถึงปัจจุบัน MERS ทุกกรณีมีความเชื่อมโยงผ่านการเดินทางหรือพำนักในประเทศต่างๆ ใกล้คาบสมุทรอาหรับ (Centers for Disease Control and Prevention (CDC), 2019) MERS ทำให้เกิดการเจ็บป่วยทางเดินหายใจอย่างรุนแรง โดยมีอาการไข้ ไอ และหายใจลำบาก ไวรัสแพร่กระจายจากผู้ป่วยสู่ผู้อื่นโดยการสัมผัสใกล้ชิด เช่น การดูแลหรืออยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยมี

อายุตั้งแต่อายุน้อยกว่า 1 ปี ถึง 99 ปี ประมาณ 3 หรือ 4 ในทุก ๆ 10 คนที่รายงานว่ามีชีวิต คนส่วนใหญ่ที่เสียชีวิตมีโรคประจำตัวที่มีอยู่ก่อนหน้านั้นซึ่งทำให้ระบบภูมิคุ้มกันอ่อนแอลงหรือมีอาการป่วยที่ยังไม่ได้รับการวินิจฉัย (Centers for Disease Control and Prevention (CDC), 2019)

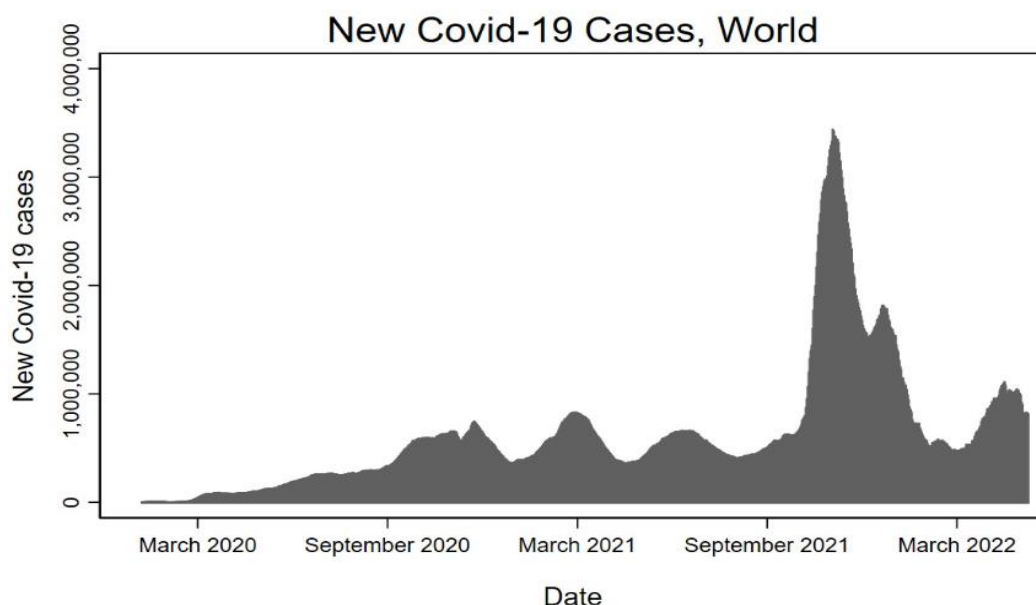
จากการศึกษาของ Fernandes and Tang (Fernandes, 2020) โรคซาร์สในปี ค.ศ. 2003 ส่งผลกระทบต่อการค้าของจีน ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลการค้าด้านธุรกรรมสำหรับบริษัทจีนพบว่าบริษัทในภูมิภาคที่มีการแพร่กระจายของ SARS ในท้องถิ่นประสบปัญหาการนำเข้าและการส่งออกที่ลดลง และ Keogh-Brown and Smith (Keogh-Brown, 2008) ผลกระทบทางเศรษฐกิจของโรคซาร์ส เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของโรคซาร์สกระจุกตัวในจีน ฮองกง และสิงคโปร์ ประเทศจีนและฮองกงประสบปัญหาส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญใน GDP ไตรมาสที่สองของปี ค.ศ.2003 โดย 3% และ 4.75% ตามลำดับ ผลกระทบที่เกิดขึ้นเกิดจากการสูญเสียในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อาหาร และการเดินทาง และการลดลงของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Hai et al., 2004) ศึกษาผลกระทบระยะสั้นของโรคซาร์สต่อเศรษฐกิจจีน รายงานการสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยวของจีนอย่างมีนัยสำคัญอันเนื่องมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ลดลง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของสิงคโปร์ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากโรคซาร์ส ซึ่งส่งผลให้ เกิดความสูญเสียต่อ GDP 1% ในปี ค.ศ. 2003

จากการศึกษาต่าง ๆ บ่งชี้ว่าโรคระบาดส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจผ่านหลายช่องทาง ทั้งด้านสุขภาพ การขนส่ง การเกษตร และการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในขณะเดียวกัน การค้ากับประเทศอื่น ๆ ก็อาจได้รับผลกระทบเช่นกัน ในขณะที่ความเชื่อมโยงกันของเศรษฐกิจสมัยใหม่หมายความว่า การแพร่ระบาดก็สามารถส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศได้เช่นกันและการเกิดโรคระบาดจากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีการเกิดโรคระบาดร้ายแรงทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก เกิดการสูญเสียจำนวนประชากรตั้งแต่หลักแสนไปจนถึงหลักล้าน และเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

2.3.2 การเกิดโควิด 19 และความรุนแรงของผลกระทบ

การระบาดใหญ่ของไวรัสโควิด 19 หรือที่รู้จักกันในชื่อ โควิดไวรัส คือการระบาดใหญ่ทั่วโลกของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่เกิดจากโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง Coronavirus 2 (SARS-CoV-2) ไวรัสสายพันธุ์ใหม่ถูกพบครั้งแรกจากการระบาดใหญ่ในเมืองอู่ฮั่นประเทศจีน ในเดือนธันวาคม 2019 ซึ่งรัฐบาลจีนความพยายามที่จะกักกันโรคระบาดแต่เกิดความล้มเหลวไม่สามารถกักกันโรคระบาดได้ ทำให้ไวรัสแพร่กระจายไปทั่วโลก องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2020 และการระบาดใหญ่ในวันที่ 11 มีนาคม 2020 ณ วันที่ 21 มิถุนายน ค.ศ. 2022 การระบาดใหญ่ได้มีผู้ป่วยมากกว่า 539 ล้านรายและมีผู้เสียชีวิต 6.32 ล้านราย ทำให้ไวรัสโควิด-19 จึงเป็นหนึ่งใน

โรคระบาดที่อันตรายที่สุดในประวัติศาสตร์ และ จากรูปที่ 3 แสดงถึงผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายใหม่ของโลกและแสดงถึงผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 รายใหม่ต่อประชากร 1 ล้านคน และแบ่งตามภูมิภาค ได้แก่ แอฟริกา เอเชีย ยุโรป อเมริกาเหนือ โอเชียเนีย และอเมริกาใต้ ดังนี้

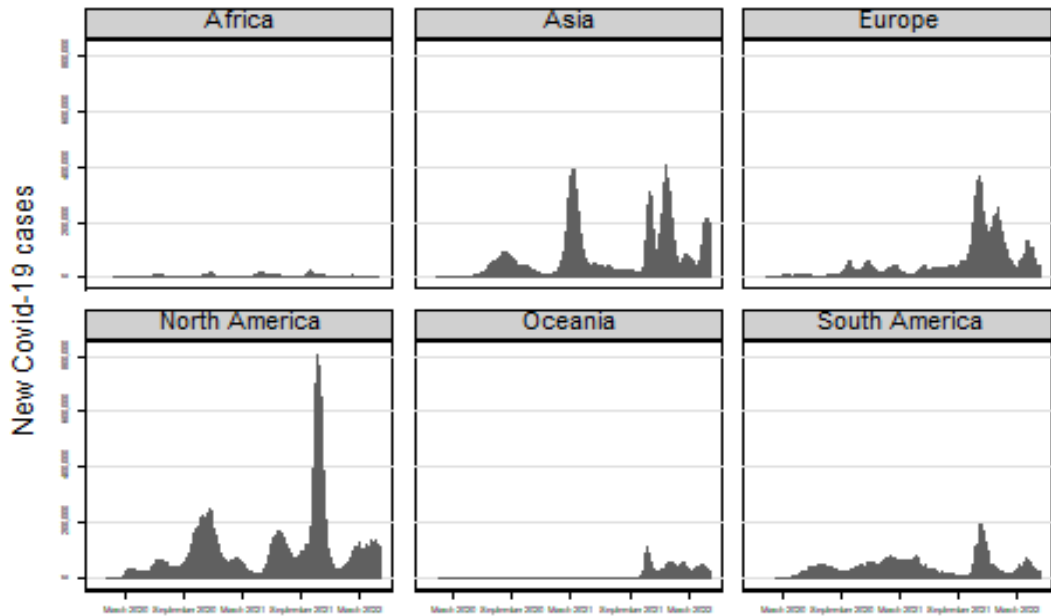


รูปที่ 3 ผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายใหม่ของโลก

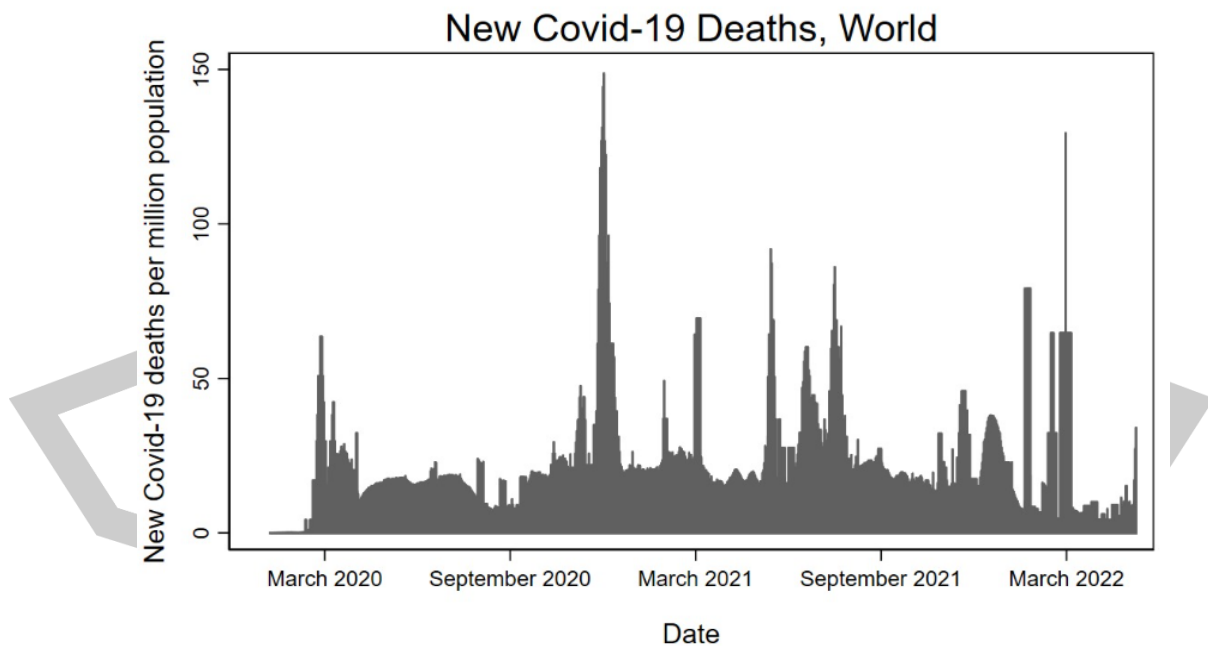
ที่มา: Our World (www.owid.com). Graph produced with Stata 15

จากรูปที่ 3 แสดงผู้ติดเชื้อ โควิด-19 รายใหม่ของโลก ช่วงเวลาของกราฟคือตั้งแต่เดือนมกราคม 2020 ถึงปลายปี 2022 จะเห็นได้ว่าผู้ติดเชื้อรายใหม่เริ่มเพิ่มขึ้นในเดือนมีนาคม 2020 และถึงจุดสูงสุดในปลายปี 2021 รูปที่ 4 แสดงข้อมูลเดียวกันแต่แบ่งตามภูมิภาคของโลกจะเห็นได้ว่าการติดเชื้อครั้งแรกเกิดขึ้นในเอเชีย จากนั้นยุโรปและอเมริกาเหนือ แอฟริกาและโอเชียเนียพบผู้ติดเชื้อ โควิด-19 น้อยมาก อเมริกาใต้พบผู้ติดเชื้อน้อยเช่นกัน

พหุ ประถมศึกษา

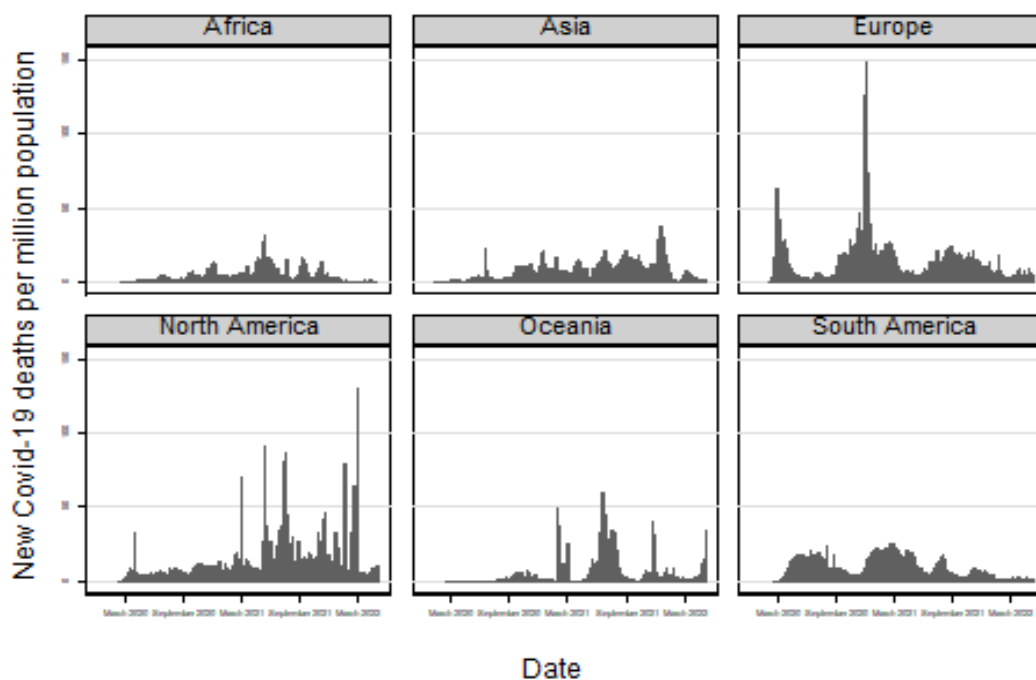


รูปที่ 4 ผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายใหม่แบ่งตามภูมิภาค
ที่มา: Our World (www.owid.com). Graph produced with Stata 15



รูปที่ 5 ผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 รายใหม่ต่อประชากร 1 ล้านคน
ที่มา: Our World (www.owid.com). Graph produced with Stata 15

รูปที่ 5 แสดงผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 รายใหม่ต่อประชากร 1 ล้านคน ตั้งแต่ต้นปี 2020 จะเห็นได้ว่า จุดสูงสุดของการเสียชีวิตเกิดขึ้นในกลางปี 2020 แต่ในปี 2021 และ 2022 ก็มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากเช่นกัน รูปที่ 6 แสดงให้เห็นว่าการเสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดขึ้นในยุโรปและอเมริกาเหนือ มีผู้เสียชีวิตน้อยลงในอเมริกาใต้และน้อยมากในแอฟริกา



รูปที่ 6 ผู้เสียชีวิตจากโควิด-19 รายใหม่ต่อประชากร 1 ล้านคน แบ่งตามภูมิภาค

ที่มา: Our World (www.owid.com). Graph produced with Stata 15

หลังจากกระยะถูกฉีดยาในการควบคุมโควิด 19 ได้มีการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและทางสังคมของการระบาด และมาตรการที่เหมาะสมที่สุดในการลดผลกระทบ แม้ว่าจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ แต่เนื่องจากการเว้นระยะห่างทางสังคมยาวนาน ทำให้เกิดผลกระทบอย่างหนักต่อเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ โดยทั่วไปผลกระทบทางเศรษฐกิจจากภาวะฉุกเฉินในด้านสุขภาพที่ต้องใช้มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมทำให้เกิดผลกระทบในทางตรงและในทางอ้อมที่เกิดขึ้นต่ออุปทานและอุปสงค์

ผลกระทบคือเกิดการหดตัวของอุปทาน (Negative supply) เป็นผลกระทบโดยตรงของการล็อกดาวน์ที่ทำให้เกิดการหยุดชะงักของห่วงโซ่การผลิตซึ่งบางองค์กรไม่สามารถดำเนินการผลิตได้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อห่วงโซ่การผลิต แต่บางองค์กรก็สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยการแก้ไขปัญหาคือการทำงานออนไลน์ ถึงแม้จะมีแนวทางการแก้ไขปัญหาในการทำงานทางไกลแต่แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์กรโดยทั่วไปไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างทั่วถึง ยกตัวอย่างเช่น

พนักงานบางคนที่ไม่ใกล้ชิดกับประชาชนในภาคบริการ เช่น การท่องเที่ยวและการจัดเลี้ยง และในภาคอุตสาหกรรม และการถือตราเป็นตัวกำหนดการในการปิดโรงงานและสถานประกอบการต่าง ๆ ผลที่ตามมาของการหยุดชะงักของการผลิตในภาคใดภาคหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับ การพึ่งพากันของห่วงโซ่การผลิตและการบริการของแต่ละสายการผลิต

นอกจากนี้ยังส่งผลต่อด้านอุปสงค์ในฝั่งอุปทาน ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายอย่างเช่น มาตรการจำกัดการเดินทางทำให้การบริโภคลดลงทันที เช่น ในกรณีของการท่องเที่ยว การขายปลีก การคมนาคมขนส่ง สถานบันเทิง และผลที่ตามมาคือทำให้เกิดผลกระทบต่อรายได้ เกิดการชะลอตัว หรือการปิดชั่วคราวของธุรกิจบางอย่างอาจทำให้รายได้ของครัวเรือนลดลงเนื่องจากคนงานจำนวนมากได้รับค่าจ้างลดลงหรือในบางกรณีทำให้เกิดการเลิกจ้างงาน ส่งผลต่อตลาดแรงงานอัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น และวิกฤตดังกล่าวส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อการเงิน เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินของผู้ประกอบการอาจสูญเสียมูลค่าที่เป็นผลมาจากผลประกอบการเชิงลบของตลาดการเงิน

ซึ่งโรคระบาดยังเพิ่มความไม่แน่นอนโดยเฉพาะในกรณีที่ไม่สามารถประมาณระยะเวลาได้ และในทางจิตวิทยาความไม่แน่นอนอาจส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ เนื่องจากประชาชนมักจะจำกัดการบริโภคให้เหลือน้อยที่สุด เลื่อนการใช้จ่ายตามความเหมาะสม และส่งเสริมการออมเกิดการใช้จ่ายที่มีการวางแผน อุปสงค์ที่หดตัวเป็นผลมาจากความไม่แน่นอน และทำให้ขาดความเชื่อมั่นขึ้นชั่วคราว และอาจผ่อนคลายลงเมื่อการระบาดใหญ่สิ้นสุดลง และผลกระทบอาจเกิดขึ้นชั่วคราวโดยการเกิดการหดตัวของอุปสงค์ส่งผลต่ออุปทาน ทำให้เกิดผลกระทบที่แตกต่างกันต่อภาคการผลิต ซึ่งสำหรับบางภาคส่วน เช่น เกษษกรรม ไตรคมนาคม หรือเทคโนโลยี ในกรณีของไตรคมนาคม เช่น การเพิ่มขึ้นของการสื่อสารและการรับส่งข้อมูลและภาคหลัก ได้แก่ การเกษตร การประมง การทำฟาร์มปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมด้านอาหารและโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบโดยตรง แม้ว่าจะประสบปัญหาในการจัดหาวัตถุดิบ เช่น เนื่องจากไม่มีกำลังคนสำหรับพืชผล แต่สำหรับ ภาคส่วนต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม และสถานบันเทิงได้รับผลกระทบที่สำคัญคือผลกระทบจากวิกฤตนั้น ส่งผลต่อระบบการเงิน เช่น ตลาดการเงินและการธนาคาร และผลกระทบทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของตลาดการเงินทำให้มูลค่าหลักทรัพย์ลดลง สถานะทางการเงินของครัวเรือนลดลงและแนวโน้มในการบริโภคการบริการมีแนวโน้มเป็นเชิงลบของตลาด ยังลดความสามารถของผู้กู้ เช่น รัฐและบริษัท เนื่องจากแนวโน้มของนักลงทุนที่มีศักยภาพในการรับความเสี่ยงลดลง

ดังนั้นการเกิดโรคระบาดโควิด 19 วิกฤตดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อธนาคาร ซึ่งจะช่วยเหลือการเบิกจ่ายสินเชื่อให้กับภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ท่ามกลางความยากลำบากในการกู้ และคืนเงินกู้และเกรงว่าเงินกู้ยืมใหม่จะไม่ได้รับการชำระคืน ทำให้เกิดการหดตัวของสินเชื่อและจะทำให้เกิดการหดตัวของการบริโภคของครัวเรือนและการลงทุนของภาคธุรกิจลดลงรวมถึงภาคบริการ และการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบต่อเกิดการเกิดโควิด19 และส่งผลกระทบต่อประชาชนคือ

ในด้านสุขภาพ การระบาดใหญ่ทำให้เกิดความสูญเสียประชากรในทุกประเทศ มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมากทำให้จำนวนประชากรลดลง

2.3.3 สถานการณ์แนวโน้มการท่องเที่ยวโลกภายใต้การเกิดโรคระบาด

ในช่วงต้นปี ค.ศ.2020 โลกได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเกิดโรคระบาดโควิด-19 ซึ่งผลกระทบของโควิด-19 เกิดขึ้นทั่วโลก ถ้าเทียบกับโรคระบาดอื่นๆที่เกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคมที่ทำให้เกิดความสูญเสียทั่วโลก และได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากโดยเฉพาะจากภาคการขนส่งและภาคการท่องเที่ยว ซึ่งคิดเป็นมากกว่า 10% ของ GDP โลก ผลที่ตามมาจากการระบาดของโควิด-19 ถือว่าเป็นวิกฤตอย่างหนัก ซึ่งต้องใช้ความร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน เพื่อสนับสนุนการเดินทางและการท่องเที่ยว เพื่อที่จะเอาชนะวิกฤตนี้และเสริมสร้างความยืดหยุ่นของทุกภาคส่วน สำหรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตของการล็อกดาวน์และมาตรการที่ดำเนินการเพื่อชะลอการแพร่ระบาดของโควิด 19 ได้ส่งต่อภาคการขนส่งและการท่องเที่ยว ณ เดือนเมษายน 2020 ทั่วโลก มากกว่า 9 ใน 10 คน หรือ 7.1 พันล้านคน ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศที่มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง 39% ของประชากรโลกอาศัยอยู่ในประเทศต่าง ๆ เช่น จีนและอินเดีย ซึ่งปิดพรมแดนไม่ให้ผู้ที่ไม่ใช่พลเมืองและผู้ไม่มีถิ่นอาศัยอยู่อย่างถาวรห้ามการเดินทาง และในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2020 สามในสี่ประเทศได้ระงับการเดินทางขาเข้าสำหรับผู้คนจากจุดหมายปลายทางอื่นอย่างน้อยหนึ่งแห่งต้องเผชิญกับรายได้ที่ลดลงและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการรายใหญ่และรายย่อยจำนวนมากในอุตสาหกรรมขนส่งและการท่องเที่ยวถูกบังคับให้ระงับหรือเลิกจ้างพนักงาน สภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (WTTC, 2022)

องค์กรการท่องเที่ยวระหว่างประเทศเผยแพร่สถิติ มีการคาดการณ์ว่าในช่วงวิกฤตทำให้มีคนตกงานมากที่สุด ในกรณีของบริษัทขนาดเล็กและขนาดกลางหลายแห่ง ซึ่งเป็นตัวแทนของห่วงโซ่อุปทานส่วนใหญ่ จะต้องถูกระงับหรือหยุดการให้บริการ ตัวอย่างเช่น ในสหรัฐอเมริกา ประมาณ 75% ของร้านอาหารที่ปิดชั่วคราวระหว่างวิกฤตจะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ และในประเทศจีน 20% ของบริษัทขนาดเล็กและขนาดกลางในด้านกระแสเงินสดของผู้ประกอบการจะไม่สามารถดำเนินกิจการได้นานกว่าหนึ่งเดือน ในขณะที่ 64% ของผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินกิจการได้นานกว่าสามเดือน บริษัทขนาดใหญ่ก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน โดยองค์กรต่าง ๆ เช่น สายการบิน Flybe, Virgin Australia, Avianca, Aeromexico และบริษัทให้เช่ารถยนต์ Hertz ยื่นฟ้องล้มละลายโดยรวมแล้ว บริษัทจากภาคจัดเลี้ยง 513 แห่ง บริษัทขนส่ง 297 แห่ง และบริษัทด้านการบิน 117 แห่ง ถูกฟ้องล้มละลายการชะลอตัวของภาคการท่องเที่ยวได้ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานจากข้อมูลของสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก WTTC ในปีก่อนเกิดโรคระบาด ภาคธุรกิจเป็นตัวแทนของแหล่งรายได้ของคน 330 ล้านคน แชนจ์หน้าการเติบโตของเศรษฐกิจโลก 9 ปีติดต่อกัน

และสำหรับประเทศที่ต้องพึ่งพาการขนส่งและการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ผลกระทบของโควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจย่ำแย่ ตัวอย่างเช่น การมีส่วนร่วมทั้งหมดของเส้นการเดินทางและการท่องเที่ยวต่อ GDP คือ 91.3% สำหรับมาเก๊า 73.6% สำหรับ Aruba 56.6% สำหรับมัลดีฟส์ 43.3% สำหรับ บาฮามาสและเซเชลส์ 40.5% ผลกระทบยังส่งผลโดยตรงต่อประเทศที่ภาคการท่องเที่ยวและบริการ เป็นแหล่งรายได้ส่วนใหญ่ทำให้ GDP เติบโต ในด้านการขนส่งและการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น เยอรมนี อิตาลี สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส สเปน เม็กซิโก และอินเดีย

ภาคการขนส่งและการท่องเที่ยวไม่เพียงแต่มีส่วนสำคัญต่อผู้ประกอบการเท่านั้น แต่ยังคง สร้างโอกาสสำหรับผู้หญิง วัยทำงาน และชนกลุ่มน้อย โดยไม่คำนึงถึงเพศ ระดับการศึกษา ภูมิหลัง หรือศาสนา โดยสร้างผลกระทบทางสังคมที่สำคัญโดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาและ ผู้หญิงยังเป็นตัวแทนของคนที่ทำงานด้านการท่องเที่ยว 54% เมื่อเทียบกับ 39% ในภาคส่วนที่เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจโลกโดยทั่วไป นอกจากนี้ ห่วงโซ่อุปทานนี้จ้างคนหนุ่มสาวเกือบสองเท่าของภาคส่วนอื่น ๆ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนนี้ต่อชุมชนท้องถิ่นมีความสำคัญเนื่องจากส่งเสริมการจ้างงานและการสร้าง รายได้ แต่ยังสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติในระดับท้องถิ่นและการ เข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ การจำกัดการขนส่งที่เกิดจากการระบาดใหญ่ได้ส่งผลกระทบต่อ ภาคการท่องเที่ยวทั่วโลกอย่างไม่เคยมีมาก่อน จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่ลดลง 74% ทำให้เกิด ความสูญเสีย 1.3 ล้านล้านดอลลาร์เมื่อเทียบกับปี ค.ศ. 2019 องค์การการท่องเที่ยวโลกระบุว่า การสูญเสียที่บันทึกไว้ในปี ค.ศ. 2020 มากกว่าที่เคยบันทึกไว้ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจโลกปี ค.ศ. 2008 องค์การการท่องเที่ยวโลก (องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO), 2021)

นอกจากวัคซีน การทดสอบ การติดตาม และใบรับรองการฉีดวัคซีนแล้ว ยังเป็นสิ่งจำเป็นใน การส่งเสริมการขนส่งที่ปลอดภัยและเพื่ออำนวยความสะดวกในการฟื้นฟู อย่างไรก็ตามผลของวัคซีน จะค่อย ๆ หายไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการทดสอบแอนติเจนอาจเป็นเครื่องมือที่ดีในการตรวจสอบการ แพร่กระจายของไวรัสและช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัว

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด 19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผลกระทบของการระบาดของโควิด 19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยงานวิจัยนี้ ทำการศึกษาประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด 19 จำนวน 91 ประเทศระหว่างปี 2019 และ 2020 ซึ่งปี 2019 เป็นปีก่อนเกิดการระบาดใหญ่ และปี 2020 เป็นปีที่เกิดการระบาดของโควิด 19 ทั่วโลกเพื่อเปรียบเทียบปีก่อนการระบาดและหลังจากการระบาด และศึกษาการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 โดยใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross sectional data) ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างปี 2019 และ 2020 (Number of tourists) รายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างปี 2019 และ 2020 (Tourism revenues) สืบค้นข้อมูลจาก World Travel & Tourism Council (WTTC) และ The World Bank ส่วน รายได้ประชาชาติต่อหัว 2019 (GDP per capita) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข 2020 (Public health expense) สืบค้นข้อมูลจาก The World Bank และข้อมูล ระยะเวลาของการระบาดจากวันที่พบผู้ติดเชื้อถึงเดือนธันวาคม 2020 (Period) จำนวนผู้ป่วยสะสมถึงเดือนธันวาคม 2020 (Accumulate infection) ดัชนีความเข้มงวดล๊อคดาวน์ประเทศ (Lock down) สืบค้นข้อมูลจาก Our World in Data (WHO)

สำหรับข้อมูล Covid-19 ใช้ข้อมูลจากแผนกติดตาม Covid-19 ของ Johns Hopkins University และดัชนีความเข้มงวดล๊อคดาวน์ประเทศ Oxford's COVID-19 Government Response Tracker ที่รวบรวมโดย Our World in Data (WHO) นโยบายการล๊อคดาวน์ประเทศ (Lock-down) มีการวัดเป็นดัชนีความเข้มงวด (Stringency index) ได้แก่ การปิดโรงเรียนและสถานศึกษา การปิดกิจการ/สถานที่ทำงาน การห้ามจัดงานเทศกาลและอีเวนต์ การห้ามชุมนุมหรือรวมตัว การปิดระบบเดินทางสาธารณะ การงดออกจากบ้าน การระงับการเดินทางทั้งในจังหวัดและข้ามจังหวัด และการควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณวัดจากคะแนน 0 ถึง 100 จากน้อยไปมาก คะแนนที่สูงขึ้นหมายถึงการตอบสนองที่เข้มงวดกว่า (เช่น 100 = การตอบกลับที่เข้มงวดที่สุด) หากนโยบายแตกต่างกันไปในระดับย่อย ดัชนีจะแสดงเป็นระดับการตอบสนองของอนุภูมิภาคที่เข้มงวดที่สุด เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลอาจแตกต่างกันไปตาม

สถานะการฉีดวัคซีน โดยดัชนีความเข้มงวดจะถูกคำนวณสำหรับ 3 ประเภท ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน ผู้ที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีน และค่าเฉลี่ยของประเทศซึ่งถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนของผู้ที่ได้รับวัคซีน (Our World in Data, 2022) และการรักษาในโรงพยาบาล ผู้วิจัยใช้ การติดเชื้อสะสม 100,000 คน โดยนำการเปลี่ยนแปลงไปใช้กับตัวแปร การติดเชื้อสะสมตามที่แสดงในสมการที่ (1)

$$\text{การติดเชื้อ (100,000 คน)} = \frac{\text{การติดเชื้อ}}{\text{ประชากรทั้งหมด}} * 100,000 \quad (1)$$

ในการศึกษานี้ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 91 ประเทศ จาก 6 กลุ่ม แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายชื่อประเทศตามภูมิภาคทางภูมิศาสตร์

ชื่อภูมิภาค	ประเทศ
East Asia & Pacific	Australia, China, Colombia, Fiji, Indonesia, Japan, Malaysia, Mongolia, Myanmar, New Zealand, Papua New Guinea, Philippines, Singapore, Solomon Islands, Thailand, Vanuatu
Europe & Central Asia	Austria, Azerbaijan, Belarus, Belgium, Bulgaria, Croatia, Denmark, Estonia, Finland, France, Georgia, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Italy, Jordan, Kazakhstan, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Moldova, Netherlands, Norway, Portugal, Romania, Serbia, Slovenia, Spain, Sweden, Ukraine, United Kingdom
Latin America & Caribbean	Algeria, Belize, Bolivia, Cambodia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominican Republic, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Honduras, Jamaica, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Trinidad and Tobago
Middle East & North Africa	Bahrain, Kuwait, Malta, Morocco, Oman, Qatar, Tunisia, United Arab Emirates
South Asia	Nepal, Sri Lanka
Sub-Saharan Africa	Burkina Faso, Chad, Eswatini, Ethiopia, Madagascar, Mauritius, Namibia, Niger, Seychelles, South Africa, Togo, Uganda, Zambia

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีค่าระดับและแนวโน้ม (Level and trend method) ที่นำมาใช้ในการศึกษาเพื่อจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 พร้อมทั้งใช้วิธีการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) และในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จะแบ่งออกเป็นตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 โดยใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาข้อมูล 91 ประเทศ ตัวแปรตามคือ เปรอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี 2019 และ 2020 ตัวแปรอิสระคือ ระยะเวลาของการระบาดจากวันที่พบผู้ติดเชื้อถึงเดือนธันวาคม 2020 (Period) จำนวนผู้ป่วยสะสมถึงเดือนธันวาคม 2020 (Accumulate infection) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขปี 2020 (Public health expense) สัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ในปี 2019 ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ (Lock down) โดยใช้วิธีการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ และการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

$$INC_i = \beta_0 + \beta_1 Days_i + \beta_2 Cases_i + \beta_3 PHE20_i + \beta_4 TGDP_i + \alpha_j LCK_i + \mu_i$$

$$TOU_i = \beta_0 + \beta_1 Days_i + \beta_2 Cases_i + \beta_3 PHE20_i + \beta_4 TGDP_i + \alpha_j LCK_i + \mu_i$$

กำหนดให้

INC_i = เปรอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างปี 2019 และ 2020

TOU_i = เปรอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงนักท่องเที่ยวระหว่างปี 2019 และ 2020

$Days_i$ = ระยะเวลาของการระบาดจากวันที่พบผู้ติดเชื้อถึงเดือนธันวาคม 2020

$Cases_i$ = จำนวนผู้ป่วยสะสมถึงเดือนธันวาคม 2020

$PHE20_i$ = ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขปี 2020

$TGDP_i$ = สัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ในปี 2019

LCK_i = ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ

2. เพื่อจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 โดยใช้วิธีค่าระดับและแนวโน้ม (Level and trend method) โดยใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาข้อมูล 91 ประเทศปี 2019 และ 2020 และข้อมูลที่น่าสนใจคือ เปรอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวระหว่างปี 2019 และ 2020 กับจำนวนนักท่องเที่ยวปี 2019 และเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างปี 2019 และ 2020 กับรายได้จากการท่องเที่ยวปี 2019 และทำการจัดกลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยวิธี Quadrant analysis

ในการสร้าง 4 ส่วนจตุภาค ประกอบด้วย จตุภาคแรก Q1 ที่มีมวลกลาง A ชื่อว่า กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) และรวมถึงประเทศที่มีมูลค่าเริ่มต้นสูงและอัตราการเติบโตสูงประเทศต่าง ๆ ใน Q1 มีการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง ในทางกลับกันจตุภาคของ Q2 ที่มีมวลขวบน B ชื่อว่า กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) และรวมถึงประเทศที่มีค่าเริ่มต้นต่ำแต่มีการเติบโตสูง ประเทศต่าง ๆ ใน Q2 กำลังพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและมีศักยภาพในการไล่ตามกลุ่มประเทศต่าง ๆ ใน Q1 จากนั้น จตุภาค Q3 จะอยู่ที่มุมซ้ายล่าง D มีชื่อว่า กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) จตุภาคนี้รวมถึงประเทศที่มีมูลค่าเริ่มต้นสูงแต่เติบโตต่ำ ประเทศต่าง ๆ ในจตุภาคที่ 3 กำลังสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน สูดท้ายในจตุภาค Q4 จะอยู่ที่มุมซ้ายบน C มีชื่อว่า กลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) และรวมถึงประเทศที่มีค่าเริ่มต้นต่ำและมีการเติบโตต่ำประเทศต่าง ๆ ใน Q4 อยู่ในกลุ่มประเทศเสียหายมากและสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน

ค่าเฉลี่ยของ Initial Level	C	B
	กลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) (Q4)	กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) (Q2)
	D	A
	กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) (Q3)	กลุ่มประเทศนิ่ง (Still)(Q1)

เปอร์เซ็นต์การเติบโต (Growth)

รูปที่ 7 จตุภาคค่าระดับและแนวโน้ม (Level and Trend Quadrant)

การวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศโดยวิธีจตุภาค ระดับ และแนวโน้มประเทศจะถูกกำหนดเป็น 4 กลุ่มประกอบด้วย

- Q1 กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวน้อย ภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงน้อย
- Q2 กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวมาก ภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงน้อย.
- Q3 กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวน้อย ภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงมาก
- Q4 กลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวมาก ภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงมาก

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 โดยใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาข้อมูล ประเทศ 91 ตัวแปรตามคือกลุ่มนักท่องเที่ยว 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประเทศนิ่ง (Still), กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong), กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) และกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) ตัวแปรอิสระคือ รายได้ประชาชาติต่อหัว2019 (GDP per capita) ระยะเวลาของการระบาดจากวันแรกที่พบผู้ติดเชื้อถึงเดือนธันวาคม 2020 (Period) จำนวนผู้ป่วยสะสมถึงเดือนธันวาคม 2020 (Accumulate infection) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขปี 2020 (Public health expense) สัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ในปี 2019ดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ (Lock down) โดยใช้วิธีการประมาณค่าแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial Logit model)

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

$$\ln \left[\frac{P_1}{P_4} \right] = \beta_0 + \beta_1 \text{GDPP19}_i + \beta_2 \text{Days}_i + \beta_3 \text{Cases}_i + \beta_4 \text{PHE20}_i + \beta_5 \text{TGDP}_i + \alpha_j \text{LCK}_i + \mu_i$$

$$\ln \left[\frac{P_2}{P_4} \right] = \alpha_0 + \alpha_1 \text{GDPP19}_i + \alpha_2 \text{Days}_i + \alpha_3 \text{Cases}_i + \alpha_4 \text{PHE20}_i + \alpha_5 \text{TGDP}_i + \alpha_j \text{LCK}_i + \mu_i$$

$$\ln \left[\frac{P_3}{P_4} \right] = \lambda_0 + \lambda_1 \text{GDPP19} + \lambda_2 \text{Days}_i + \lambda_3 \text{Cases}_i + \lambda_4 \text{PHE20}_i + \lambda_5 \text{TGDP}_i + \alpha_j \text{LCK}_i + \mu_i$$

โดยที่ P_1 , P_2 และ P_3 คือความน่าจะเป็นที่ประเทศที่ทำการศึกษจะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม 1, 2, 3, 4 และ P_4 คือความน่าจะเป็นที่ประเทศที่ทำการศึกษจะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม 4 ซึ่งเป็นกลุ่มอ้างอิงในการใช้กลุ่มอ้างอิงเป็นกลุ่มประเทศเสียหายมาก เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ

โดยที่ $\text{Ln} \left[\frac{P_1}{P_4} \right]$ คือ กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) เทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

$\text{Ln} \left[\frac{P_2}{P_4} \right]$ คือ กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง เทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

$\text{Ln} \left[\frac{P_3}{P_4} \right]$ คือ กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) เทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ค่าระดับและแนวโน้ม (Level and trend analysis) เป็นแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของระดับและแนวโน้มสามารถพบได้ในสูตรเชิงเส้น $y = mx + b$ สามารถอธิบายได้ว่า b ในสมการ คือ จุดที่เส้นตัดกับแกน y แนวโน้มคือ m ในสมการ นั่นคือ การเพิ่มขึ้นของ y และสำหรับทุกหน่วยที่เพิ่มขึ้นใน x ซึ่งมีหลายวิธีในการวัดระดับและแนวโน้มในอนุกรมเวลา จากแนวทางทั้งหมด "Interrupted time series" เป็นแนวทางทางเศรษฐมิติที่เหมาะสมที่สุดในการวิเคราะห์ค่าระดับและแนวโน้ม เมื่อเกิดผลกระทบจากภายนอก เช่น การเกิดโรคระบาดใหญ่ หรือนโยบายใหม่ เช่น ภาวะเป็ยบของรัฐบาล Covid-19 (Ramsay et al., 2003)

นักวิจัยที่ใช้ "interrupted time series" อาจสนใจทั้งการเปลี่ยนแปลงระดับและการเปลี่ยนแปลงแนวโน้ม ตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนแปลงระดับอาจหมายความว่า ระบบได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงคุณลักษณะบางอย่างในช่วงหลังนโยบายเกี่ยวกับช่วงก่อนนโยบาย การเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มหมายความว่าลักษณะที่สังเกตได้เปลี่ยนความสัมพันธ์กับเวลา โดยปกตินโยบายมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับมากกว่าการเปลี่ยนแปลงในแนวโน้ม อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงทั้งสองอาจเกิดขึ้นได้

ผู้วิจัยใช้วิธี LTQM จัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 รูปที่ 7 แสดง LTQM matrix (ดันดิรักซ์ธรรม, 2014) ในภาพแกนตั้งผู้วิจัยจะแบ่งตามค่าเฉลี่ยของจำนวนนักท่องเที่ยวในปีแรกของการศึกษาคือปี 2019 (ค่าเฉลี่ยของ Initial Level) ส่วนแกนนอนคือเปอร์เซ็นต์การเติบโต (Growth)

$$\text{เปอร์เซ็นต์การเติบโต (Growth)} = \frac{\text{ข้อมูลปีปัจจุบัน} - \text{ข้อมูลปีฐาน}}{\text{ข้อมูลปีฐาน}} \times 100 \quad (2)$$

$$\text{เปอร์เซ็นต์การเติบโต (Growth)} = \frac{\text{จำนวนนักท่องเที่ยว 2020} - \text{จำนวนนักท่องเที่ยว 2019}}{\text{จำนวนนักท่องเที่ยว 2019}} \times 100 \quad (3)$$

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะเป็นการศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศโดยจะวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับของวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity)

		Correlations					
		GDPP19	Days	Cases	PHE20	TGDP	LCK
GDPP19	Pearson Correlation	1	-.282**	.653**	.437**	.095	-.161
	Sig. (2-tailed)		.007	.000	.000	.373	.127
	N	91	91	91	91	91	91
Days	Pearson Correlation	-.282**	1	-.279**	-.253*	.023	-.186
	Sig. (2-tailed)	.007		.007	.016	.827	.077
	N	91	91	91	91	91	91
Cases	Pearson Correlation	.653**	-.279**	1	.532**	.240*	-.169
	Sig. (2-tailed)	.000	.007		.000	.022	.109
	N	91	91	91	91	91	91
PHE20	Pearson Correlation	.437**	-.253*	.532**	1	.030	-.182
	Sig. (2-tailed)	.000	.016	.000		.776	.085
	N	91	91	91	91	91	91
TGDP	Pearson Correlation	.095	.023	.240*	.030	1	-.055
	Sig. (2-tailed)	.373	.827	.022	.776		.602
	N	91	91	91	91	91	91
	Pearson Correlation	-.161	-.186	-.169	-.182	-.055	1

Correlations							
		GDPP19	Days	Cases	PHE20	TGDP	LCK
LCK	Correlation						
	Sig. (2-tailed)	.127	.077	.109	.085	.602	
	N	91	91	91	91	91	91

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ผลการทดสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง (Multicollinearity) จากตารางที่ 5 ตรวจสอบปัญหา Multicollinearity เพื่อเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในระดับสูง โดยดูจากค่า Correlation โดยค่า Correlation มีค่าอยู่ระหว่าง -0.8 และ 0.8 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity การทดสอบปัญหา Multicollinearity จะพบว่าแบบจำลองนี้ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity จึงไม่ต้องแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

Coefficients						
Model	B	Unstandardized Coefficients	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
(Constant)	-60.806		8.040		-7.563	.000
Days	-.011		.030	-.042	-.369	.713
Cases	3.281E-6		.000	.053	.409	.684
PHE20	.085		.583	.018	.146	.884
TGDP	.193		.282	.074	.685	.495
LCK	-.252		.111	-.250	-2.274	.025

F-stat 3.516, P-value= 0.0190, R-square=0.082 (adj-R-square=0.028)

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 โดยใช้วิธีการประมาณค่าสมการถ้อยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) แสดงได้ดังตารางที่ 6 ซึ่งตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 ได้แก่ ดัชนีความเข้มงวดลีดดาวน์ประเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.252 นัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่าถ้านโยบายการล็อกดาวน์ประเทศมีความเข้มงวดมาก จะส่งผลให้นักท่องเที่ยวหดตัวลง -0.252 เปอร์เซนต์

ทั้งนี้ค่า $R^2 = 0.082$ หมายความว่าความผันแปรของตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 ได้ร้อยละ 8.2

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

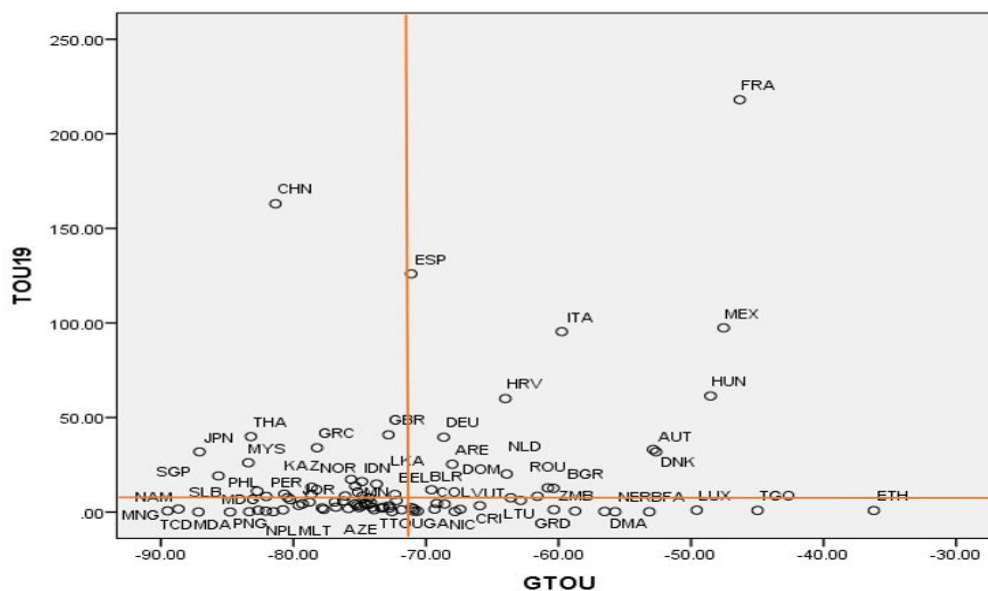
Coefficients						
Model	B	Unstandardized Coefficients	Std. Error	Standardized Coefficients Beta	t	Sig.
(Constant)	-38.995	10.775			-3.619	.001
Days	-.044	.040		-.120	-1.092	.278
Cases	-9.614E-7	.000		-.011	-.089	.929
PHE20	1.410	.781		.220	1.806	.074
TGDP	-.163	.378		-.045	-.430	.668
LCK	-.341	.149		-.244	-2.291	.024

F-stat 3.786, P-value= 0.0020, R-square=0.141 (adj-R-square=0.090)

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 โดยใช้วิธีการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) แสดงได้ดังตารางที่ 7 ซึ่งตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขและดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ โดยที่ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.410 นัยสำคัญที่ระดับ 0.1 ซึ่งอธิบายได้ว่าค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุข เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวขยายตัว 1.410 เปอร์เซนต์ และดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.34 นัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่าหากประเทศไหนมีความเข้มงวดในนโยบายการล็อกดาวน์ประเทศมากจะทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวมีการหดตัวเพิ่มขึ้น

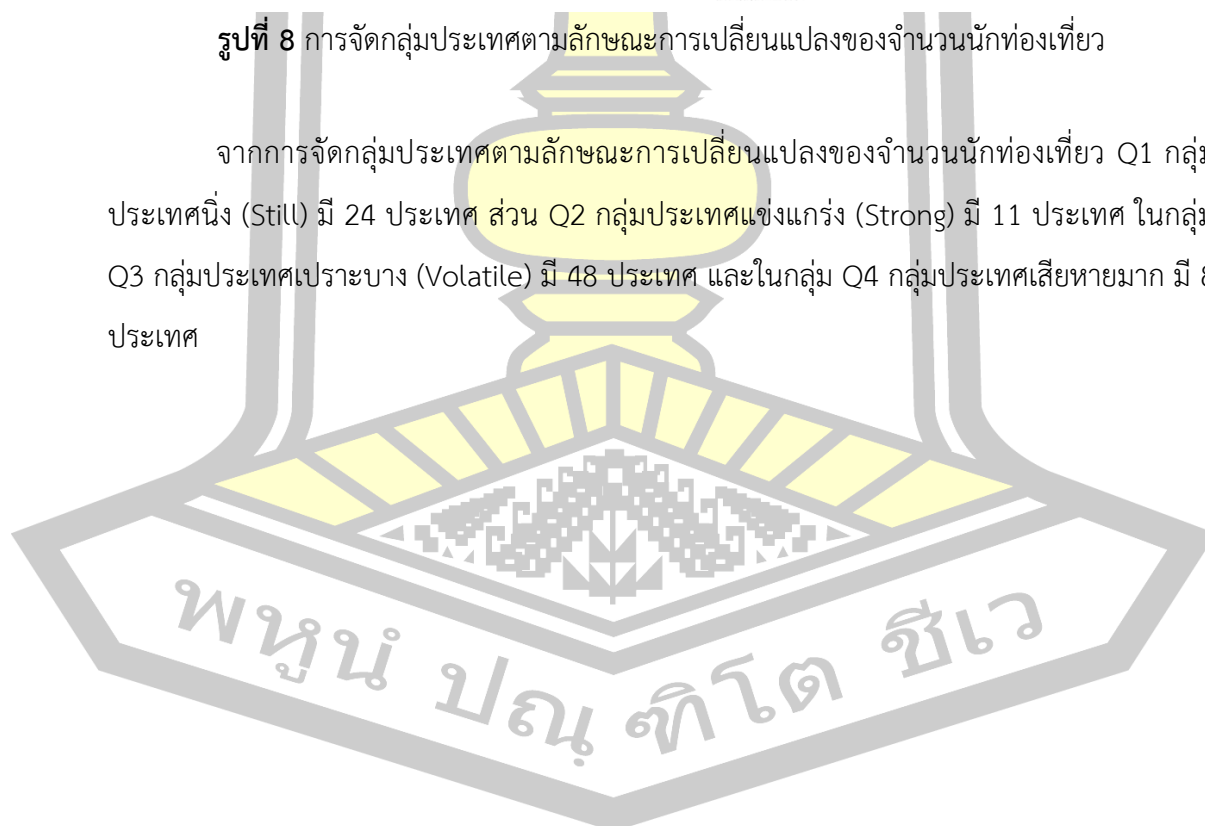
ทั้งนี้ค่า $R^2 = 0.141$ หมายความว่าความผันแปรของตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 ได้ร้อยละ 14.1

- 2) เพื่อจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว ในช่วงการระบาดของโควิด19



รูปที่ 8 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว

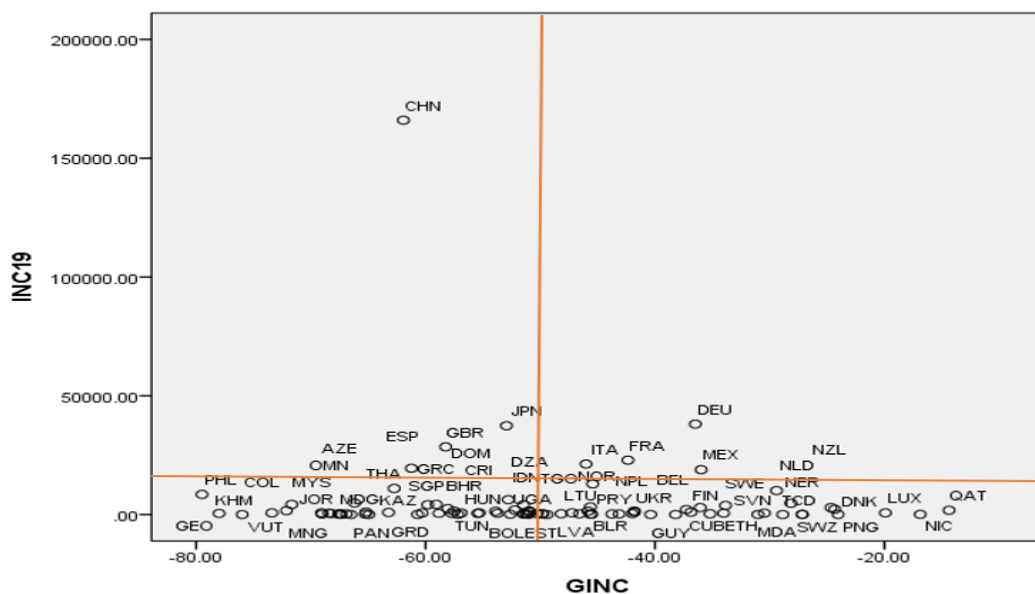
จากการจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว Q1 กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) มี 24 ประเทศ ส่วน Q2 กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) มี 11 ประเทศ ในกลุ่ม Q3 กลุ่มประเทศแปรปรวน (Volatile) มี 48 ประเทศ และในกลุ่ม Q4 กลุ่มประเทศเสียหายมาก มี 8 ประเทศ



ตารางที่ 8 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว

จตุภาคค่าระดับและแนวโน้ม (Level and Trend Quadrant)	ประเทศ
Q1 กลุ่มประเทศนิ่ง (Still)	Belarus, Belize, Bulgaria, Burkina faso, Colombia, Costa rica, Dominica, Dominican republic, Ethiopia, Grenada, Honduras, Jamaica, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Nicaragua, Niger, Romania, Seychelles, Togo, Trinidad and Tobago, Uganda, Vanuatu ,zambia
Q2 กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong)	Austria, Croatia, Denmark, France, Germany, Hungary, Italy, Mexico, Netherlands, Spain, United arab emirates
Q3 กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile)	Algeria, Australia, Azerbaijan, Bahrain, Belgium, Bolivia, Cambodia, Chad, Cuba, El salvador, Estonia, Eswatini, Fiji, Finland, Georgia, Guatemala, Guyana, Iceland, Indonesia, Jordan, Kazakhstan, Kuwait ,Madagascar, Malta ,Mauritius ,Moldova ,Mongolia ,Morocco ,Myanmar ,Namibia ,Nepal, New Zealand ,Norway ,Oman ,Panama ,Papua new guinea, Paraguay, Peru, Philippines, Qatar, Serbia, Slovenia, Solomon Islands ,South Africa ,Sri Lanka, Sweden ,Tunisia ,Ukraine
Q4 กลุ่มประเทศเสียหายมาก	China, Greece, Japan, Malaysia, Portugal, Singapore, Thailand, United kingdom

พหุ ประถมศึกษา



รูปที่ 9 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว

จากการจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว Q1 กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) มี 38 ประเทศ ส่วน Q2 กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) มี 6 ประเทศ ในกลุ่ม Q3 กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) มี 40 ประเทศ และในกลุ่ม Q4 กลุ่มประเทศเสียหายมาก มี 7 ประเทศ

ตารางที่ 9 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว

จุดภาคคาร์ระดับและแนวโน้ม (Level and Trend Quadrant)	ประเทศ
Q1 กลุ่มประเทศนิ่ง (Still)	Algeria, Austria, Belarus, Belgium, Bolivia, Burkina faso, Chad, Croatia, Cuba, Denmark, El salvador, Estonia, Eswatini, Ethiopia, Finland, Guyana, Honduras, Kuwait, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Moldova, Morocco, Nepal, New zealand, Nicaragua, Niger, Norway, Papua new guinea, Paraguay, Qatar, Romania, Serbia, Slovenia, Sweden, Togo, Trinidad and tobago, Ukraine
Q2 กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong)	Australia, France, Germany, Italy, Mexico, Netherland

จตุภาคค่าระดับและแนวโน้ม (Level and Trend Quadrant)	ประเทศ
Q3 กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile)	Azerbaijan, Bahrain, Belize, Bulgaria, Cambodia, Colombia, Costa rica, Dominica, Dominican republic, Fiji, Georgia, Greece, Grenada, Guatemala, Hungary, Iceland, Jamaica, Jordan, Kazakhstan, Madagascar, Malaysia, Malta, Mauritius, Mongolia, Myanmar, Namibia, Oman, Panama, Peru, Portugal, Seychelles, Singapore, Solomon islands, South africa, Sri lanka, Tunisia, Uganda ,United arab emirates, Vanuatu, Zambia
Q4 กลุ่มประเทศเสียหายมาก	China, Indonesia, Japan, Philippines, Spain, Thailand, United kingdom

- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19

ตารางที่ 10 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว

Parameter Estimates								
95% Confidence Interval for Exp(B)								
QTOU	B	Std. Error	Wald	Sig.	Exp(B)	Lower Bound	Upper Bound	
Still	Intercept	-5.751	3.444	2.789	.095			
	GDPP19	.000	.000	.077	.782	1.000	1.000	1.000
	Days	.020	.020	1.041	.308	1.021	.981	1.061
	Cases	.000	.000	.740	.390	1.000	1.000	1.000
	PHE20	-.018	.233	.006	.938	.982	.622	1.551
	TGDP	-.096	.112	.730	.393	.909	.730	1.132

	LCK	.133	.051	6.892	.009	1.142	1.034	1.262
Strong	Intercept	-7.294	3.881	3.531	.060			
	GDPP19	.005	.030	4.934	.026	1.000	1.000	1.000
	Days	.034	.021	2.637	.104	1.035	.993	1.079
	Cases	.002	.040	5.134	.023	1.000	1.000	1.000
	PHE20	.238	.305	.609	.435	1.269	.697	2.309
	TGDP	-.255	.144	3.159	.076	.775	.584	1.027
	LCK	.119	.055	4.622	.032	1.126	1.011	1.256
Volatile	Intercept	-5.655	3.270	2.991	.084			
	GDPP19	.000	.000	4.157	.041	1.000	1.000	1.000
	Days	.030	.020	2.154	.142	1.030	.990	1.072
	Cases	.000	.000	4.101	.043	1.000	1.000	1.000
	PHE20	.215	.245	.768	.381	1.240	.767	2.004
	TGDP	-.238	.116	4.227	.040	.788	.629	.989
	LCK	.121	.047	6.628	.010	1.129	1.029	1.237

Cox and Snell 0.339, Nagelkerke 0.376, McFadden 0.187

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว จากตารางที่ 10 โดยใช้วิธีการประมาณค่าแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial Logit model) มีผลการศึกษาดังนี้

1) กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) คือกลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวน้อย ภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงน้อย พบว่าดัชนีความเข้มงวดลือคดาว์นประเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.133 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งอธิบายได้ว่าถ้าหากประเทศไหนมีความเข้มงวดในนโยบายการลือคดาว์นประเทศมากโอกาสที่จะตกอยู่ในกลุ่มประเทศนิ่ง (Still) จะมากขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

2) กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวมาก ภายหลังการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงน้อย พบว่า GDP per capita ของปี 2019 มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.005 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้

ว่าถ้าหากประเทศไทยมีความแข็งแกร่งทางด้านเศรษฐกิจมีโอกาที่จะตกอยู่ในกลุ่มประเทศแข่งแกร่ง (Strong) มากเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) จำนวนผู้ป่วยสะสมถึงเดือนธันวาคม 2020 มีค่าสัมประสิทธิ์ ค่าสัมประสิทธิ์ 0.002 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 พบว่าถ้าหากประเทศไทยมีการรับมือกับการระบาดและการจัดการกับผู้ป่วยสะสมแสดงถึงความสามารถและความพร้อมต่อระบบสาธารณสุขในการจัดการดูแลกับผู้ติดเชื้อซึ่งจะมีโอกาที่จะตกอยู่ในกลุ่มประเทศแข่งแกร่ง (Strong) มากกว่า กลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) สัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ในปี 2019 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.255 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 ซึ่งอธิบายได้ว่าถ้าหากประเทศไทยเกิดการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมากความน่าจะเป็นที่จะเป็นกลุ่มประเทศแข่งแกร่ง (Strong) จะลดน้อยลง เมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

3) กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) กลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีนักท่องเที่ยวน้อยภายหลังจากการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวลดลงมาก พบว่า GDP per capita ของปี 2019 มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่าถ้าหากประเทศไทยมีความแข็งแกร่งทางด้านเศรษฐกิจมีโอกาที่จะตกอยู่ในกลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) มากเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) จำนวนผู้ป่วยสะสมถึงเดือนธันวาคม 2020 มีค่าสัมประสิทธิ์ ค่าสัมประสิทธิ์ 0.000 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 พบว่าถ้าหากประเทศไทยมีการรับมือกับการระบาดและการจัดการกับผู้ป่วยสะสมแสดงถึงความสามารถและความพร้อมต่อระบบสาธารณสุขในการจัดการดูแลกับผู้ติดเชื้อซึ่งจะมีโอกาที่จะตกอยู่ในกลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) มากกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) และสัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ในปี 2019 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.238 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่าถ้าหากประเทศไทยเกิดการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมากความน่าจะเป็นที่จะเป็นประเทศเปราะบาง (Volatile) จะลดน้อยลง เมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

จากผลการศึกษาของกลุ่มประเทศนิ่ง (Still) กลุ่มประเทศแข่งแกร่ง (Strong) กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) เมื่อเปรียบเทียบดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ ระหว่างกลุ่ม จะเห็นว่ากลุ่มประเทศนิ่ง (Still) อันดับ 1 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.133 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 อันดับ 2 กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.121 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และอันดับ 3 กลุ่มประเทศแข่งแกร่ง (Strong) ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.119 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่าถ้าหากมีความเข้มงวดในนโยบายการล็อกดาวน์ประเทศมากโอกาที่จะตกอยู่ในกลุ่มกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive) น้อยที่สุด

ตารางที่ 11 ความสามารถในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยว

Classification					
Predicted					
Observed	Still	Strong	Volatile	Massive	Percent Correct
Still	9	0	14	1	37.5%
Strong	1	0	9	1	0.0%
Volatile	2	0	46	0	95.8%
Massive	3	0	3	2	25.0%
Overall Percentage	16.5%	0.0%	79.1%	4.4%	62.6%

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการประมาณค่าแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial Logit model) มีความสามารถในการพยากรณ์ คือ 62.6 เปอร์เซ็นต์

ตารางที่ 12 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว

Parameter Estimates								
95% Confidence Interval for Exp(B)								
QINCa		B	Std. Error	Wald	Sig.	Exp(B).	Lower Bound	Upper Bound
Still	Intercept	1.160	3.036	.146	.702			
	GDPP19	.000	.000	.476	.490	1.000	1.000	1.000
	Days	.006	.013	.197	.657	1.006	.981	1.031
	Cases	.000	.000	.011	.917	1.000	1.000	1.000
	PHE20	-.160	.242	.436	.509	.853	.531	1.369
	TGDP	-.160	.098	2.665	.103	.852	.703	1.033
	LCK	.042	.042	1.000	.317	1.043	.961	1.132
Strong	Intercept	2.489	4.196	.352	.553			
	GDPP19	.000	.000	.675	.411	1.000	1.000	1.000
	Days		.024	.129	.720	.991	.946	1.039
	Cases	.000	.000	1.027	.311	1.000	1.000	1.000

Parameter Estimates								
95% Confidence Interval for Exp(B)								
QINCa	B	Std. Error	Wald	Sig.	Exp(B).	Lower Bound	Upper Bound	
	PHE20	-.024	.355	.005	.946	.976	.487	1.958
	TGDP	-.509	.305	2.788	.095	.601	.330	1.093
	LCK	.007	.058	.014	.907	1.007	.899	1.128
Volatile	Intercept	.430	2.950	.021	.884			
	GDPP19	.000	.000	.036	.849	1.000	1.000	1.000
	Days	.000	.013	.001	.980	1.000	.974	1.026
	Cases	.000	.000	.764	.382	1.000	1.000	1.000
	PHE20	.082	.245	.111	.739	1.085	.671	1.753
	TGDP	-.040	.083	.230	.632	.961	.816	1.131
	LCK	.037	.040	.898	.343	1.038	.961	1.122

Cox and Snell 0.202, Nagelkerke 0.227, McFadden 0.102

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลง รายได้จากการท่องเที่ยว จากตารางที่ 12 โดยใช้วิธีการประมาณค่าแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial Logit model) มีผลการศึกษาดังนี้

1) กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) คือกลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีรายได้จากการท่องเที่ยวน้อยภายหลังจากการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวลดลง น้อย จากผลการศึกษาพบว่าไม่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่ม เมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

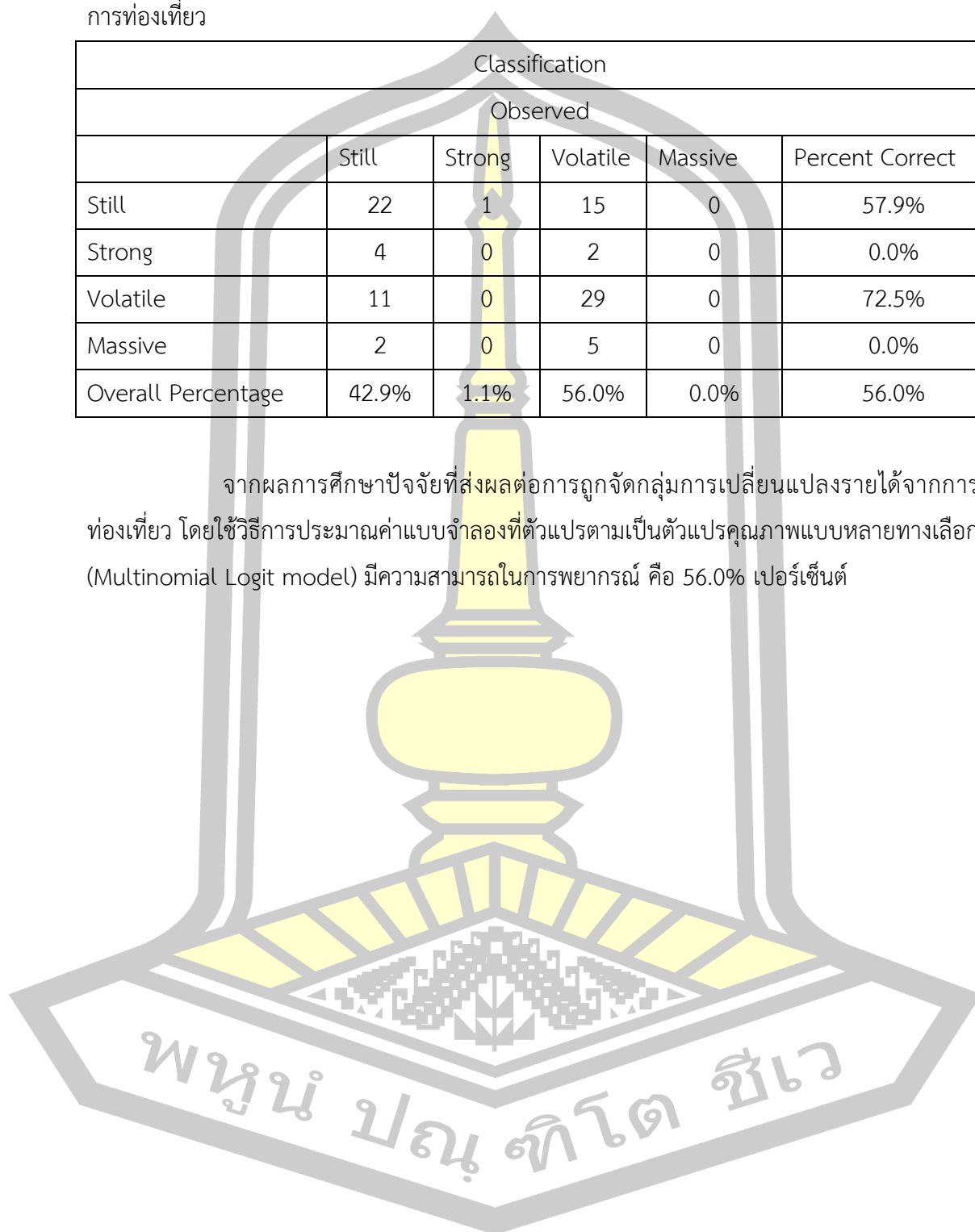
2) กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) คือกลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากภายหลังจากการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวลดลง น้อย พบว่า สัดส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GDP ในปี 2019 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.509 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.1 ซึ่งอธิบายได้ว่าถ้าหากประเทศไหนเกิดการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมาก ความน่าจะเป็นที่จะเป็นกลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) จะลดน้อยลง เมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

3) กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) คือกลุ่มประเทศที่ในช่วงก่อนการระบาดมีรายได้จากการท่องเที่ยวน้อยภายหลังจากการระบาดมีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวลดลงมาก จากผลการศึกษาพบว่าไม่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่ม เมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเสียหายมาก (Massive)

ตารางที่ 13 ความสามารถในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว

Classification					
Observed					
	Still	Strong	Volatile	Massive	Percent Correct
Still	22	1	15	0	57.9%
Strong	4	0	2	0	0.0%
Volatile	11	0	29	0	72.5%
Massive	2	0	5	0	0.0%
Overall Percentage	42.9%	1.1%	56.0%	0.0%	56.0%

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการประมาณค่าแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial Logit model) มีความสามารถในการพยากรณ์ คือ 56.0% เปอร์เซ็นต์



บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ทำการศึกษาประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด19 จำนวน 91 ประเทศระหว่างปี 2019 และ 2020 และศึกษาการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 โดยใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross sectional data) โดยมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 จากผลการศึกษาดัชนีความเข้มงวดล็อกดาวน์ประเทศ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว หากประเทศไหนมีความเข้มงวดในนโยบายการล็อกดาวน์ประเทศมากจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวมีการหดตัวเพิ่มขึ้นและจากผลการศึกษา พบว่าได้ว่าค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวหดตัวน้อยลง

5.2 เพื่อจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19

จากการศึกษาเพื่อจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 การจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว Q1 กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) มี 24 ประเทศ Q2 กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) มี 11 ประเทศ Q3 กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) มี 48 ประเทศ และ Q4 กลุ่มประเทศเสียหายมากมี 8 ประเทศ ส่วนการจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว Q1 กลุ่มประเทศนิ่ง (Still) มี 38 ประเทศ Q2 กลุ่มประเทศแข็งแกร่ง (Strong) มี 6 ประเทศ Q3 กลุ่มประเทศเปราะบาง (Volatile) มี 40 ประเทศ และ Q4 กลุ่มประเทศเสียหายมากมี 7 ประเทศ

5.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด19 จากการศึกษา ถ้าประเทศไทยมีการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมาก ประเทศเหล่านั้นจะมีโอกาสที่จะเกิดความสูญเสียมากขึ้นทั้งในด้านของการวัดจากจำนวนนักท่องเที่ยวและการวัดจากรายได้จากการท่องเที่ยว

5.4 อภิปรายผล

จากการศึกษาผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 ดัชนีความเข้มงวดลือคดาวน์ประเทศ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวคล้ายกับ (Politis et al. (2021) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเดินทางระหว่างการลือคดาวน์ โควิด 19 พบว่า ความถี่การเดินทางลดลงเนื่องจากการลือคดาวน์และการระบาดใหญ่ของโควิด 19 เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้รัฐบาลทุกประเทศตั้งตัวไม่ทัน และส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจเป็นวงกว้างต่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับ (Farzanegan et al., 2021) ทำการศึกษาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศและการระบาดของโควิด 19 พบว่าการระบาดของโควิด 19 ส่งผลต่อการการท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีผลกระทบอย่างมีนัยยะสำคัญเชิงนโยบาย

2. จากการศึกษาการจัดกลุ่มประเทศตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 ดัชนีความเข้มงวดลือคดาวน์ประเทศ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว รวมทั้งการจัดกลุ่มประเทศ ดัชนีความเข้มงวดลือคดาวน์ประเทศ ซึ่งสามารถควบคุมการระบาดของโรคระบาด ขณะเดียวกันก็จะส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจด้วย คล้ายกับ (Khalid,2021) พบว่าการใช้มาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศเพื่อควบคุมการแพร่กระจายของการระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3. จากผลกระทบของโควิด 19 บางประเทศได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดค่อนข้างรุนแรง บทความนี้นำเสนอวรรณกรรมเกี่ยวกับโควิด 19 ด้วยแนวทางใหม่ ซึ่งช่วยให้สามารถจัดกลุ่มประเทศต่าง ๆ ตามผลกระทบที่นโยบายโควิด 19 มีต่อแหล่งรายได้ที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พึ่งพาการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในแหล่งรายได้หลักของประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจหดตัว และบางประเทศยังไม่ฟื้นตัว ซึ่งสอดคล้องกับ (Brzyska ,2021) จัดอันดับประเทศในสหภาพยุโรปในแง่ของระดับความเปราะบางของเศรษฐกิจต่อผลกระทบของการระบาดใหญ่ ของประเทศต่าง ๆ 27 ประเทศของสมาชิกสหภาพยุโรป พบว่า ประเทศในสหภาพยุโรปมีความเปราะบางทางเศรษฐกิจในระดับต่าง ๆ ต่อผลกระทบของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 และคล้ายกับ (Ahmad et al., 2023) ประเมินผลกระทบการแพร่ระบาดของ โควิด 19 ต่อนักท่องเที่ยวเข้า

5.5 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการเลือกดาวนัประเทศส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงรายได้จากการท่องเที่ยว หากประเทศไหนมีความเข้มงวดในนโยบายการเลือกดาวนัประเทศมากจะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวมีการหดตัวเพิ่มขึ้น ดังนั้นรัฐบาลแต่ละประเทศควรลดความเข้มงวดในการใช้มาตรการการเลือกดาวนัประเทศ เช่นการผ่อนผันมาตรการต่าง ๆ ให้มีความยืดหยุ่นต่อการท่องเที่ยว เพื่อที่จะสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ และจากผลการศึกษายังพบว่า ได้ว่าค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวหดตัวน้อยลง รัฐบาลควรมีนโยบายเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่เพื่อเพิ่มศักยภาพความมั่นคงทางระบบสาธารณสุขในการจัดการกับโรคอุบัติใหม่ ควรมีเงินทุนสำรองในระบบสาธารณสุขเพื่อรับมือกับโรคระบาดและการมีความพร้อมในการบริการให้กับประชาชน รวมถึงความพร้อมของอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อดูแลประชาชนเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและเพื่อป้องกันความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ในส่วนที่ใช้การศึกษาระดับและแนวโน้ม (Level and Trend Quadrant Method) ที่นำมาใช้เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 โดยใช้วิธีการประมาณค่าแบบจำลองที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรคุณภาพแบบหลายทางเลือก (Multinomial Logit model) จากการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยว และการถูกจัดกลุ่มการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงการระบาดของโควิด 19 จากการศึกษา ถ้าประเทศไหนมีการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมาก ประเทศเหล่านั้นจะมีโอกาสที่จะเกิดความสูญเสียมากขึ้นทั้งในแง่ของการวัดจาก

จำนวนนักท่องเที่ยวและการวัดจากรายได้จากการท่องเที่ยว ดังนั้นรัฐบาลของประเทศเหล่านั้นควรมีนโยบายเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการในประเทศ เนื่องจากหากเป็นประเทศที่มีการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะเกิดความสูญเสียมาก ทั้งผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งรายใหญ่และรายย่อย ล้วนส่งผลต่อรายได้ต่อหัว (GDP per capita) และส่งผลต่อรายได้ประชาชาติ (GDP) ในการช่วยเหลือ เช่น นโยบายเงินอุดหนุน เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ รวมทั้งผู้ที่ว่างงาน ต้องมีเงินอุดหนุนให้ผู้ประสบปัญหาอย่างทั่วถึง หรือรัฐบาลประเทศเหล่านั้นควรส่งเสริมอุตสาหกรรมอื่นในประเทศมากขึ้นเพื่อสร้างรายได้จากอุตสาหกรรมอื่นเพื่อไม่เป็นการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมากเกินไป เป็นการกระจายรายได้ไปยังอุตสาหกรรมอื่น ๆ ของประเทศเป็นการเพิ่มรายได้ประชาชาติจากอุตสาหกรรมอื่นๆของประเทศ เนื่องจากหากเกิดวิกฤติโรคระบาดในอนาคตเมื่อนักท่องเที่ยวลดลง อาจส่งผลต่อประเทศที่มีการพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวมากจะส่งผลให้เกิดความสูญเสียมากต่อประเทศเหล่านั้น

จะเห็นว่าเป้าหมายของนโยบายทั้งหมดที่ประกาศใช้ในช่วงการระบาดใหญ่ของโควิด-19 คือ การลดการแพร่กระจายของไวรัสและเพื่อช่วยชีวิตผู้คน จึงเกิดคำถามว่านโยบายล็อกดาวน์มีผลเสียมากกว่าผลดีหรือไม่ ในทำนองเดียวกันผลกระทบจากงานวิจัยของผู้วิจัยชี้ให้เห็นว่านโยบายล็อกดาวน์มีผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศที่มีรายได้ปานกลางซึ่งพึ่งพาการท่องเที่ยวอย่างมาก รายได้เป็นตัวขับเคลื่อนสุขภาพคนรวยสามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ทันที ในขณะที่คนจนไม่สามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ทันที ตัวอย่างเช่น คนยากจนอาจไม่สามารถหยุดงานเพื่อไปพบแพทย์ได้ นโยบายโควิดส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจ กล่าวอีกนัยหนึ่งคืออาจทำให้ผู้คนยากจนลง

อย่างไรก็ตามผู้กำหนดนโยบายควรคำนึงถึงผลกระทบทางอ้อมก่อนที่จะกำหนดนโยบาย หากกำหนดนโยบายเพื่อช่วยชีวิตผู้คนในระยะสั้น ผู้กำหนดนโยบายควรคำนึงถึงจำนวนชีวิตที่สูญเสียไปในระยะกลาง ระยะยาวด้วย ซึ่งเป็นผลมาจากความยากจนของประชากรที่เกิดจากนโยบายเดียวกันนี้ คนยากจนมีโอกาสน้อยที่จะเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้ทันที มีโอกาสน้อยที่จะจ่ายค่าเดินทางไปคลินิกที่ไกลออกไป มีโอกาสน้อยที่จะจ่ายค่ารักษาพยาบาลเอกชน มีโอกาสน้อยที่จะหยุดงานเพื่อตรวจสุขภาพและป้องกันเป็นประจำ นโยบายโควิดเพิ่มความยากจน หากเกิดโรคระบาดในอนาคตในการกำหนดนโยบายเพื่อรับมือเกี่ยวกับโรคระบาดจึงควรคำนึงถึงผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ และจะเกิดผลกระทบกับประเทศที่พึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

5.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านข้อมูลในการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาในครั้งต่อไป ควรขยายขอบเขตการศึกษา คือ การเพิ่มจำนวนประเทศที่ใช้ในการศึกษาและงานวิจัยนี้สนับสนุนหลักฐานที่แสดงถึงผลกระทบด้านลบทางเศรษฐกิจของนโยบายโควิด โดยเน้นให้เห็นถึงความรุนแรงของความสูญเสียทางเศรษฐกิจในประเทศที่เศรษฐกิจพึ่งพาการท่องเที่ยวเป็นหลัก อย่างไรก็ตามยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่าผลกระทบสุทธิของนโยบายดังกล่าวจะเป็นไปในเชิงบวกหรือไม่ มีการอ้างว่านโยบายโควิดส่งผลดีต่อสุขภาพของประชากรในระยะสั้น แต่การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าโควิดสร้างความเสียหายอย่างหนักต่อเศรษฐกิจ ในการศึกษาในครั้งต่อไปควรตรวจสอบว่าผลประโยชน์ด้านการรักษาพยาบาลนั้นยั่งยืนในระยะยาวหรือไม่ หรือความเสียหายทางเศรษฐกิจจะถ่วงดุลและชดเชยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจดังกล่าวหรือไม่ การวิจัยครั้งต่อไปควรตรวจสอบว่าความเสียหายทางเศรษฐกิจส่งผลต่อสุขภาพที่แย่งสำหรับประชากรในระยะกลางและระยะยาวหรือไม่ การวิจัยนี้พบว่านโยบายโควิดทำให้ GDP ลดลง การวิจัยเพิ่มเติมควรตรวจสอบว่าการลดลงของ GDP นี้ทำให้ผลลัพธ์ด้านสุขภาพของประชากรแย่งหรือไม่ ท้ายที่สุดการวิจัยนี้สามารถพิจารณาเวลาสังเกตสั้น ๆ เท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรสังเกตเป็นเวลานาน อาจหลายปีเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมของแนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคต เพื่อจะช่วยให้เข้าใจว่าต้องใช้เวลาขนาดเท่าใดกว่าที่การท่องเที่ยวจะฟื้นตัวและฟื้นตัวสู่ระดับก่อนเกิดโรคระบาด



บรรณานุกรม

- ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (1996). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. *Manutsayasat Wichakan*, 4(1), 23-43.
- ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2007). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยพร ศุภนิมิตวิเศษกุลและ ชวลีย์ ณ ถลาง. (2022). ปัจจัยส่วนประสมการตลาดการท่องเที่ยวภายใต้วิกฤตโควิด 19. *ROMPHRUEK JOURNAL*, 40(2), 69-88.
- นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์. (2020). การปรับตัวทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤต โควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย. วารสาร วิชาการ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา, 8(1), 1-26.
- องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO). (2019). สถิติการจ้างงานด้านการท่องเที่ยว. <https://www.unwto.org/>
- องค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO). (2021). สถิติรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ. <https://www.unwto.org/>
- อรทัย ครุฑเวโส, โยสิตา แยมมา, ปภาวริน ศรีนา, พิชญาดา จุลพันธ์,ธีรนาถ วจนคำภี,และวรพจน์ ตรีสุข . (2021). การพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยแนวคิดการตลาดบริการจากมุมมองของ Gen Y การท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวเชียงใหม่ในช่วงวิกฤตการณ์โรคระบาดโควิด-19. (15 (41)), 242-258.
- อรรวรรณ ตันศิริภักษ์ธรรมและคมกริช วงศ์แซ. (2016). สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อภาวะถดถอยของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ: การประยุกต์ใช้ระดับและแนวโน้ม Quadrant. (3 (1)), 41-55.
- Ahmad, N., Li, S., Hdia, M., Bélas, J., & Hussain, W. M. H. W. (2023). Assessing the COVID-19 pandemic impact on tourism arrivals: The role of innovation to reshape the future work for sustainable development. *Journal of Innovation & Knowledge*, 8(2), 100344.
- Arnakim, L., & Kibtiah, T. (2021). Response of ASEAN member states to the spread of COVID-19 in Southeast Asia. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science,
- Brzyska, J., & Szamrej-Baran, I. (2021). Covid-19 Economic Vulnerability Index: EU Evidence. *Procedia computer science*, 192, 3551-3559.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC). (2019). การระบาดของโรคซาร์ส. <https://www.cdc.gov/>

- Decrop, A. (2010). Destination choice sets: An inductive longitudinal approach. *Annals of Tourism Research*, 37(1), 93-115.
- Dube, K. (2021). Implications of COVID-19 induced lockdown on the South African tourism industry and prospects for recovery. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 10(1), 270-287.
- Farzanegan, M. R., Gholipour, H. F., Feizi, M., Nunkoo, R., & Andargoli, A. E. (2021). International tourism and outbreak of coronavirus (COVID-19): A cross-country analysis. *Journal of Travel Research*, 60(3), 687-692.
- Fernandes, A. T., Heiwai. (2020). How did the 2003 SARS epidemic shape Chinese trade?
- Floyd, M. F., Gibson, H., & Pennington-Gray, L. a. T., Brijesh. (2004). The effect of risk perceptions on intentions to travel in the aftermath of September 11, 2001. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 15(2-3), 19-38.
- Gao, Q., Liu, Y., Ayub, B., & Hussain, M. (2022). Does Health Crises Effect Tourism: Role of Financial Inclusion for Green Financial Development. *Frontiers in public health*, 10.
- Golets, A., Farias, J., Pilati, R., & Costa, H. (2021). COVID-19 pandemic and tourism: The impact of health risk perception and intolerance of uncertainty on travel intentions. *Current Psychology*, 1-14.
- Hai, W., Zhao, Z., & Wang, J. H., Zhen-Gang. (2004). The short-term impact of SARS on the Chinese economy. *Asian Economic Papers*, 3(1), 57-61.
- Hajibaba, H., Gretzel, U., Leisch, F., & Dolnicar, S. (2015). Crisis-resistant tourists. *Annals of Tourism Research*, 53, 46-60.
- Herby, J., Jonung, L., & Hanke, S. (2022). A literature review and meta-analysis of the effects of lockdowns on COVID-19 mortality-II.
- Ioannidis, J. P. (2021). Over-and under-estimation of COVID-19 deaths. *European journal of epidemiology*, 36, 581-588.
- Jeon, C.-Y., & Yang, H.-W. (2021). The impact of the covid-19 pandemic on tourists' wtp: Using the contingent valuation method. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(16), 8605.
- Keogh-Brown, M. R. S., Richard David. (2008). The economic impact of SARS: how does the reality match the predictions? *Health policy*, 88(1), 110-120.

- Khalid, U., Okafor, L. E., & Burzynska, K. (2021). Does the size of the tourism sector influence the economic policy response to the COVID-19 pandemic? *Current Issues in Tourism*, 24(19), 2801-2820.
- König, M., & Winkler, A. (2020). COVID-19 and economic growth: does good government performance pay off? *Intereconomics*, 55, 224-231.
- Kumar, A., Misra, S. C., & Chan, F. T. (2022). Leveraging AI for advanced analytics to forecast altered tourism industry parameters: A COVID-19 motivated study. *Expert Systems with Applications*, 210, 118628.
- Lopes, H. d. S., Remoaldo, P. C., Ribeiro, V., & Martín-Vide, J. (2021). Effects of the COVID-19 Pandemic on Tourist Risk Perceptions—The Case Study of Porto. *Sustainability*, 13(11), 1-29.
- Magano, J., Vidal, D. G., Sousa, H. F. P. e., Dinis, M. A. P., & Leite, Â. (2021). Psychological factors explaining perceived impact of COVID-19 on travel. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 11(4), 1120-1133.
- Meng, Y., Khan, A., Bibi, S., Wu, H., Lee, Y., & Chen, W. (2021). The effects of COVID-19 risk perception on travel intention: Evidence from Chinese travelers. *Frontiers in Psychology*, 12, 655860.
- Miyawaki, A., Tabuchi, T., Tomata, Y., & Tsugawa, Y. (2020). Association between participation in government subsidy program for domestic travel and symptoms indicative of COVID-19 infection. *medRxiv*, 2020.2012.2003.20243352.
- Our World in Data. (2022). สถิติผู้ติดเชื้อโควิด -19 และสถิติผู้เสียชีวิตจากโควิด-19. <https://ourworldindata.org/>
- Park, K. R., Yvette. (2010). Differences in the perceived influence of natural disasters and travel risk on international travel. *Tourism Geographies*, 12(1), 1-24.
- Politis, I., Georgiadis, G., Nikolaidou, A., Kopsacheilis, A., Fyrogenis, I., Sdoukopoulos, A., Verani, E., & Papadopoulos, E. (2021). Mapping travel behavior changes during the COVID-19 lock-down: a socioeconomic analysis in Greece. *European Transport Research Review*, 13(1), 1-19.
- Quintal, V. A., & Lee, J. A. S., Geoffrey N. (2010). Risk, uncertainty and the theory of planned behavior: A tourism example. *Tourism management*, 31(6), 797-805.
- Ramsay, C. R., Matowe, L., Grilli, R., Grimshaw, J. M., & Thomas, R. E. (2003). Interrupted

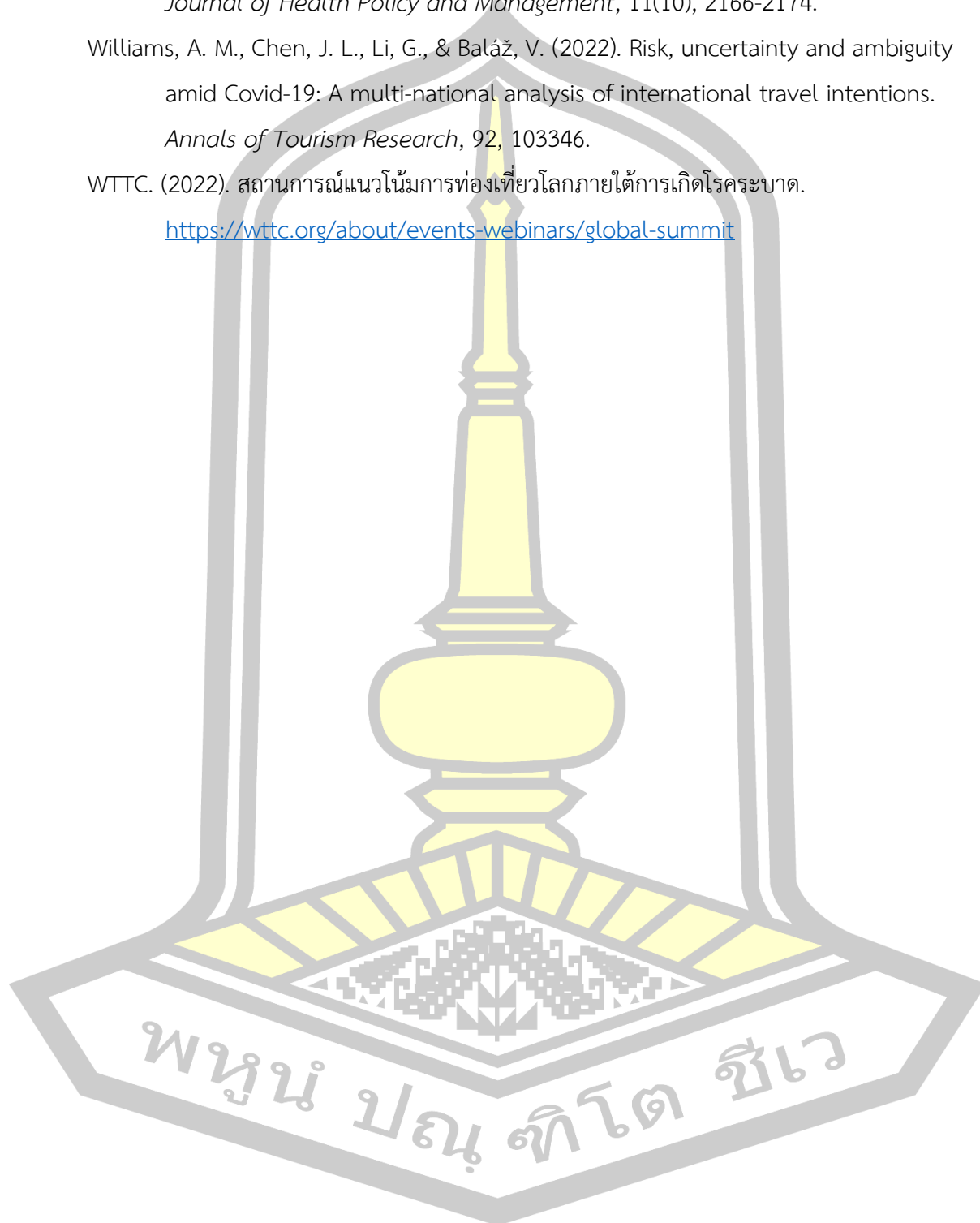
- time series designs in health technology assessment: lessons from two systematic reviews of behavior change strategies. *International journal of technology assessment in health care*, 19(4), 613-623.
- Ren, M., Park, S., Xu, Y., Huang, X., Zou, L., Wong, M. S., & Koh, S.-Y. (2022). Impact of the COVID-19 pandemic on travel behavior: A case study of domestic inbound travelers in Jeju, Korea. *Tourism management*, 92, 104533.
- Rochon, M. P. (2021). Measuring the Impact of Epidemic Outbreaks on Financial Results. *Procedia computer science*, 192, 4063-4072.
- Ruttanavisanon, W. (2022). อิทธิพลของการรับรู้ความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีต่อจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงศาสนาในจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้สถานการณ์โควิด-19. *Journal of Arts Management*, 6(4), 1791-1804.
- Savadori, L., Tokarchuk, O., Pizzato, M., & Pighin, S. (2023). The impact of infection risk communication format on tourism travel intentions during COVID-19. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 54, 65-75.
- Škare, M., Soriano, D. R., & Porada-Rochoń, M. (2021). Impact of COVID-19 on the travel and tourism industry. *Technological Forecasting and Social Change*, 163, 120469.
- Sun, W., Schmöcker, J.-D., & Nakao, S. (2022). Restrictive and stimulative impacts of COVID-19 policies on activity trends: A case study of Kyoto. *Transportation research interdisciplinary perspectives*, 13, 100551.
- Victory tale. (2021). โครonavirusในอดีตจนถึงปัจจุบัน. <https://victorytale.com/th/>
- Violato, C., Violato, E. M., & Violato, E. M. (2021). Impact of the stringency of lockdown measures on covid-19: A theoretical model of a pandemic. *PLoS One*, 16(10), e0258205.
- Voigtländer, N. V., Hans-Joachim. (2013). The three horsemen of riches: Plague, war, and urbanization in early modern Europe. *Review of Economic Studies*, 80(2), 774-811.
- Volgger, M., Taplin, R., & Aebli, A. (2021). Recovery of domestic tourism during the COVID-19 pandemic: An experimental comparison of interventions. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 48, 428-440.
- Wang, G., Li, L., Wang, L., & Xu, Z. (2022). The effect of governmental health measures

on public behaviour during the COVID-19 pandemic outbreak. *International Journal of Health Policy and Management*, 11(10), 2166-2174.

Williams, A. M., Chen, J. L., Li, G., & Baláž, V. (2022). Risk, uncertainty and ambiguity amid Covid-19: A multi-national analysis of international travel intentions. *Annals of Tourism Research*, 92, 103346.

WTTC. (2022). สถานการณ์แนวโน้มการท่องเที่ยวโลกภายใต้การเกิดโรคระบาด.

<https://wttc.org/about/events-webinars/global-summit>



ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวจินตนา ไชยทองศรี
วันเกิด	25 กันยายน 2537
สถานที่เกิด	อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	95 หมู่ 3 ตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ 46230
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ธุรกิจส่วนตัว
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	95 หมู่ 3 ตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ 46230
ประวัติการศึกษา	- พ.ศ. 2552 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น -พ.ศ.2555 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น -พ.ศ. 2560 เศรษฐศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม -พ.ศ. 2566 เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงิน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัโต ชีเว